

भारत-इतिहास-संशोधक-मंडळ स्वीय ग्रंथमाला क्र. ५१

ऐतिहासिक फारसी साहित्य

तृतीय खंड

Persian Sources of Indian History

Vol. III

By

Ganesh Hari Khare

Curator, D. I. S. Mandala

M. S. S.

K. F. S.

संपादक—गणेश हरि खरे

अध्यापक, सं. मंडळ

१९३९

वा. १८९१]

किंमत १॥ रु.

[A. D. 1939

पृ.	ओ.	अनुद्ध	शुद्ध
१५	१७	इ. १६५९	इ. १६५९
३९	६	शब्दाल	शावान
५२	२	इ. १६५८	इ. १७०७
५१	टीप ओ. ३	एक फार्सी अनोळसी	رحوع...مساك
५७	टीप ओ. २	५१	५५
५८	"	५६	५५
६०	"	५६	५५
६१	"	व इतर	व 'बार मथ्रीफ' सेरीज इतर
६३	"	५६	५५
६४	टीप ओ. २ व ६	५६	५५
६६	२१	१०२१ व १०२९	१०२९ व १०२१
७१	५	इ. १५२६	इ. १६२६
८१	१९	१९८५ आओळीपुढे '[समासांत*] 'بروانکر' '(خلاصجاں وزیر حکومت	

पुणे, पेट भांबुरदा घ. नं. ९१५११ येथे आवंमूवण छापखान्यांत रा. रा. चिठ्ठल
हरि घर्वे पांनी छापिलें आणि प्रो. व. वा. पातदार आणि श्री. सर. गं. ना.
मुमुमदार पांनी ११२१३ सदाशिव पेट पुणे २ येथे प्रिंट केले.

प्रस्तावना

१

ऐतिहासिक फार्सी साहित्याचा हा तिसरा खंड आज पुरा होत आहे. याची पाने मंडळ त्रैमासिकाचे वर्ष १८ अंक ३ व ४ आणि वर्ष १९ अंक १, २ व ४ यांत क्रमशः आली असून त्यांत तीन प्रकरणांत मिळून ९५ लेख प्रसिद्ध झाले आहेत. हे कागद अगडी, गद्ग, बिसरहखिळ, लक्ष्मेश्वर व साळशी अशा पांच देसाई घराण्यांतील असून ते मंडळातर्फे संशोधनासाठी कर्नाटकात हिंडत असता पूर्वी शिवचरित्रसाहित्य खंड ६ मध्ये प्रसिद्ध झालेल्या कागदपत्रांच्या संगतनिंच मला मिळाले होते. पण हे भागशः प्रसिद्ध करावयाचे ठरल्यामुळे त्यांचे पुस्तक संपण्यास एवढा विलंब लागला. उपर्युक्त देसायांनी आपले अस्तल कागदपत्र संपादनासाठी आजपर्यंत मंडळांत ठेवले याचद्वल मंडळातर्फे मी त्यांचा फार आभारी आहे.

हे कागद मंडळांत आल्यानंतर नवलण्याचे काम मंडळाचे मुनशी व मी अशा दोघांनी केले असून पुर्वील सर्व काम मुख्यतः मीच उरकले आहे. हे कागद छापतांना सामान्य धोरण दुसऱ्या खंडाचेच ठेविले आहे. त्याप्रमाणे तुलाशाच्या टीपा ज्या त्या पत्रांसाठी वावयास पाहिजे होत्या. पण मूळ कागदांचे पथातथ्य रूप समजण्यासाठी आवश्यक अशा टीपांच पुष्कळ झाल्या व त्या ज्या त्या पत्रांसाठी देणे अपरिहार्य होते. यांमुळे तुलाशाच्या टीपा शेवटी दिल्या आहेत. पत्राचा कालानुक्रम त्यांची समजूत पडण्यास फार मदत करतो, म्हणून तो शेवटी दिला आहे. आदिलशाही कर्मानें महाराष्ट्रात फार मिळतात. ती उलगडण्यास त्यांबरील शिकके व तुघ्रे समजून घेणे अगदी आवश्यक आहे. म्हणून या शिकक्यांच्या अभ्यासाचे फलितही मंथास जोडले आहे. शेवटी सूची दिली असून तीत अपरिचित गावांची जोळस कळून देण्याचा शिचसा खंड ६ प्रमाणे यत्न केला आहे.

अशा तऱ्हेने सजविलेल्या या पुस्तकाचे महत्त्व संपादकास कितीही वाटले तरी त्याची सरी किंमत अभ्यासक त्यांचे स्वागत कसे करतात यावर अवलंबून आहे.

२

हा कागदान्त आलेल्या ऐतिहासिक साहित्याचा तुलासा टीपामधून केला आहे. पण असे कित्येक मुद्दे आहेत की, ते टीपांत चाबिले असते तर अधिक जागाही लागती व बांधार पुनरुक्ति झाली असती. अशापैकी तिघींचा परामर्श येथे घ्यावयाचे योजिले आहे.

कित्येक आदिलशाही फर्मानांच्या शेवटी 'परवानगी हुजूर...' व 'बअअलाम सान...' अशी एक किंवा दोन वाक्ये असतात. पैकी पहिले वाक्य फर्मान हुजूरच्या म्हणजे राजाच्या परवानगीने निघाले असे सांगते. मत्येक राजाज्ञा राजाच्या संमतीने निघायला पाहिजे. तेव्हा पहिला शेरा फर्मानावर असल्याम तो अनुरूपच आहे असे म्हटले पाहिजे. पण दुसरा शेरा फर्मासाठी १ व्या शेऱ्याचा अर्थ त्यान उल्लेखिलेल्या मनुष्याच्या मारितीने असा होतो.

आतापर्यंत आदिलशाही फर्माने पुढील लोकांच्या माहितीने निघाल्याचे आढळून आले आहे. (१) केशवराज (सर नौबत), (२) मिजाससान, (३) दिलावरसान (सरसरे नौबत, अमीरे जुम्लह, नव सरसरे नौबत), (४) शाहनवाहसान (मजिलसी हुजूर, सर मजिलस, वहीरे हुकूमत), (५) इस्लाससान (अमीरे जुम्लह, वहीरे हुकूमत), (६) दिवानमुल्मुल्क (अमीरे जुम्लह, सर मजिलस), (७) मुस्तफामान, (८) दौलत सवाससान (सरसवासे हुजूर), (९) सानभाई, (१०) रैहान इस्लाससान, (११) अमीनुल्मुल्क (वहीरे हुकूमत), (१२) शाह अमुल-हसन, (१३) सखिद नूरहाइ (सरसेले ममालिक), (१४) मसऊदसान. पैकी फक्त 'मिजाससान व सानभाई' या नावाविषयी शंका येते. याकी सर्व नावे बरोबर आहेत. यातील पहिले सहा २ व्या इमाहीमच्या कारकिर्दीत होते. ७ ते १३ व इस्लाससान हे मुहम्मदच्या कारकिर्दीत आढळतात. २ व्या अलीच्या कारकिर्दीत फक्त १३ वा सांपडतो आणि १४ वा केवळ सिकंदरच्या राजवटीत होता असे दिसते. इस्लाससान हे नाव नव्वे पदवी आहे. इमाहीम आदिलशाहाच्या कारकिर्दीतील इस्लाससानाचे नाव काय होते ते समजत नाही. पण शेवटी दिलेल्या शिक्क्यांवरून व शिचसा ६१३४, ४१ या वरून रैहान, यूसुफ, मुहम्मद व सानसानान असे आणखी चार इस्लाससान ठाकूक झाले आहेत. यापैकी फक्त सानसानानचा शिक्का फर्मानावर नाही. याकीचे फर्मानावरील शिक्क्यांमुळेच ओळखू आले आहेत.

शिक्क्यांत अथवा फर्मानांच्या समासांत उल्लेखिलेली उपयुक्त मनुष्ये कोणी अधिकारी असली पाहिजेत हे उपड आहे. हे अधिकारी निरनिराळ्या कार्यां कोणत्या अधिकारावर होते ते त्या त्या अधिकार्यांच्या पुढे कंसात दिले आहे. सरसवासे हुजूर (साशा नोकराचा मुख्य), सर नौबत (सेनानो), अमीरे जुम्लह (फडणीस), सरसेले ममालिक (घोडदळाचा मुख्य), सर मजिलस (समापति) यांचे अर्थ कंसात दर्शविल्याप्रमाणे असावे. मजिलसी हुजूर व वहीरे हुकूमत यांचे निश्चित अर्थ कोणते हे मात्र समजत नाही. अर्थ काही का असेनात. कित्येक फर्माने फक्त राजाच्या परवानगीने, तर कित्येक राजाच्या परवानगीने व कोणा

प्रधानाच्या माहितीने कां मुद्राची याचा नट उलगडा होत नाही. पण मला असे वाटते की, केवळ लश्करी हालचालींचीं फर्मानें फक्त राजाच्या परवानगीने सुटत, तर कारभार, महसूल इत्यादि प्रकरणांनील फर्मानें कोणा तरी प्रधानाच्या माहितीने निघत. एकाच वेळीं अनेक प्रधान असल्यानें निरनिराळ्या खात्यांसंबंधीं सुटलेल्या एकाच वेळच्या फर्मानांवरुं भिन्न प्रधानांच्या माहितीचे शेर आढळणें स्वाभावीक आहे व तसे ते आढळतातही.

अनेक आदिलशाही फर्मानांत सुहूर व हिजरी अशा दोन्ही कालगणनांचे उल्लेख असतात. हे कधीं एकमेकांशीं जुळते आढळतात, तर कधीं हिजरी सुहूरच्या पुढें गेलेला सांपडतो. अशा वेळीं दोन्ही गणनांचा मेळ कसा घालावयाचा हा प्रश्न पडतो. याचें उत्तर मीच मागे शिवाजी निचेबावली भाग २ पृष्ठ ८९ वर देण्याचा प्रयत्न केला आहे, पण तो उलगडा आज मला समाधानकारक वाटत नाही. केवळ लश्करी हालचालींच्या फर्मानांवर सुहूरचा उल्लेख प्रायः आढळत नाही. तेव्हां त्याचा संबंध कारभारविषयक प्रश्नांशीं असला पाहिजे. या व इतर संज्ञांनील अनेक फर्मानांवरून असे दिसते की, विजापुरी राज्यात सुहूर गणनेचें वर्षच राज्यकारभारांत प्रमाण मानलें जाई. अर्धाच नवीन गेमणुकी, घटल्या, इनामें व मोक्षासे काढणें, देणें, अदलापदल, निरनिराळ्या वसुल्या या सर्व सुहूर वर्षांवर चालत. तेव्हां अशा कोणत्याही घाचीसंबंधीं फर्मानें असलें व त्यावर सुहूर सनाचा उल्लेख सांपडला तरी त्याचा फर्मानाच्या तारखेचीं कांहीं संबंध नसून त्यात उल्लेखिलेल्या इनामादि विषयांशीं तो निगडित आहे असेच समजलें पाहिजे. यामुळे सुहूर व हिजरी यांचा मेळ आहे कीं नाही हे पाहण्याची तादृश आवश्यकता नाही व तो नेहमीं घसेलच असेही नांवत नाही. हा मुद्दा नीट समजण्यासाठीं येथें एक महत्त्वाचें उदाहरण देतो. 'सुबोळ संस्थानच्या घोरपडे घराण्याचा इतिहास' या पुरतळांत हि. १०८१ जस्त १५ या तारखेचीं ६ फर्मानें प्रसिद्ध झालीं आहेत. यांत याजी घोरपड्यानें यजाविलेल्या सेवेमदूल त्याच्या मुलास पांच परगणे सुहूर १०६८ पासून इनाम दिले आहेत. येथें फर्मानांनील सुहूरपेक्षा हिजरी साल ३ वर्षांनीं पुढें आहे. तीं फर्मानें टापतांना सुहूरचा उल्लेख चुकला असावा अशी माझी कल्पना होती, पण आज मला तसे वाटत नाही. तें इनाम सुहूर १०६८ पासून याजीच्या मुलाकडे चालू झाल्याचें धरावयाचें येवढ्याच त्याचा अर्थ आहे. यावरून सुहूर सत आणि त्याच्या निर्देशापूर्वीं प्रत्येक फर्मानांत ज। (पासून) हा शब्द आढळतो तीं दोन्ही घटनेक ठिकाणीं सईमुक्त असतात असें म्हणता येते.

१ परिशिष्ट अ पृ. ४०-४७. २ पास कांहीं फर्मानांचे अपवाद आहेत, पण तो सुहूर सनाचा उल्लेख करण्याचे हद्दीच्या अंभानुकरणाचा परिणाम असावा.

पण मग येथे हा मंत्र उत्पन्न होतो की, ज्या आशेषा अमल एका विशिष्ट कालासाहून वगवपाचा तो त्या कालानंतर पाई मद्दिनांनी अथवा वर्षांनी यावपाची हे दितवत सर्वांसिद्ध आहे ! पाव माझे उत्तर असे—अनेक कर्मांचा मूळ अस्पाम असे दामवितो की, तीं त्या मुद्दीच्या माहणांचे किंवा विनांच्याचे निकालच असतात. तेथे त्यात निहान्याचे साधेवर्षीच्या काळाचा उल्लेख आल्यास नष्ट नाही, आजही फिरवेक दाण्यांचे निहाळ झोकन भागील अनेक वर्षांचे वेतन, इनामी उत्पन्न इत्यादींच्या पेशाची भागाई करण्यात येते. मग पूर्वीच्या दिरंगाईच्या काळात तसे होत असल्यास त्यात अपूर्ण असे काय आहे ! तात्विक कर्मांतील मूळ सनाचा उल्लेख त्या कर्मांच्या कालाचे निर्णायक समक होऊं शकणार नाही.

या गंडान प्रसिद्ध केलेल्या कर्मांत कांकी (कागिके), परकी (घेडिके), नदी टोकरा, गावसाराइसाना, कावली असे पांच सामान्यतः महागृतीतील वागद-पत्रांत म आदळणारे इष्ट उल्लेखिले आहेत. कागिके म्हणजे नजर व घेडिके म्हणजे विनंति, मार्धना. तेथे दोहोंचा अर्थ नजर म्हणून व विनंति करण्यासाठी घ्यावयाचे कर असा होईल. नदी उतरण्यासाठी कनांटाकांत कानडे व घासू यांच्या आपल्याइकडिल काहिळीमनाजे मोठ्या पाट्या करतात त्यास टोकरा म्हणतात. तेथे नदी टोकरा म्हणजे नदी उतरण्याच्या सोयीसाठी घेतलेला कर होय. गाव साराइमाना म्हणजे गावची आयुधशाळा; अर्धाय आयुधशाळेसाठी घेतलेला कर. कानडी कोशांत कावलीचे रक्षण, रक्षक, गोठा, इत्यादि अर्थ दिले आहेत. तेथे कावलीचा परचक्रापामून रक्षण करण्यासाठी घ्यावयाचा कर असा अर्थ पुढे झाला असावा.

अक्षय्य तृतीया शक १८६१ }

ग. ह. खरे.

अनुक्रमणी.

१ अगडो-देसाई	१
२ गदग-देसाई	४३
३ सकीर्ण पत्रे	१०५
४ प्रस्तुत सैदातील पत्राचा कालानुक्रम	११२
५ पत्रावरील टीपा	११५
६ आदिलशाही शिकणे	१२५
मूर्चा	१३४

संक्षेप

अ, अ. आ-अली आदिलशाह
 आ-आमेप
 ई-ईशान्य
 उ-उत्तर
 ऐकासा-ऐतिहासिक फार्सी साहित्य ग्रंथ
 व लेखांक
 पो-पोफोर्ना
 जु.-जुलूस सन
 द-दक्षिण
 द. म. इ. मा.-दक्षिणव्या मध्ययुगीन
 इतिहासार्थ साधनें ग्रंथ व पृष्ठ
 न., ना. अ.-नाद् अली
 ने-नेफ्तय
 प-पश्चिम
 पू-पूर्व

फा- फार्सी
 मु., मु. आ-मुहम्मद आदिलशाह
 मो-मोटा
 [मो. जा. *] - मोहब्बी जागा
 बर्हीरे.- बर्हीरे हुकूमत
 बा.- बाटोटा
 शि.- शिकका
 शिपम-शिवचरित्रमदीप
 शिपमा., शि. प. सा.-शिवचरित्रसाहित्य
 ग्रंथ व लेखांक
 शिमा-शिवभारत
 सरे.-सरे मजिलस
 सु.-सुदूर सन
 हि-हिजरी मन
 हुप-हुनूरव्या परवानगीने

ऐतिहासिक फारसी साहित्य

तिसरा खंड

१ अगडी-देसाई

या प्रकरणात मसिद्ध होत असलेले कागद मला अगडी (हावेरी-धारवाड) येथे श्री. आबासाहेब व श्री भय्यासाहेब बहादुर देसाई याजकड मिळाले. याचे दोन भाग पडतात एक अस्मल कागद व दुसरा पुस्तक किंवा घडीच्या रूपाने असलेले नकल कागद या नकल कागदाची मूळेशी त्यांजवार्शी होती पण ती एका मित्रामार्फत भाषांतर करण्यासाठी कोणा परकी गृहस्थाकडे दिली असून अजून त्याच्या हाती आली नाहीत यामुळे काही कागदांच्या बाबतीत नकलावरच काम भागवते लागत आहे. नकलातील नेहमीचे दोष यातही असणार हे उघड आहे.

ले १ सु ९८३ } १ { सा १५०५ भाद्रपद वद्य ७
हि. ९९१ श्रावण २० } अलक لل { इ १५८३ आगस्ट २९

فرمان همايون شرف صدور يافت بحساب کارکنان [*] دیسایان
[*] مقدمان و رعایای مورات ہورے پورے مقامات (معنات) معاملہ
نکا پور آتم شور سنہ ثلاث ثمانی و تسع مایہ ہجرت گوندہ را
[*] مراحم یادشاہانہ و عواطف حسروانہ ممتاز و سرفراز
کردارندہ سردنسی بریات مذکور نصب فرمودہ شدہ است
کہ مراث اندی و سرمدی او ہونہ ناشد می ناید کہ
سردیسای گوی نادر رجوع داشتہ بر ہزار تاعدہ رعایب عزت
نمایند و جمیع رعایاست در مادہ گردد و حلال خواری دیوان
تابع سعی او ہونہ ناشد و در جمیع امور و اقدام نماید
و نواحی گوشد و آنچه در باب تمسک و تقویت مرام و
دایب معامہ نمایند بعمل موافق ساحتہ دعا[*] اورند تا دایلد انعام

مہلک (انٹلی) کہ باو مرحمت فرمودہ شدہ است بدین تفصیل
 لوازم در کوئے امہلک در کھدے انعام زمین یکن تظم
 سر جتل بر دو حصہ بلخ کرو
 باغ یک تظم چہ [ر*] بالیک

بدین مرحب سال بسال جاری دارند و دنالہ نمایند
 درین باب تعاوز نمایند کہ با او مرحمت فرمودہ دعائیدہ
 شدہ است تعایق نوشتہ گرفتہ اصل باز دھند مرحم فرمان
 ہمایون روند ۲۰ ماہ شعبان المعظم سلم ۹۹۱

بروانگی حضور اشرف اعلیٰ و سرسرنوبت با تلاح
 خان عالیشان دلاور خان امیر حیلہ (جملہ) کہ بلدست محال خان
 اعظم بلال خان مسطور است

[موردت*] विषु संवत्तर शके १५०३

[सारांश*]

२ रा इबाहीम आदिलशाह → कारकून, देसाई, मुकद्दम व रय
 कर्यांत होरलीपोटी मामले बंकाप
 हणमंतगौडास बादशाही कृपेने उपर्युक्त कर्यातीच्या सरदेसगतीच
 मिरास नेमून दिली आहे. त्याजकडे ती चालवून तिच्या धान्यास मा
 थावा. रयतेने त्याच्या सल्ल्याप्रमाणे वागून सरकारशी निष्ठा दाखवावी. त्या
 दिलेल्या इनामाचा तपशील असा : पाच कुडो वियाणाची जमीन
 दरखंडीस...चार पायली, दर गोणीस तीन जितल, लवाजिमा व वागेच
 एक तुकडा. येणेप्रमाणे सालोसाल चालू ठेवावे. ता. २० शबाव सन ९९
 [हि.*], सु. ९८३. हुजूरच्या परवानगीने व दिलावरखानाच्या माहितीने.

ले. २ सु. ९८३ } २* { श. १५०५ भाद्रपद वद्य १
 हि. ९९१ शबाव २२ } { इ. १५८३ आगस्ट ३१

[मोर्दीत*] विषु संवत्तर शके १५०३

*यात आलेला फार्सी मजकूर मामुली व जवळजवळ बरच्या सारखाच असल्यामुळे गाळला आहे. फक्त सारांश दिला आहे.

[सारांश*]

- १

२ रा इब्राहीम आदिलशाह → खुर्शीदखान नायब गैबत व कारकून
मामले दारुल-फतह बंकापूर

हनुमंतगौडास बादशाही कृपेने उपर्युक्त मामल्यांतील कर््यातींच्या सरदेसगतीची मिरास नेमून दिली आहे. त्याजकडे ती चालवावी व तिच्या घान्यांस मान द्या. रयतेने त्याच्या सल्ल्यांत राहून व त्यास मदत करून सरकारशी निष्ठा दाखवावी. त्यास दिलेल्या इनामाचा तपशील: मौजे लखमापूर कर््यात तिलवट्टी, दर गोणीस उभा मार्ग तीन जितल, कर््यात होरलीपोटी मध्ये दर गोणीस ३ जितल, पाच कुडो बियाणाची जमीन, दर खंडीस चाळीस (चार) पायली, एक बागेचा तुकडा, कर््यात राणे बेन्नूर, सरदेसायाकडे पूर्वी चालू होती ती बाग, शिवाय होलीपली मौजा, उभा मार्ग दरगोणीस ३ जितल, दर खंडीस चार पायली, केरूर खुर्द कर््यातींत दर गोणीस ३ जितल, बागेचा एक तुकडा व पाच कुडो बियाणाची जमीन. हे सर्व कायम समजून वंशपरंपरेने त्याजकडे चालवावे. ता. २२ शाबान सन ९९१ [हि.*], सु. ९८३. हुजूरच्या परवानगीने व दिलावरखानाच्या माहितीने.

३

ले. ३ } عوالعائيل {श. १५४८ भाद्रपद वद्य ५
हि. १०३५ जिल्हेज १८ } الملك لله {इ. १६२६ आगस्ट ३१

रमाں हमायों शرف صدور یامت انکم دیسائی پرکم کوئل
دادند کم دورین وقت شجاعت [و] رعیت دستگاہ منرعلی رما
حوالدار معاملہ بنکاپور و بعضی معاملات در باب دولت حواہی و
حاسبیاری کم او در مصلحت کنگ نایک حرام حوار بطور
می رساند بدرگا، والا معروض داشتہ دون روش شد شاد
ناش کم این معنی مستحسن طلع اشرف گردید چون او
دیسائی حلال حوار و میراث دار قدیم اسے می ناید کم نلز
هم در باب سرائعामी مصلحت آنطرف چنانچہ مشارالیه نارید
دائرموجب سرائعام ناید کم موجب سرائعاری او اسے

قائد بر حکم فرماں اشرف رود تعمراً فی ۱۸ ذی القعدة ۱۰۳۵
 سلم

بروائی حضور اشرف اندس سایدوں اعلیٰ ماعلام
 رکی السلطنہ العالمہ فرزندہی شاه نواز خان صبر محلتی
 (معلی) و وزیر حکومت

[مार्ति*] क्षोभ नाम संवत्त शके १५४३

[मार्ति*]

२ रा इमाहीम आदिटगाह → देसाई परगणे गुतल

सोप्रत मामले बंकापूर व इतर महाल यांचा ह्यालदार मीर अली रजा याने, हरामखोर कैमनायक यारलील मसलतीच्या बाबत त्याने (देसायाने) रागनिशा व प्राणार्पणबुद्धि दासविटी तिजथिपथी, लिहिते ते समजले व पसंतीस आले. द्याबास. तो जुना, मिरासदार व एकनिष्ठ देसाई आहे. त्याने त्या बाजूच्या मसलतीच्या व्यवस्थेबाबत तो (ह्यालदार) समिल त्याप्रमाणे करावे. ते त्याच्या उत्कर्षास कारण होईल. फर्मानाप्रमाणे अमल करावा. ता. १८ जिल्हेज सन १०३५ [हि.*] एजूरच्या परवानगीने व शाहनवाझ-सानाच्या माहितीने.

ले. ४ } ४ { स. १५५२ कार्तिक वद्य १०
 हि. १०४० रस २४ } نقل { इ. १६३० नोव्हेंबर १९

بروائی بھر جاں والاشار شرحاں موحداں و حاگردا
 پرگمہ ہولے ہنور از قرار ساریج بیست چہارم ۲۴ ربیع الثانی
 سن ۱۰۴۰ آنکہ عاملان پرگمہ ہولے ہنور حاگرد سرکار داند کہ
 خدمت دیسموکی و دیسپانڈکی محل مدکور دستور سد سابق
 بہمنگ گوند دیسموکی و دیسپانڈیم انعا مقرر دانستہ رسوم
 دیسموکی سے مدعوں درارہ ہم ہوں و رسوم دیسپانڈکی
 سے سد ہوں دہوں و مومع نڈیم گوندی نصیعم دیسموکی و مومع
 دائوری نصیعم دیسپانڈی پرگمہ مستور کہ بموجب سد سابق
 دستور انعام اوس دستور سد سابق موافق گذاشتہ باشد
 مزاحم نشوند و نقل بروائی گرفتہ اصل واپس دہند ہرسال

استدعای سید معدن کلند دریں باب تاکید بلع شمسد نامی شد

[मोर्डित*] प्रमोदित संवत्तर शेके १५५२

[सारांश*]

शेरखान फौजदार व जागीरदार परगणे होळे होन्नूर → अमलदार परगणे होळे होन्नूर जागीर सरकार

वरील महालाच्या देशमुखीची व देशपांडगीची चाकरी पूर्वीच्या सनदेप्रमाणे तेथील देशमुख व देशपांडे हनुमंतगौडा घाकडे कायम आहे. देशमुखीचा रुसूम ३१२॥ होन आणि देशपांडगीचा रुसूम ३०० होन धरण(?), शिवाय देशमुखीच्या नात्याने वन्यहगोंदी आणि देशपांडगीच्या नात्याने दावरपी-दोन्ही वरील परगण्यापैकी-हीं गावे पूर्वीच्या सनदेप्रमाणे त्यास इनाम आहेत. तरी वरील गोष्टी त्याजकडे चालवाव्या. अडथळा करूं नये. ता. २४ रविलाखर सन १०४० [हि.*]

५

ले. ५ सु. १०३९ } هو التحليل { श. १५६० मार्गशीर्ष शुद्ध ४
हि. १०४८ शाबान ३ } الملك لله { इ. १६३८ नोव्हेंबर २९

[नाद अलीचा शिक्का*]

فرمان همايون شرف صدور يامت بعباب ديساين پرکنم
پدگوتی انکم ار شہور سنم تسع ثلاثن و اعب ار راه مراحم
کادشاهانم و نوط عواطف حسروانم پرکنم مذکور در وح مقاصالی
همنب گونده مع کل باب مرحمت برموده دهانده شده است
می ناید کم پرکنم مذکور دبنالہ بعاید و در نص و تصرف او
بار کدارد قانانند برحکم فرمان اشرف روند تحریراً می
سرم شهر شعبان سنم ۱۰۳۸

بروانگی حضور اشرف ابدس هانوں اعلیٰ ۹ [समाप्त*]

१ पाठीवर मोर्डित 'फर्मान वेसाई गंगावती बमानुला', इणवतगो, इणमत-गोडास मोकासा' व फानर्डित गंगानवतगो ३९ ३०९२००० असे शेरे.

[सारांश*]

मुहम्मद आदिलशाह → देसाई परगणे गंगावती

परगणे मजकूर हनुमंतगौडा यास मुकासा म्हणून दिला आहे. तरी तो त्याच्या ताब्यांत थावा. ता. ३-शाब्दान सन १०४८ [हि.*], सु. १०३९. हुप.

६

ले. ६ सु. १०४२ } हوالखिल { सा. १५६३ पोष शुद्ध ६
हि. १०५१ शब्वाल ४ } الملك لله { इ. १६४१ डिसेंबर २७

فرمان همايون شرف صدور یافت بجانب دیسیان پرکنہ
کدواتی انک از شهر سنہ انتی و اربعین و الف از راه مراحم
پادشاهانہ و فرط عواطف خسروانہ پرکنہ مذکور ثابت نرسنچلی
نسبت اورچپانایک دیسالی پرکنہ کنگیری دروجہ استقامت
مقدم الامثال همنعت گونده دیسالی سمت کونل مع کل باب مرحمت
مرصودہ دهانیده شدہ است می باید کہ پرکنہ مذکور دنالہ
نمایند و در قرض و تصرف مشارالیم بار گذارند تا ابد بر حکم
فرمان اشرف روند تعریراً فی لتاریخ چہارم ماہ شوال سنہ

۱۰۵۱

پروانگی حضور اشرف اقدس همايون اعلیٰ

[سारांश*]

मुहम्मद आदिलशाह → देसाई परगणे गंगावती

कनकगिरीचा देसाई ऊढचप्पा नायक याजतर्फेचा नौसंचर्णीचे बाब-
तीतील परगणे मजकूर (गंगावती) मुत्तल समतेचा देसाई हनुमंतगौडा
याजकडे सर्व बाबींसह मुकासा म्हणून दिला आहे. तरी वरील परगणा
हनुमंतगौडाच्या ताब्यांत थावा. फर्मानाप्रमाणे अनल करावा. ता. ४ शब्वाल
सन १०५१ [हि.*], सु. १०४२. हुप.

३. फारसी साहित्य सं. ३

२२ सुर्व व तिळपच्छी या समतांच्या नाटगोडकीची मिरास पूर्वीपासून ही आहे व भोगोटा चालूं आहे. सध्या करीम शर्कह याने सोटे सांगून रान मिळविठें आहे. मी जुना मिरासी नाटगोडा आहे. तेव्हा कृपादर्शन देया जुन्या नाटगोडम्या मजकडे कायम करून तसे फर्मान व्हावे. ही विक्रत मनास आणून उपर्युक्त नाटगोडम्या करीम शर्कहकडून दूरून हनुमंतगोडाकडे कायम केल्या आहेत. तरी त्या त्याजकडे मुकरर ल्या आहेत असे समजून वंशपरंपरा दुमाळे कराव्या व चालूं ठेवाव्या.
 . ९ जिल्हेज सन १०५३ [हि.*], सु. १०४४. हुप.

८ सु. १०४५ } *हوالجلل* { अ. १५६६ मार्गशीर्ष शुद्ध ११
 . १०५४ शब्वाल १० } *الملک لاه* { इ. १६४४ नोव्हेंबर ३०
 [सु आ ल्हान वा. रि*]

فرمان همايون شرف صدور ياست بعباد ديسايات حه
 رتہلی انکم ار شہر سلم حس و ارض و الف ار راہ مراد
 يادشاهان و مرط عواطف حسروانم قريات رانی بنور حه
 مذکور ناست انکس حان دروحم اسقامت حان عالی شا
 سعادت نشان رضع القدر و امکان حوند منر انکس حان مع
 ناست مرحمت فرمودہ دعاوندہ شدہ است می ناید کم قریا
 مذکور دنالہ نمايند و در نص و تصرف حان عالی شا
 مومی اليم نار گذارند تا انکس در حکم فرمان اشرف اقد
 همايون الی روند تعمرراً می التاریخ دهم ماه شوال سلم ۱۰۵۴
 پروانگی حضور اشرف اقدس همايون اعلیٰ ۹ [*]
 [*]

मुहम्मद आदिलशाह → देसाई हिसार रवेहच्छी

हिसार मजकुरापैकी अकुसखानाच्या बाबतीतील कर्नात राणे बेनूर
 न्द मीर, अंकुसखान यास सर्व बाबांसह दिली आहे तरी ती उपर्युक्त
 नाच्या ताब्यात बावी. ता. १० शब्वाल सन १०५४ [हि.*],
 १०४५. हुप.

१ पाठीवर कानडोंत एवढेंचेंदुसरे मीरेंदुसरे अकंसखानांनी मीरेंदु
 २००० चेंदुसरे एवढेंचेंदुसरे व मोडीत 'निा सोदमार अंकुसखान' असा
 तक्र

ले. ९ सु. १०४५ } होوالखील { रा १५६७ श्रावण वद्य २
हि. १०५५ जस्तर १६ } अलमक लक { इ. १६४५ जुलै ३०

[मु. आ. लहान वा. शि.*]

रमान हेमायों शरफ सदोर यामे लकामे मकदम अलमाल
हदमब करुदे देसाली सभ कुतल मकामले लकपुर अलक अर शेरुर
सभ कमस व अरबेयों व अलक जेवों सभ शरकुली मकामले मकदु
ने अलकामते मकदम अलमाल व अलकशेव कलक नाक वरकम रमान सलक
रुवलसते अमा अलमाल शहरादे अलकनल [मो. जा.*] लल लुवुदे वलव
शुद वसी देहद शरक व कमे मकदु वने अलकामते नाक
मशारललमे मरकमे शुदे नलशते अलमाल शहरादे अलकनल [मो. जा.*] लल
लुवुदे वलव शुद लदलने कमे मकदु लदने अकडु वसी लदने कमे
लककड वलव रमान वलव शरवल शलही सभ मकदु वरक वलव
कलवर शुकल दर वरक अलकामते नाक मशारललमे वरकम रमान
सलक मकर व मरकमे लदसते वल कडु व अलक वलव शुद
लदद व दर कलव व वरक नाक मशारललमे वर कडु व अलक
शहरादे अलकनल [मो. जा.*] वल लल कडु देहद दरुव नाक लकद
वलक लदसते वर वरलद अलक देहद लदलने अकडु वसी अलकव
१५ मव कडु लकली सभ १-६६

रुवलकी कलवर अशुव अकडु हेमायों अलक [सभ लकते*]

[सलरल*]

मुहम्मद आदिलशाह → हनुमतगोडा देसाई संमत गुलल मलले
बंकलडूर

मलले मकडुरलकेकी संमत हडगली डूरुवलकल कलमलनलडुरलमलणे केनल-
नलकडु वलकडुडे वललु अलकतल शलहकलदल अलकमलकल . के अमलदलर अडुवकल
कलरुन ललकललते डेक देते नलहीते. संमत मकडूर डुडुरुक नलकलकलस
दलली अलकतल शलहकलकलकल अमलदलरलनी अडुवकल कलरुन ती ललकललते
डेक देक नये वलकल अरुड कलव ? अलतल हें कलमलन डुडुवेकलतेक डुडुरुक
संमत (हुडुलकल गडीखेरुल) डुडुरुक नलकलकलस डूरुवलकल कलमलनलडुरलमलणे

दिली आहे असें समजून ताबा घेऊ घावा. शाहसायाच्या अमल-
दारांना अदघटा करूं देऊ नये. या बाबतीत सप्त ताकीद जाणून किर्याद
येऊ देऊ नये ता. १६ जमादिलाखर सन १०५५ [हि.*], सु. १०४५.
१५.

१०

ले १० सु. १०४९ } [हوالجلل] { श. १५७० पोष वय ८
हि. १०५८ जिल्हेज २२) الملك لله { इ. १६४८ डिसेंबर २७

[मु जा स्थान वा. सि.*]

فرمان همايون شرف صدور يامت لعاب شعاع مآب
شمع احمد حنندی ساجدار جمع ركاب وامرد نه تهاداری و
ديساكنان قريات رانی بنور حصار رتہای آنگه از شهر سنه
تسع اربعین و اف چوں تر [یات] ... ت فواب حان نانا
مرحوم كه درین وقت بعهه سنچینی خاص حبل حواله سندي
سنبل حضور . بود اكنوں از راه مراحم پادشاهانه و درط
عواطف حسروانه قريات مذكور در وجه استقامت فرزند ارشد
ارحمند كامگار مورد منصور بختيار قره ناصره دولت و اقبال
عزه ناصبه حشمت و احلال درة الناح سلطنت كبری 'خاف صدق
حلاب عظمی مطلع انوار عناب الهی معبط انظار عواطف
شاهنشاهی طعرا مثال كام بکشی عدوان دیناچم فرور مندی
والا کبر عالی مقدار شاهزاده بلند انبال فروری آثار [* جا]
مع کل باب عاطفت فرموده دهانده شده است می ناید که
قريات مذكور دنالنه مایند در نص [*] تصرف متعلقان فروری
آثار مومی التہ نار کدارند تان اند بر حکم فرمان اشرف اقدس
رود بحرأ می ۲۲ ماه دی المعه سنه ۱۰۵۸

[سمانات*]

همايون اعلی

[सारांश*]

मुहम्मद आदिलशाह → ठाणेदारीवर मुहाम नेमनेला शेख अहमद
जुनेदी शिलेदार आणि देसाई कर्यात राणे बेन्नूर हिसार रडेहळ्ळी.

मरहूम नवाब खान बाबा याचे बाबतीतील कर्जात [मजकूर], जी सध्यां सासखेतीच्या संचणीसाठी सीदी सन्बुल..... याच्या हवाला होती ती, आतां मुकासा म्हणून — यास दिली आहे. तरा ती दुमाला करून उपर्युक्ताच्या मुतालिकांचे ताच्यांत घावी. ता. २२ जिल्हेज सन १०५८ [हि. *], सु. १०४९. हुप.

११

रे. ११ सु. १०४९ } हوالकिल { श. १५७० माघ वद्य ६
हि. १०५९ मुहर्मा २० } (लांक ल) { इ. १६४९ जानेवारी २४

[मु. आ. लहान वा. शि. *]

فرمان همايون شرق صدور يافت نواب عاملان و دیسایان سمت کوتل آنکم از شهر سنم تسع ارعن و الف درین ولا بدرگه سلیمان بارگاه [روشن گردید کم لکپا نوال و بعض نقالان اللدکار رعیب محل دریست کوتهی تلخواه راتب خاصه شریفه مع گاوهای جامه در موضع کلدر سمت لاردکی مرور آمده بودند پتیل موضع کونال سمت کلدگول با پتیلان موضع انکلی و موضع کمدولی و موضع قول کب و سلوی متفق کشته و جمعی کثیر از دردان هم رسانیده تر سر بترکی نقالان مذکور تاخم چند کس نقالان و محل دار را زخمی ساختم چهار نگ جامه و یک کتھالی رو ترده و قتل اربن سر نگ حاسم ناست سدپا شانادی دردیده بود حملم هفت نگ و یک کتھالی از دردی ترده اربن مهر نقالان محل مذکور رعیده ترک کست و کار خود نموده و در عمل حاصل محل مذکور تھلل یافتم است هرگاه کم نقالان محل مذکور مع گاوهای رنار و بهر نار از ولایت قلمرو آمد و رست و خرید و فروخت نموده حاصل می داده باشند چه قدرت و معال پتیل موضع کونال مذکور است کم پنداره و راهرنی و دزدی نماید اکنون می ناید کم محدود وصول فرمان قضا جزیان شاهی از تھانم احشام برستاده پتیل موضع کونال مذکور را بدست آورده هر قدر کتھالی جامه و زر و غیره از نقالان مذکور و بعضی ترده باشد

تمام و کمال دره دره حائتر ساختم درگاه معلى نرسند و
 اورا چنان گوشمال و تادیب نمایند که من بعد ترک بنداوه
 و دردی و رازری نموده بحال خود باشد درین باب تا کلد
 بلع و مدعی ظلم لازم دانستم حسب الحکم حکم مطاع عالم
 مطمع بعمل آورید تا دانند تعزیراً می ۲۰ شهر محرم الحرام
 سلم ۱۰۵۹

[بروائلی حضور بر نور اشرف اقدس شاموں اعلیٰ] [समाप्त*]

[सारांश*]

मुहम्मद आदिलशाह → अमलदार व देसाई समत गुत्तल

यावेळीं दरबारास समजले की, लसप्या घराल व अद्दचे इतर
 बक्काल-कोठीसात्याकडील व सासे नोकर-हे कापडाचे बेल घेऊन कलगूर
 समत कारदगी येथे मुक्कामास आले होते तेव्हां, मौजे कोयवाळ समत कुद-
 गोळ येथील पाटलाने मौजे अकलगी, कमडोली, तरलखव, सन्वी (सवसी)
 या गावचे पाटील व पुष्कळ चोर यांस बरोबर घेऊन, बक्कालांवर झडप
 घालून आणि बक्काल व महलदार यांचे कांहीं लोक जखमी करून कप
 ट्याचे चार नग व सोन्याची एक कठाळी लावविली यापूर्वी सिदप्या
 शाबादी (शाबावी ?) याचे कापडाचे तीन नग चोरले होते एकूण सात
 नग व एक कठाळी चोरून नेली या योगें वरील सात्याचे बक्काल रजास
 येऊन व स्वतः चाकामधदा सोडून स्वस्थ वसले आहेत आणि वरील सात्याच्या
 वसूलाबाबत अडथळा आला आहे वरील सात्यातील बक्काल रिते व भरलेले
 बेल घेऊन कलमरू भागाशी येजा व स्वरेदीविक्री करून वसूल देत असल्या-
 मुळे मौजे कोयवाळच्या पाटलास पुढावा, वाटमारी व चोरी करण्याची काय
 ताकत व मजाल आहे आताहें फर्मान पावताच ठाण्याहून हशम पाठवून वरील
 पाटलास दस्त करावें आणि बक्काल व इतर याचे कापडाचे नग व द्रव्य
 वगैरे जें पळविलें असेल तें सर्वच्या सर्व हस्तगत करून दरबाराकडे पाठवून
 द्यावें तसेंच त्यास अशी तबी द्यावी की, पुढावा, वाटमारी व चोरी सोडून
 देऊन तो नीट राहाल या बाबतीत सक ताकीद जाणून फर्मानाप्रमाणें
 अमल करावा ता २० मोहरम सन १०५९ [हि*], सु १०४९. हप

• १ पाठीवर कानडीत ಕಂಪುಷಾಳ ... ಗೊ*ಶ್ಯುಳು व मोडीत ' फर्मान
 सा गुत्तल ' असे शेर

क्र. १२ सु. १०४९ } हुवाखिल { श. १५७० फाल्गुन वद्य १४
 हि. १०५९ सफर २७ } अलक लह { इ. १६४९ मार्च २

[मु. आ. मोठा वा. शि.*]

فرمان همايون شرف صدور يانت بجانم مقدم الامثال
 هلمنت گونده گوتل آنم از شهر سنه تسع اربعين و اتم
 درين ولا حکم جهان مطاع افتاب ارتفاع نافذ کشته کر آن
 مقدم الامثال معر جمعيت و احشام جهت مصلحت يادشاهی
 لشکر ظفر پیکر نزد ایالت و امارت پناه اہم و شوکت دستگاہ
 حکومت و معالی حاء اعضاء خلافت ار فرمان رومی اعتماد
 سلطنت و کشور کشای فص خاتم شجاعت و بختاری آب گوہر
 شہام و جانسپاری سیف مسلول بازوی شاهنشاهی رمح
 مصقول معرکہ دشمن گاہی مقدم الجیش معارک ملک گیری
 پیش آہنگ مصاف فتروزی و کامرانی طراز آستین
 اہم و احلال گوہر سریر دولت و اقبال معزز اسرار خلیفہ
 الہی مجموعہ ہوشمندی و کارآہی [موسس] وحدت سواي
 حضور محرم خاص الخاص سریر سرور مطرح اطار عنایہ
 مورد لطف دوسی سرايب ائیس مجلس وحدت [جلیس
 محفل خاوب] عالیشان رومع مکان خلاص امرا منیع الشان
 زندہ خوئین رمین و رمان سعادت مند ازل و اد مبارک الدین
 خان محمد وزیر حکومت برود ناید کہ برصول فرمان ... عظیم الشان
 آن مقدم الامثال حسب التحکم اشرف پیش حکومت پناه معزلیہ
 رومہ کر دروید فرمیان حان دندہ آثار حلال نمکی درگاہ معلی
 نظور رسالت کہ درخص آن سوانفراری او اسب درین باب قدغن
 عظیم لازم شناسد تا دادند تحریراً فی ۲۷ شہر صفر سنہ ۱۰۵۹*

* पाठीवर कानडीत चंदिगी मुसलतीगी हिलेगुसवते संदर्भान असा शेता.

. [سآآش*]

مؤمؤمء آءدیلشآه → هنؤمآتگؤءآ گؤتال

آآ بهءآآ هؤؤم سؤت آهه كآآ، آآنآ آآپلآ آمئت و هشام بهؤن
 پآءشآهآ ماسلآآسآهآ لءكراسه مؤبآرلهؤءآ سآن مؤهؤمء-بؤرآ
 هؤؤمء-آآآپآشآ آآهآ. آرآ هآ كمرآن پوهؤآتآآ آآنآ هؤؤمآپرمآهؤ
 *ؤپرؤك هؤؤمء-پنآهآآآ پؤءآ آآؤن و آآبآءآرمب آآكرآآآ هلمء
 بهرؤن ءرگآهآآآ كؤتسؤآهآ آآنہآآآ آآبلفكرن كراہآ. آآت آآآآ
 كؤرآت آآهه. آآ بآبآرآت سكؤ آآكآء آآهآآ. آآ. ۲۷ سكر
 سن ۱۰۶۹ [ه. *], سؤ. ۱۰۸۹. هؤ.

۱۳

له ۱۳ سؤ. ۱۰۸۹ } هوالكليل { ش. ۱۶۷۱ ءبهؤ شؤء ۸
 ه. ۱۰۶۹ ءبال ۲ } الملك لله { ه. ۱۶۸۹ مه ۶

[بؤؤبآت*] ءرربر نكس شء هب اوليم شاه ءين محمد انراهم
 برماں هماؤن شرف صءور ياءت نعاى عاملاں و ءيساىاں
 سمب كرور معاملم نكاپور آنكم ار شهر سنم سمع ارعس و آلف
 چؤن ررآههآ آعلق منراآ هآى و بعضه ناسء كووئء نآيك و آماهى
 نآيك منلع چآرهرار هؤن وصول ءو ساله هب سنم المءكؤر
 ءوهرار هؤن و سنم همسئ آف ءوهرار هؤن مقرر نموءه
 ءرؤءم ءنءواه راءب آاصم شريم رواءسء ءراں منراآ مهكئى
 بلسء انراهم پور سمء مءكؤر كم نوليا ءيساى معاملم مءكؤر
 مئكء آرا آههآ يك صء هءءاء پنچ هؤن وصول ءو ساله هب
 سنم المءكؤر هشتاء و هب هؤن و نم و سنم همسئ آف
 هشتاء و هب هؤن نم مقرر نموءه شءه اسب مى ناءء كم
 رر مءكؤر ءوصول رسائءه نعل راءب مرسول ءارء و اكر
 رر ءاؤں كركء و عءر پش آرء آق لوارمر و انعام و بعضه
 امام نموءه سرا نعام كره برسءء ءاؤءءء حسب الحكم هب اسطاع
 عالم مطبع نعل آرءء ءعبرآ مى ءاربع ۲ ماه هماءى الاول

سنم ۱۰۵۹

بروانكئى حصور پور اشرف اقدس هماؤن اعلى

[मोडांत*] रणेधीर रणेसूची हनुमंतगौडा सन १०५९ सर्वधारी संवत्तर शेके १५७१

[सागश*]

मुहम्मद आदिलशाह → अमलदार व देसाई समत केरूर मामले वंकापूर गोविंद नायक व तिमजाजी नायक यांच्या बाबतीतील व मिरासी संबंधीच्या नजराण्याचा दोन सालांतील चार हजार होन वसूल-प्रस्तुत सालचा दोन हजार व सन १०५० सालचा दोन हजार-कायम करून खाशाच्या रातिवाचा तनखा म्हणून चालू आहे. वरील समतेमधील इब्राहीम-पूर पेठेच्या महाजनकी-ही वरील मामल्याचा देसाई बुळप्पा करीत आहे- बद्दल दोन सालांत-प्रस्तुत साली ८७॥ होन व १०५० साली ८७॥ होन-मिळून १७५ होन नजराणा कायम केला आहे. हा पैसा वसूल करून रातिब खात्याकडे धाडून देण्याचें करावें. जर पैसा देण्यास हरकत करतील तर हकलवाजिमे, इनाम व इतर अमानत करून व व्यवस्थेने त्यांस पाठवून थावें. ता. २ जमादिलावल सन १०५९ [हि.*], सु. १०४९. हुप.

१४ .

ले. १४ सु. १०४९ } शوالहल्ल { श. १५७१ श्रावण शुद्ध १५
हि. १०५९ श्रावण १२ } الملك لله { इ. १६५९ आगस्ट १२

[मु. आ. मोटा वा. शि. *]

دری صاحب

درمان همايون شرف صدور یافت بحائب سلامت گونده
ديسالی سمب کوتل انکم ار شور سلم تسع اربعين و انف
چون سمب کرور معم پند معاملہ بنکا پور نمايحتاج محل علیا
حذاب عصمت مآب پرده نشتر نطق (تلق؟) عزت سپهر (شهر؟)
یاری حعلم کزین سرادقات حشمت و کامگاری بلفیس الزمان
خدیصم الدوران طهارت بناهی حدایوت دسدگاہی ناموس العالمی
مشهور الحامطن ... دامت عصمتها و عفتها الی یوم الدین روانست
درین ولا ندرگاہ معلی نازگاہ روشن گردید کہ ملور لکم ؟ و
ساینها منجی و بهریا کرل و چایا گونده گنگوب این چہار نفر
از روی متدردی ندیهای سمب مذکور تسویش و ازار رسانید، گو

कुरो नुदह اند چم حد و انداره آنها باشد و او دسالی شده
 متمرदान مذکور را گوشمال داده خاموش می ناشی چم معنی
 دارد اکنون می ناید کم معروف و صول فرمان نسا حران
 شاهی متمرदान مذکور را نادی نواحنی نموده از دهای
 سب مذکور آنچه گاو کوروی نوده اند تمام در حال ره
 گرداننده ندهاند و پیشتر آنها را چنان تسمه و تا کند نماید
 کم محال دهای سمت مذکور بهنج وحم من الوحوه مرادم
 نرساییده احد خود باشد و رفع نشوش آنها شده ولایت
 سب مذکور معمور گشته دسب سال سال روانه ستم پی در
 پی رسد می آمده باشد نا دولت خواهی او طاهر شود ناس
 معنی سعی و .. درین . سرافرازی او اسب ناداند حسب الامر موده
 اشرف اندس همایون اعلی نعل آورد تحریراً می ناربع ۱۳
 شهر [شعبان] المعظم سنه ۱۰۵۹

پروانگی حضور حورشده طور اشرف اندس [* समाप्त*]
 عثمانی اعلی

मुहम्मद आदिलशाह → हनुमतगौडा देसाई समत गुप्तल

मामले बकापूरपैकीं पठेमह करर समत वडी साहिबाच्या ताव्यात
 चालूं आहे सध्या दरगाहास समजलें कीं, मल्लूर लखप्पा (मा?), साव-
 निया मन्वी, भरपा करल, चीनागौडा गनीकोप हे चार जण बडाच्या
 रूपानें या समतेंतल गावास तशवीश देऊन गुरेदोंरें घेऊन गेले आहेत. त्यांचें
 केवटें हें धाष्ट्य आणि त्यानें देसाई होऊन बडखोराना शासन न देता स्वस्थ
 असावें ह्याचा अर्थ काय? आता हें फर्मान पोहोंचताच बडखोराम योग्य
 सजा देऊन ते जीं गुरेदोंरें घेऊन गेलों असतील तीं सर्व तावडतोच सोडवावीं
 आणि पुटें त्याना अशी तबी थावी कीं ते वरील समतेमधील गावात कोण
 तीही ढबळाढबळ न करता आपल्या मर्यादेंत राहतील आणि वरील सम-
 तेस त्यापासून होणारा त्रास चुकून ती आवाद व्हावी तसेंच हळूहळू सालो-

१ पाटीवर कानडीत छेकं केंदरुद वल्लोतीनें तसु [१] सु केरु
 द्दुधालेनेंमदके . एर एधले गुरुकीनें केरु . .. वंती गेरेखेले
 केरुदियामुं दुतरनेंमं असा व मोडीले. 'निता वड साहेबा' असा मजकूर.

साल वाढता दस्त मिळावा. म्हणजे त्याची राज्याविषयीची सदिच्छा व्यक्त होईल. या दृष्टीने प्रयत्न करावा यात त्याचें अतिशय ऊर्जित आहे फर्मा-नाप्रमाणें अमल करावा. ता १३ शाबान सन १०५९ [हि *], सु. १०४९.
हुप

ले. १५ सु १०५२ } १५ { अ १५७३ माघ वद्य १३
हि १०६२ सफर २६ } { इ १६५२ जानेवारी २८

بسم الله الرحمن الرحيم

الملك لله

[सु आ. मोठा वा शि *]

فرمان ہمانوں شرف حدور یامت دعاب مقدم الامثال
ہمدت گوندہ دیسانی کردل انکم ار شہور سنم ائلی حسنی و
اہل دروس ولا درگاہ والا حاء روش کردند کہ بعد از وفات
حان گوندہ دیسانی پرکم لکھنسر کنچی گوندہ نام برادرش
شودہ حرام خواری بطور آورده در موضع سترھنی پرکم مذکور
مادہ انواع نمودی و قدم انگری می کند بنانوں نوالی دفع
و گوشمال او ار حضور فاضل (دور نہ شعاعت مات حان سعادت
نشان ابراہیم موسی حان نا سپاہ نامرد پرکم مذکور فرمودہ
شدہ است می ناند کہ آن مقدم الامثال متعدد وصول فرمان
نصا حرفان شاہی معر جمع و احشام خود ناسواری تمام
مہیا کشم می (الحال نہ پرکم مذکور رسم نرفاعت و استصواب
حان موسی الیم در و حر (دختر؟) و ہلاک معرک مذکور
وظایف (۲) حانفشانہی و حلال نمکی درگاہ آسمان حاء بنقدم
رسانده دست نانوں سارن لعظم و لحم درنگ و اہمال نوررد
تا مرد سرامواری او کردند دروس ناف تا کند بلنع ددع عظم
(عظم؟) لارم شناسد تا دادد بر حکم فرمان اشرف احدس
حہاں مطاع عالم مطع رود تعمرأ فی النارمع دست ششم شہر
معرالمطعر سنم ۱۰۶۲

[ममासांत*] حضور خورشید ظور اشرف اقدس بروائی
معاون اعلیٰ

[फार्सी मजफुरासाली कानकीत*]

फरमाण ममामयुन शरफ सदुर याव् बजानेब मोकदमु
यिमुसाल गुत्तद ममामुंत गीण्डगे बयिनयाजे बीगामात
शामाना लुंके अज सुमुर सन यिपदे बमसन व अलफ सांप्रुत
दरगावके अ क्येयाद विवर वरगणे लक्खमेश्वरद देसायि खान
गीण्डसु बलादुर अदमेले अवन शंमु केंकगीण्डसु परामु
खीरि प्रकृष म्मादि मन्वदे सिरपळ्ळी वरगणे मजकुरशलि यिदु
मुतमुदि म्माडुत यिधाने अदरे अवन निमूणल म्माडुले वीचिगि
मुजददिंद सुजअतमबा खान सादतनिखान यिबराहिमु मुसैबा
नरिगे कुदरमुंदिसहित वरगणे मजकुरीगे नामुजदि म्मादि अदे अदरे
निसु फरमाण केंकख्खेव कुदरमुंदिसहित रवाने अगि खान मो
मिनीर विदुयमानदिंद परामुखीरगे बुधिगलिसुवर वीदलि निमु
दालतखीरि प्रकृष म्मादि अवन निमूणल म्माडुवदु यि वीदलि बमु
अलशु म्माडलागदु यिदरिंद निन सरफलाजे अदे यि वीदलि बमु
ताकिदि येंदु तिलुवदु शानांद फरमाणदुते वरिसुवदु
खंद्रु २६ म्माडे सफर सन १०६२ परवानगि मुजुर मुरशिद
जमुर अशरफ अकदस ममामयुन अला

[सारांश*]

मुहम्मद आदिलशाह → हनुमंतगौडा देसाई गुत्तल

सध्यां दरगाहास समजले कीं, लक्ष्मेश्वर परगण्याचा देसाई खानगौडा मरण
पावल्यावर त्याचा भाऊ कंचनगौडा हरामखोरीचा धंदा प्रकट करून परगणे
मजकूरपेकीं मौजे शिरहट्टी येथें राहून त-हत-हेनें बंडखोरी करित आहे. त्यास
दफे व शिक्षा करण्यासाठीं हुजूरकडून इब्राहीम मूसाखान यास शिपायांसह
वरील परगण्यावर खास नेमिलें आहे. तरी हें फर्मान मिळतांच त्यानें आपली
जमेत व प्यादे घेऊन सर्व गोष्टीनीं तयार होऊन वरील परगण्यांत जावें
आणि उपर्युक्त खानाच्या सल्ल्यानें व संगतीनें बंडखोरास मारून एकनिष्ठेंत
प्रगति करावी. त्यास नेस्त नाबूद करावें. क्षणाचा उशीर करूं नये. म्हणजे
त्याचें जास्त ऊर्जित होईल. या बाबतींत सक्त ताकीद जाणावी. फर्माना-
प्रमाणें चालावें. ता. २६ सफर सन १०६२ [हि. *], सु. १०५२. ह.प.

३ पाठावर मोडित 'पौ छ १२ रबिलवल' व 'निा फतेहान सरसर नोबत' असे शेर

खे. १६ सु. १०५५ } १६ { श. १५७६ पौष शुद्ध ६
 हि. १०६५ रवळ ४ } { इ. १६५५ जानेवारी ३

بسم الله الرحمن الرحيم
 الساک لله

[शिक्षणाचे बाबतीत ले. १३ प्रमाणे *]

فرمان همايون شرف صدور یافت بجانف سلامت کوفده
 دیسائی سمت کوتل معاملہ ننگاپور آنک ار شور سنہ خمس
 خمسن و الف درین ولا عرت و رفعت سدگاہ حشمت و شوکت
 افتباه شعاعت و شہامت پناه معتقد درگاہ سلطانی معتبر بارگاہ
 خانانی ملک عالی شان رومی القدر و امکان ملک الامرای
 ملک ریحانرا بہتہ تکبیر و تائب چترکل کار نانکار نامرن
 فرمودہ شدہ است می ناید کہ تصور و حول فرمان قضا حویان
 شاہی احشام خود و بعضی استعداد قلم گیری (گیری) برای کنگ
 ملک الامرای معزالم برستادہ حرام خوار مذکور را گوشمال
 رسانیدہ دولت خواہی خود ظاہر نماید بر این معنی باعث
 معزای نیکو بندگی و بیشتر سرانواری خود شناسد تا دانند
 برحکم فرمان اشرف عمل نمایند تحریراً فی التایبع چہارم
 ماہ ربیع الاول سنہ ۱۰۶۵

پروانگی حصر حورشید ظہور اشرف اقدس همايون اعلى

[मोहन*] हणमंतगौडा रणेधीर रणेसूची सन १०६५ मनमथ संबहर
शेके १५७७

[सारा*]

मुहम्मद आदिलशाह → हनुमंतगौडा वेसाई समत गुतल मामले
वंछापूर

सांप्रत मलिक रहानठा चित्रकलकारांना तंधी देण्यासाठी मुद्दाम नेमिले
आहे. तरी हें फर्मान पोहोचताच स्वतःचे पापलोक व किल्ले देण्याचे इतर
सामान उपर्युक्त मलिकाच्या कुमकेसाठी पाठवावे आणि धरील हरामसोरास
शिक्षा करून राजनिष्ठा व्यक्त करावी. या योगे पुढे आपले कर्जित होईल

असें जाणार्हे. फर्मानाप्रमाणें आचरण करावें. ता. ४ रविटावल सन १०६५
[हि.*], सु. १०५५. हुप.

ले. १७ स. } १७ { श.
हि. } { इ.

[सु. आ. वा. मोठा शि *]

فرمان همايون شرف صدور یافت
و نوارش و التعات خسروان ممتاز
در معاملہ محمدبکر دوات رس [ید]
خسروان نایکی معاملہ مذکور و
مع خلعت فاخرہ بہتہ او فرستاد [ہ]
و هیچ عم و الم ید; خون پیرامون خاطر گردید
در مدویت و حاسپاری درگا [ہ]
مدویت و بیگوندگی درگاہ نعايت العایت بطور
بروانگی حضور اشرف اقدس همايون اعلى [* समासात]

[सारांश*]

मुहम्मद आदिलशाह →

..... मुहम्मदनगर मामल्यामध्ये मरण पावला मामले
मजकूरची नायकी पोशाखासह त्याजसाठी पाठविली आहे.
..... आपल्या पित्याविषयीचे दुःख मनांत न आणितां दरवारची चाकरी व
आत्मार्पण ... दरवारच्या सत्तेवकाचे कर्तव्य खूप खूप व्यक्त करावें.
हुप.

१ या फर्मानाचा डाव्या अंगचा अर्धा भाग नाहीता झाला असल्याने बातील वृत्तंतू जागोजाग तुटला आहे. यावर मुहम्मद आदिलशाहाचा शिक्का असल्याने हे निदान त्याच्या कारकिर्दीचे शेवटीं निवाले असेल असे समजण्यास हरकत नाही. याच कल्पनेने हे फर्मान थोडे मुहम्मदच्या फर्मानांचे अखेरीस पातले आहे.

२ पाठीवर वानहीति ६७७०१ सं००० मी० क००००० सं० सं०००००००० असा शेर

کے ۱۷ } ۱۷ { شہ ۱۶۷۷ ماہ ذی الحجہ ۱
 ہجری ۱۰۶۷ ربیع الثانی ۶

بسم اللہ الرحمن الرحیم

الملک للہ

[* شیخ]

فرمان شہادوں شرف صدور نام انہم مقدم الامثال شہید
 گوئے، گوئل بعبان بعبان شاعرانہ امدوار ہونہ ہداند کم
 درس ولا ندرگاہ جہاں پناہ روش گردند کم سنوا حرام حوار از
 کم طالع بر حادہ اطاعت فرمان برداری بند (نہ) رگاہ ملک جاہ پاپوں
 ہندہ (پناہ) بولاب پادشاهی مراحمہ رساندہ نسب درار ہونہ
 اسب لہنہ بعبان مدد مع ساحس حوام جور من کور نور حد نقرہ دولت
 و بعبداری ہوناوہ ناعسان حشمہ نور برداری سعادت ہون
 اقبال ہموارہ دولت خواہ راندہ درگاہ جہاں پناہ لایق الرتبہ و الاحسان
 ارحمد ہند مکان محمد احصاء حاس ہررد رشند ایالہ و امارت
 پناہ اہت و شوک ہندگاہ حکومت و معالی جاہ اعصاب خلاص
 و فرمان برداری اعماد سلطنت و کشور کشای مص حام شعاع
 و بعبداری آب گوہر شہامہ و حاسناری سبب مسلول ناری
 شہشاهی رمع مصقول معرکہ دشمن کاشی مقدمہ العیش
 و جہاں سنائی پیش اہلک مصاب ضروری و کامرانی طوار
 آسندس اہت و احوال گوہر سرور دولت و اقبال مغرور اسرار
 حلقہ الہی معبرع ہوشمندی و کار اگاہی موس (سس) وحدت
 سرای حضور معبرع خاص الحاص سرور سرور مطرح انظار سناہت
 ہورن الطاف ہندی سرانہ اندس مجلس وحدت حانس محفل
 حلوت عالیشان رفیع (رفیع) مکان (مکان) خلاص امرای مدعہ الشان
 رندہ جوانی رمی و زمان سعادت مند اول و اند منار زادہ
 ہرردی حاس محمد ورور حکومت را ہونہ برداری گوناگ ہون
 لہوندہ ناورزای عظام ہرستانہ شدہ ہون ہنصور ان طرف ماہور
 نامردم ہونہ ار مرد ماہ سنوا ناکردار بسی جنگ [*] حدل مشقہ
 لہوندہ ناہاں شکستہ (ت) ہونہ در دولت خواہی و بکوندگی

درگاه اعلیٰ العالیٰ می گوشت بنا بر آن از راه مراحم پادشاهان [و*]
 مرطعات و اطعمه حسیروان موضع ایکندهلی یا راوند و (۲) رعیت دستگاه
 وزارت مآب اعظم حاکم دور بوده موضع کوتلی حال هر دو
 در حصار رتلی در وحه انعام اندی و اکرام سرمنندی (مدی)
 در آن دولت خواه درگاه داخل محصول و نقدانات و بعضی وجوهات
 کل باب داده شده است می ناند کم دها مذکور در نص
 تصرف آورده ناولان و احفاد بعضی خود انعام دانند و در
 دولت خواهی و بکوندگی درگاه عرش اشناه بکوشند در
 باعث سرامری اوس ناندند بر حکم فرمان همایون روند
 تکرار [تر*] می التاریج (مع) ۲۹ شهر ربیع الاول سن ۱۰۶۷
 بروائی حضور حورشند طایر اشرف اندس [* समाप्त]
 همایون اعلیٰ

[साधारण*]

२ रा अली आदिलशाह → हनुमतगौडा गुत्तल

सध्या दरवारच्या घ्यानास आलें कीं, हरामखोर सीवा यानें निष्ठेतून पाय बाहेर टाकून पादशाही विलायतीत अडथळा उत्पन्न करून पाय पसरले आहेत त्या हरामखोरास दफे करण्यासाठीं मुहम्मद इस्लासखान-मुबारि-झुद्दीन खान मुहम्मद वझीरे हुकूमत याचा मुलगा-यास कर्नाटकची सुभेदारी देऊन व उत्तम वजीरांसह पाठविलें होतें तेव्हा त्यानें त्याच्या समक्ष मासूर तर्फेंत आपल्या लोकांसह सीवाच्या लोकाशीं खूप लढाई करून त्यास शिकस्त दिली व राज्याच्या सद्विच्छेविषयीं खूप खूप प्रयत्न करीत आहे म्हणून लिंगदहळ्ळी [.]-अजमखानाकडून दूर करून-व मौजे कोर्टाहाळ हे दोन गाव-रड्वेहळ्ळी गद्दी पैका (किवा सह ?)-त्या दौलतखोहास निर-निराळ्या बाबींसह इनाम दिले आहेत तरी हे दोन गाव ता-यांत घेऊन व शपरपरेंत इनाम आहेत असें समजावें आणि राज्याच्या कल्याणासाठीं झटावें यात त्याचें अर्जित आहे फर्मानाप्रमाणें चालावें ता २९ रविळावल सन १०६७ [हि*] हप

ले. १९ सु. १०५७ } १९ { श. १५७८ माघ वद्य ६
हि. १०६७ रतर १९ } { इ. १६५७ जानेवारी २५

بسم الله الرحمن الرحيم

الملك لله

مهر باد علی

فرمان همايون شرف صدور يانے نچانے هفتاب گونده دیسای سمب گوئل معاملة بنکاپور آنکم از شهر سنه سبع خمسين و الف امر اشرف نافذ گشتم کم او قدیم دولت خواه نمک پرورده درگاه جهان پناه است و وقت خدمت اس در رسیدن فرمان قضا حریان شاهی در حال مع احشام بزودی رود بحضور وافر [!] سرور خود را بوساند کم درین ضمن باعث سرداری [!] متخرای خدمت اس و هرچه خرج احشام باشد بعد از آمدن حضور بلا تصور رسانده خواهد شد و آنچه احشام مرحدون باشد آنرا همراه خود بنارن و متعلقان خود را نیز ناکید کند کم بیشتر هر قدر احشام بم رسد این هم ترا (را) بنز میفرستاده باشد و لوازم مدارائوری و حلال نمکی اس کم بوقت خدمت حاضر ناید شد تا داند بحکم فرمان اشرف رود تکویراً فی تاریخ ۱۹ ماه ربیع الثانی سنه ۱۰۶۷

پروانگی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس همايون اعلیٰ

[मोदीत*] हनुमंतगौडा रणेधीर रणेसूची सन १०६७ हेविलंबि संवत्तर शके १५७९

[सारंगश*]

२ रा अली आदिलशाह → हनुमंतगौडा देसाई समत गुत्तल मामले
बंकापूर.

तो जुना राजनिष्ठ व हजूरकहून वर्धित असा आहे. ही चाकरीची वेष्ट आहे. हा फरमान मिळताच स्वतः ताचडतोब पावलोकॉसह जलदीनिं हुन्दूर यावें. यांत टत्कपन्दिं कारण आहे. पावलोकॉचा सर्च येईल तो येथें आल्यावर कसूर न होतां पावता हेविल्ल. तयार असतील ते

पावडोळ आपल्यापरोबर आणावे आणि आपल्या मुताबिकांना ताकीद करावी की, फरतनेने जे पावडोळ पेतीक रघानाची पाठवून घातें. मिराम-दागचे व पद्धनिष्ठाने कर्तव्य गांठ की, बाह्यरुप्या प्रसंगी हजर घातें. फर्मानाप्रमाणें आचरण करावें. ता. १९ रबिआत्तर मन १०६७ [हि. *], सु. १०५७. हुप.

जे. २० सु. १०६० } २० { अ. १५८१—८२
 { इ. १६५९—६०

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 الْمَلِكِ الْیَوْمِ

[२ - या अ. आ. वा. हि. *]

فرمانِ عبايوں شرفِ صدورِ یاس...
 ارشورِ سترِ ستمی و اعلیٰ دریں ولا... ..
 خود را سرعتِ هر چه تمامی (م ؟) در ساطورسی.....
 و اورا حظای غنمِ کوفده عنایت.....
 سراوتحارِ در بلندی آسمان رسانده.....
 برحکم فرمانِ اشرفِ رود.....

برو انکی حضورِ حورشدِ طورِ اشرفِ ادس [ممامات*]
 عبايوں اعلیٰ

[सागरा*]

२ रा अली आदिलशाह →

सध्यां.....शक्य तितक्या जलदीने हुजूरच्या दर्शनास.....त्यास
 हनुमंतगौडा हा सिताव.....स्वतःचा उत्कर्ष समजून ...फर्मानाप्रमाणें
 अमल करावा. सु. १०६० हुप

१ या फर्मानाचा दाख्या बाजूना अर्धा भाग फारसू नेला असल्यामुळे प्रत्येक ओळ अधवटच उपलब्ध होत आहे यामुळे अर्थ करणानिही जाणोजाग व्यत्यय आला आहे.

२ पाडोळर कानडीत ... ई उठोळीत दस्तुरात असा शेर.

ले. २१ सु. १०६१
हि. १०७१ सध्वाठ ५

२१

{ सा. १५८३ ज्येष्ठ शुद्ध ६
इ. १६६१ मे २४

بسم الله الرحمن الرحيم

پادشاه علی يدل شا...

نقل

فرمان نمبر [* جا] از قرار بتاریخ ۵ ماه شوال سنه ۱۰۷۱ آنکه فرمان همایوں شرف صدور یافت بجهاد عاملان و دیسای یاں سمب هرگلی معاملم ننگاپور آنم از شهرس (سنه) احدی ستس و افسا دریں ولا صاحب از جهت فتوت کودن دیسای سمب کوتل و معالات شاه بدرگاه حلائیق پناه التماس نمود که موضع هولل سمب مذکور بم سرحد است آنجا همیشه ساحلم عیبیاں است ازس واسطه در دیم مذکور پناه بفر احشام نهاده سمب مذکور و ولایت نگاه داشتیم می باشند [* در] موضع مذکور آنچه که دست می شود آن تمام بم شکم احشام رساننده بم سرحد از هوشیاری افناده اند نظر کنیا اثر ارزانی فرموده موضع مذکور برای استعداد احشام عاطف ساختم فرمان اشرف حکمت مرحمت فرمودن (مابین) بانیان التماس صاحب دیسای مشارالیم بباطر منارک اعلا (اعلی) آورده موضع هولل بم مر [* ر] عمهای سمب هرگلی مذکور بم فتوت کودن مشارالیم انعام مرحمت ساختیم مذکور کل بات و کل و حریمات برافرویات دنبال نموده است بم اول [د و] احقاد روان دارند و هر ساله عدر فرمان نکند برحکم فرمان اشرف رود

بروائلی حضور جو [رشد طهور اشرف اندس] [*]

همایوں [اعلا]

[मार्ग*]

२ सा मर्ती आदित्यशाह → अमन्दार व देसाई समत हटाटी
मामठे बकापूर.

गण्या हनुमंतगौडा देसाई समत गुलठ व [इतर*] महाळ याचे
हेजिबाने दरगागास विनंति केली व्ही, उपर्युक्त समतेतील होट्टळ गांव सर-
हद्दीवर आहे. तेंचें नेहमीं राज्ञी प्रसंग असता. म्हणून वरील गांवीं पन्नास
हशम ठेवून वरील समत व विनायन यांने रक्षण करित आहे या गांवा-
पासून जाती लागते तें हशमोच्या पोटास दिव्याने ते सरहद्दीवर
हुशारीने असतात. तरी कृपादृष्टीने वरील गांव हशमोच्या तयारीसाठी इनाम
मिर्जाई व तसें पन्नास घ्यावे. हेजिबाची विनंति घ्यानांत घेऊन हशमोची
समतेपेकी होट्टळ हा गांव-याटयांसह-हनुमंतगौडा यास इनाम दिला
आहे वंशपरंपरेने चालूं ठेवावा. ता. ५ शब्दाळ सन १०७१ [हि.*],
सु १०६१. हुप

हे २२ } २२ { म. १५८६ चंद्र शुद्ध ११
हि. १०७४ रमजान ८ } { इ १६६४ मार्च २७

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْمَلِكِ

[२ = या अ आ. वा शि *]

فرمان همايون شريف صدر يامب آنكم و وزارت مات همدست
گوند، بعديات بيعدايات شاهانه سر امرار و اميد [*] ار بود
دندان كم چون عرت و رعب دستگاه شعاع و شهاب
سادات و نقاب انداه سوار منداه خلادت سوار ساعد سال
عمدة الاعيان رده الامران حان عالشان نلد مكان شره
حان را طرف معاملہ اوركل و ملنار نامرد فرموده فرساده
شده اس مي ناند كم آن دولت-واہ نا جمعيت و احشام
حود نرد حان مومي الله رسده خدمت نكوفندگي و حاجتنامي
دركاه والا حاه نظور آرد و اگر درن تاب درنگ و اهمال

وررن یقن شناسد کم اورا تاکد نواحی خواهد شد تا اذ اند
تحریراً فی التاریخ هشتم شهر رمضان المبارک سنہ ۱۰۷۴

بروائی حضور خورشید طہور اسرف اقدس [समाप्त*]
ہمایوں اعلیٰ

[मोक्षित*]

फर्मनि हुमायून शरफ सहूर याफत ऊकी वजारतमाव हणमतगौडा
बइनायात बेगायात शाहाना सरफराज वा उमेदवार वूदः बिदानद के चू
इजत वा रफाअत दस्तगाह शुजाअत वा शाहमत पनाह सिथादत वानिका-
बत इतिबाह सुवार मैदान जलादत सिवार साअद बसालत उमद्रःतुल
आयान जुवदेःतुल अकरान खान आलीशान बुलंदमकान शजेंखानासी तरफ
मामले तोरगल वा मलनाह नामजद फर्माविले असे बाघेद के आं दौलतखोह
अपुले हशम वा [जामियेत] खान मशारनुलेपासी येऊन खिजमत नीको-
बंदगी वा जांसुपारी दर्गाः वाला जाहीर करणे या बाब दिरंग वा सुस्ती
कोलीया येकीन जाणणे की त्यासी बवाजिबी ताकीद होईल म्हणून ताद्वानद
छ ८ रमजान सन १०७४ पाा हजूर खुरशेद जुहूर अशरफ अकदस हुमा-
यून आला मोा

ले. २३	}	२३	{	श १५८६ माघ शुद्ध ५
हि. १०७५ रजब ४				इ. १६६५ जानेवारी ११

بسم الله الرحمن الرحيم
الملك لله

[२ व्या अ. आ वा. शि*]

برمان همدون شرف حدود يامت انکم ورايت مآب
چکيگوند، بررد، دلمگوند، متومي بعنايات بعنايات شاهانم
[ميدوار تون، ندادند کم دريں ولا ندرک*] والا حاء روشن
کردید کم دامت گوند، یدر او در مصلحت بادشاهی ومات

१ पाठोवर कानडीत मजबूतकामाळु यमुंब जोगी उरद नुसार
*आमर संतद कोणीयुयु जोगी मुसुति दमार्त असा शेा

یافتہ بیانوں بمقام بدیع شاہانہ میراثیہای مصلحت و جاگیر
بالت ہمت گوئندہ متوفی بان دولتخواہ درگاہ مقرر و عنایت
فرمودہ شدہ است باین کہ وصول فرمان عنایت عنان میراثیہای
مصلحت و جاگیر برنست متوفی بخود مقرر و مرحمت دانستہ و
من جمیع ارحومہ خاطر خود جمع داشتہ برحادثہ عدولیت و
دیوبندیگی ثابت قدم دودہ باشد وجر سرافرازی..... سعادت و
خلعت فاخرہ فرستادہ شدہ است باخذ و لیس آن سر باوج
آسمان رسانیدہ دولتخواہی خود بطور رسانیدہ باشد تا داند
بر حکم فرمان اشرف رود تحریراً فی تاریخ چہارم شہر ربیع
الرحب سنہ ۱۰۷۵

بروائلی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس [تماماً]
عمایون اعلیٰ

[سाराश*]

२ रा अली आदिलशाह → के. हनुमंतगौडा याचा मुलगा चिक्कण
गौडा

या वेळीं दरगाहास समजलें की, त्याचा बाप हनुमंतगौडा पादशाही
मसलतींत मरण पावला. तेव्हां बादशाही कृपेनें के. हनुमंतगौडाच्या
महालांच्या मिरासी व जागीरी या दोलतपोहाकडे मुकरर केल्या आहेत.
तरी हें फर्मान पोहोचतांच कैलासवासीच्या उपर्युक्त मिरासी व जागीरी
स्वतःस मुकरर केल्या आहेत असें जाणून व सर्व तऱ्हेनें मन संतुष्ट ठेवून
उत्तम चाकरी व निष्ठा व्यस्त करावी. त्याच्या उत्कर्षाच्या रूपानें ... व
पोशाख या वस्तु पाठविल्या आहेत. त्यांच्या स्वीकारांत स्वोत्कर्ष सम-
जून स्वतःची राज्यविषयक निष्ठा प्रकट करावी. फर्मानाप्रमाणें चालावें. ता.
४ रजब सन १०७५ [हि.*] इ.प.

ले. २४ } २४ { श. १५८९ कार्तिक वद्य ८
हि. १०७८ जवळ २२ } { इ. १६६७ आक्टोबर ३०

بسم الله الرحمن الرحيم
الملك لله

[२ = वा अ. आ. वा. शि.*]

मरान हमायون शرف صدور یافت انکم و رار مآب همت
گوند، بعایات بعایات شاهانہ امندوار دودہ بدانند کم هرین
هلی کار متمدنی پندا ساحر ولایت پادشاهی را تشویش دانه
و سمب هرگلی معاملہ بنکا پور را قرض ساختہ بیشتر ولایت
مخروسم را قابض کردن می خواست درین میان آن دولت
خواہ نا هرین هلی کار جنگ و جدل کرده اورا شکست داد و
ولایت پادشاهی را حراس نمود و دولت خواهی و عقدهت
مددی خود بطور آورده ازین مقدمہ مجرای کلی آن دولت
خواہ شد و شانہاشی فرمودہ حکم مزید سرافرازی او خلعت
فاخرہ برسانده شدہ اسب ناخذ و لیس آن سرافراز گشتم سمب
هرگلی از دسب هرین هلی کار رعائیدہ در قرض متعلقان خاص
حیل و اگدارد و من بعد هرین هلی کار را در سمت مذکور دخل
شدن ندهند و درین ضمن موصح مزید سرافرازی خود دانند
تعمیراً می تاریخ بسب و دیم شهر جمادی الاول سنہ ۱۰۷۸
بروانگی حضور حورشین طارر اشرف اقدس [تہناتہ]

ہمایون اعلیٰ

[ساراہ*]

२ रा अडी आदिलशाह → हनुमंतगौडा

हरपनहळ्ळीचे लोक पुंडावा सुरू करून पादशाही प्रदेशास
त्रास देत आहेत व बंकापूर मामल्यापैकी समत हडगली काबीज करून
पुढे रक्षित असा प्रदेश हस्तगत करू इच्छीत होते. इतक्यांत
त्या राजनिष्ठाने हरपनहळ्ळीकरांशी लढाई करून त्यांस मोडिले,

१ पाटीवर कानडोंत वळवणुकी वळवणुकी वळवणुकी व मोडीत
'शिकणगौडा या कर्मान' असे शेर.

पात्रशाही प्रदेशाचे रक्षण केले आणि स्वतःची निष्ठा व्यक्त केली. यामुळे त्याचे कार्य पूर्ण पसंतीस आले. त्यास शाबासकी असून त्याचे जास्त ऊर्जित करण्यासाठी पोशास पाठविता आले. यायोगे त्याने उत्कर्ष पावून व हरपनहब्बटीकरांच्या हातून हद्दगती समत सोडवून सास-रोटाच्या मुतालिकांच्या ताब्यांत बांधी. यामुळे हरपनहब्बटीकरांना बरील समतमध्ये दबडादबळ करून वेळ नये. यांत स्वतःच्या जास्त उत्कर्षाची योग्यता आहे असे समजावे. ता. २२ जंमदितावळ सन १०७८ [हि. *]. हुप. सं. २५

दि. १०८१ शाबान ५ } २५ { श. १५९२ पौष शुद्ध ९
६. १६७० डिसेंबर १०

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
الْمَلِكِ لَلّٰهُ

[२ वा अ. आ. वा. गि *]

فرمان همايون شرف صدور یامت انکم و رارت مات فملکت
گوند، رعایت شاهانه امیدوار بوده نداند که درین ولا سیادت
و تقاضا پناه شعاعت و شہامت دستگاہ سوار میدان حالات
سوار ساعد بکالت [دولت] خواہرادہ درگاہ والا جاہ [حبیب]
شاه و سید محذوم فرزندان شریزہ خان را کاری
نامزد فرمودہ ایم و برای سرافراری آن دولت خواہ خلعت
شاهی از حضور پورپور فرستادہ شدہ است باید کہ باخذ و لیس
آن سرامراز و معتار کشتہ ناسواران و احشام خود ملحق
بمشارالہیما شدہ نوعی مشقت و حارناری مطابعت مشارالہیما
ظہور برساند درین ضمن ناعت سرافراری خود دانستہ بزودی
زود ملحق بمشارالہیما شدہ حسب الامر اشرف عمل نماید ساعتی
درنگ و اعمال بوررد تا دانند تکریراً فی تاریخ هفتم شہر
شعبان المعظم سنہ ۱۰۸۱

پروانگی حضور حورشید ظہور اشرف اقدس [پاठीवर *]
همايون اعلى

१ पाठीवर बानर्हीत बंधिबन्धन स्यैव मूलबन्धनम् नकारात्पुनरं सं
गदं मंसलतगं बंधनं बंधं बन्धं कर्मणां आणि मोर्हीत 'कमान' व
'हणमंतगोडा' असे शेरें.

. [सारांश*]

० रा अली आदिलशाह → हनुमंतगौडा

सध्यां [हत्तीच] शाह व सय्यिद् मस्जुम-शर्हहस्तानाचे मुल्को-यांस—साठी झुझाम नेमिल्लें आहे. त्या दौलतसोहासाठीं हुजूरून बादशाही पोशाख पाठविला आहे. त्यायोगें उत्कर्ष पावून आपले स्वार व पावलोळ यांसह उपर्युक्त जोडीस जाऊन मिळावें आणि त्यांच्या ताबेदारींत मोठा प्रयत्न व जांबाशी प्रकट करावी, यांत आपला उत्कर्ष आहे असें जाणून ताबदतोव त्यांस मिळावें व फर्मानाप्रमाणें आचरण करावें. घडीचा उशीर न करणें. ता. ७ शबाव सन १०८१ [हि.*]. हुप.

ले. २६	}	२६	{	श. १५९७ वैशाख शुद्ध ११
हि. १०८६ स्वळ ९				

بسم الله الرحمن الرحيم

الملك لله

[ना. शि*]

برمان همايون شرف صدور يامت لعانب ديسايان پرکلو
 لچميشور معاملہ بنکاپور آنکر ار شہور سلم خمس سلعين و الفد
 چون سمب کونل معاملہ مذکور در وحم استقامت امارت و
 ايالت پناه حکومت و عظمت دستگاہ خلاصہ خاندان عزت و
 نامداری بقادہ دودمان شوکت و بختیاری قرہ ناصرہ دولہ
 و اقبال عمرہ ناصیب عظمت و احلال سرآمد پردلان روزگار
 سرگریدہ جوانین عالی مقدار فارس میدان شجاعت عنوان
 صحیحہ شہامت آریس مجلس خاص حلایس النعمان خاتم
 حاء و تمکین مدبر اقالیم الارضیں دستور عظیم الشان شائستہ عواطف
 ے پایان مسند قواعد کامکاری معہد مراسم بھانداری موسس
 منافی خلاصت عالی رتبہ معالی مرتبت مختار الدولہ السلطانیہ
 ممتاز الحصرت العاقبہ حاس عالی شان والا تدر بلند مکان.

قدوه خوانین زمین و زمان مبارزالدين حواص خان وزير
 حکومت و بعضی فرزندان خان محمد مرحوم مرحوم فرمان اشرف
 روانست درین ولا بدرگاه والجاه روشن گردین که او از
 روی متمردي موضع فتح پور و دیهای سمت مذکور در قبض
 خود آورده تصرف می نماید هرگاه که سمت مذکور باستقامت
 حکومت پناه و بعضی فرزندان خان محمد مرحوم روان باشد او
 از روی فتنه انگیزی موضع فتح پور و دیهای سمت مذکور
 در قبض خود آورده تصرف نمودن چه حد و اندازه دارد
 اکنون می باید که بجهت وصول فرمان شاهی موضع مذکور
 و دیهای سمت مذکور چنانچه که در قبض خود آورده باشد
 در حال گذاشتم دنبال متعلقان حکومت پناه مومی الیه نماید
 درین معنی باز فریاد آمدن ندهد تاکید بلیغ شناسد تا داند
 تعریراً فی التاریخ ۹ ماه ربیع الاول سنه ۱۰۸۶

پرواگی حضور خورشید ظور اشرف اقدس [समासांत]
 همايون اعلیٰ [पाठीपर तीन का. शि. *]

[सारांश*]

२ रा अली आदिलशाह → देसाई परगणे लक्ष्मेश्वर मामले बंकापूर.

उपर्युक्त मामल्यापैकी गुत्तल समत सवासखान वझीरे हुकूमत व मर-
 हूम खान मुहम्मद याचे इतर मुलगे यांजकडे फर्मानाप्रमाणें चालूं
 आहे. सध्यां हुजूरस समजलें की, त्यानें पुंडाव्यानें मौजे फतहपूर व
 उपर्युक्त समतेंतील गांवें आपल्या ताब्यांत घेतली आहेत. वरील समत हुकू-
 मत पनाह व मरहूम खान मुहम्मदचे इतर मुलगे यांजकडे चालूं असल्यानें
 तीमधील गांवें व फतहपूर त्यानें पुंडाव्यानें आपल्या ताब्यांत घ्यावीं हें
 केवढें धाष्टर्च ? आतां हें फर्मान पोहोचतांच उपर्युक्त मौजा व उपर्युक्तलित
 समतेमधील गांवें—जो ताब्यांत घेतली आहेत ती तशीच—हुकूमत पना-
 हाच्या मुतालिकांचे ताब्यांत यावीं. या बाबतीत पुन्हां फिर्माद येऊं देऊं
 नये. सक्त ताकीद जाणावी. ता. ९ रबिलावल सन १०८६ [हि. *],
 सु. १०७५. हुप.

१ पाठीपर कानडीत फत्तेपुरससु चिडु योಂಬ कागी लक्ष्मेश्वर
 व मोदीत 'फर्मान' असे शेर.

۲۷ } ۱۶۶۶ }
 ۲۷ } ۱۶۶۶ }
 ۲۷ } ۱۶۶۶ }
 ۲۷ } ۱۶۶۶ }

بسم الله الرحمن الرحيم

الملك لله

[* شی]

فرماں ہمایوں شرف صدور نائب تعادب عاملان حال و
 استقبال و نازکراں معاملہ ننکاپور و حصار رتھلی و حصار محمد
 کوت عرب ماسور و حصار ہری ہر و معاملہ سلطان نگر عرب
 مسواپس انڈم از شہور سنہ خمس ستمین و اعلیٰ دریں ولا نش
 گوندہ ہرزد ہمت گوندہ بدرگاہ معلیٰ العباس نمود کم دستکتی
 و بعضی منراث ہای سمب ہای معاملہ مذکور [] ..
 عدم الا نام از ہرگان خود ہوگوتم رواں بود دریں و سب چکن
 گوندہ ہرزد ہر حرام خواری پیدا ہونہ در ولایت ہمدردی
 ہی نمود بعدہ ہر منہرہ مذکور از حضور نامردی ہرستانہ
 سرا دادہ منراث ہا معہ حق لوازم و انعامات امانت فرمودہ اند
 چون ہر افعال ناشایستہ خود سرا یا سب دریں و سب منراث ہای
 محکلات مذکور و منراث دستگ سمب گوبل معاملہ ننکاپور و
 حصار محمد کوت و حصار رتھلی معہ ہوس ناوہن نہ شمع احمد
 حاجی منارک و دستگ سمب قلوئی و سب ہرگانی معہ
 حصار ہولک و [سمب] معاملہ ننکاپور و دستگ حصار
 ہری ہر نہ ہوا عبدالکریم ہاول خان رواں شدہ است چون
 خود گرسی راہہ درگاہ ہر خدمت پادشاہی نائب عدم ام نظر
 عنایت فرمودہ منراث ہرگان خود معہ حق لوازم و انعامات
 و اولیٰ و بعضی دستور ہوگوتم ہرگان خود ہر خدمت نائب
 ہرمود خارج اس مرمع قنہلی سمب گوبل انعام خود مرحمت
 شود ہنابواں از راہ مراحم پادشاہانہ و ہرط عواطف ہسروانہ
 منراث دستگ سمب گوبل و حصار محمد کوت عرب ماسور و
 حصار رتھلی معہ ہوس ناوہن از شمع احمد حاجی منارک و
 دستگ سمب قلوئی [و سب ہرگانی] ... معہ حصار ہولک

و سمت هورلی پوتہ معاملہ بنکاپور و دستک حصار ہری ہراز
 نواب عبدالکرم ہاول جاں دور ہونہ اس دستک و
 بعضہ منراٹھائی سمت ہاورلی کانڈیلہ داخل ہوئے پندر و
 سمت ترس و سمت برسگل و سمت کرور حرد کارڈکی کمتران
 معاملہ بنکاپور و سمت چنڈاوتی و سامرائی و حصار ہری [ہرسمب]
 رائے پندر و سمت کرور بزرگ حصار رتہلی و معاملہ سلطان نگر
 عرب نسواپتی داخل ہوئے ہورور مع انعامات و ورتلم و
 حق اوارسم و بعضہ دستور ہوگونہ و انلی سمت مللی داخل
 . [ندری بزرگ] و موضع اہری و موضع بنکاپور و مرناٹ
 حومی حملہ چنانچہ نہ چکن گوئدہ ہوگونہ و جاری ہون
 یہاں طریق نہ لنگس گوئدہ ہررد ہنمب گوئدہ مقرر و مرحمت
 فرمودہ شدہ اس می ناند کہ حسب المسطور دنبالہ نماید و
 رواں دارند خارج اس موضع تہلی سمت کونل تاب حواص
 جاں ورتہ حکومت و بعضہ ہررداں مرحوم جاں محمد ناعم
 انگس گوئدہ مذکور مع کل تاب خارج قلناکو و تپ بزرگ رکورہ
 و انعامات مرحمت فرمودہ دہانددہ شدہ اس دنبالہ نمایند
 و بعد او ناولاد و احماد او جاری سارڈ و عدر فرماں
 ہر سالہ ہنودہ بہاں فرماں رواں دارد و تعالیٰ ہوشم کرسم
 اصل فرماں نار گذارد نادانڈ بر حکم فرماں اشرف امدس
 ہماوں اعلیٰ روند تکرراً می ناربع ہم شہر ربیع الاول
 سنہ ۱۰۸۶

پروانگی حضور حورشد طور اشرف امدس [سماست] ہماوں اعلیٰ

[ساگا]

२ रा अली आदिलशाह → अमलदार व नाडगीर मामले बझापुर
 हिसार रेट्टेहळ्ळा, हिसार महम्मदकोट ऊर्फ मासूर, हिसार हरीहर, मामले
 सुलताननगर ऊर्फ बसवापटण

१ पाटावर कानडीत छेकप गौडर वंज्रुदोळगी मुसली मुस
 लु यीमनासक्ति अगियुदल्ली दुमबाळी मुसली मुसली माडिकोळ यमुंब
 षागी फर्मोसु सन्ध १०८५ असा शेरा

यावेळीं हनुमंतगौडाचा मुलगा लिंगणगौडा यानें हुजुरास विनंति केली कीं, मामले मजकूरा (बंकापूर) पैकीं समतांची देसगत व इतर मिराशा यांचा पूर्वीपासून आमच्या वाडवडिलांकडे भोगोटा चालूं आहे. सांप्रत माझा भाऊ चिक्कगौडा यानें हरामखोरी करून विलायतेमध्ये बंड उठविलें. नंतर सदरहू पुंडावर हुजुरून नामजदी होऊन त्यास शिक्षा केली आणि मिराशी, हकलवाजिमे व इनामें अनामत केली. त्यास आपल्या अनुचित कृत्याबद्दल शिक्षा मिळाली. आतां वरील महालांच्या मिराशा, मामले बंकापूरपैकीं गुत्तल समत, हिसार मुहम्मदकोट, हवसभावीसह हिसार रट्टेहळ्ळी यांची देसगत, शेख अहमद हाजी मुबारक याजकडे आणि तिळवळ्ळी समत, होळलच्या हिसारासह हडगळ्ळी समत, औरणी समत—सर्व समता मामले बंकापूर पैकीं—व हिसार हरीहर यांची देसगत, नबाव अब्दुल-करीम बहलोलखान याजकडे चालूं आहे. स्वतः हुजुरचा पिढीजाद नोकर व बादशाही चाकरीवर दृढ आहे. तरी कृपादर्पणें स्वतःच्या वाडवडिलांची मिरास-हक लवाजिम्यासह—, इनामें, उंबळी व इतर वाडवडिलांच्या भोगे ज्याप्रमाणें बहाल करावी. याशिवाय मौजे तंबहळ्ळी समत गुत्तल यांचीही कृपा व्हावी. तरी समत गुत्तल हिसार मुहम्मदकोट उर्फ मासूर यासह, हिसार रट्टेहळ्ळी होसभावी सह, यांची मिरास शेख अहमद हाजी मुबारक याजकडून आणि समत तिळवळ्ळी, समत हडगळ्ळी... हिसार होळलसह, समत होरलीपोटी मामले बंकापूर, हिसार हरीहर यांची देसगत नबाव अब्दुल करीम बहलोलखान याजकडून दूर करून त्या व शिवाय हावेरी कागिनेले मोटेबेन्नूरसह, तडस, नोरोळ, केरूर सुर्द, कारदगी कमतरान—मामले बंकापूर, चन्दनगुती, सामराणी, राणे बेन्नूर समतेपैकीं हिसार हरीहर, केरूर बुद्रुक, हिसार रट्टेहळ्ळी, मामले सुलताननगर उर्फ बसरापटण, होळे होन्नूर, या समता व हिसार याच्या देसगती व इतर मिरासी, इनामें, वर्तना, हकलवाजिमा व इतर भोगोटाच्याप्रमाणें, आंबळी समत मलठी ... बिदरी बुद्रुकसह, मौजे अहरणी, मौजे बंकापूर व कर्यात चोटी जुमला या गोष्टींचा भोगोटा ज्याप्रमाणें चिक्कणगौडाला चालूं होता तद्वत हनुमंतगौडाचा मुलगा लिंगणगौडा यास मुकरर केला आहे. दुमाले करून चालूं ठेवावा. या शिवाय खवासखान वझारे हुकूमत व महारम खान मुहम्मदचे इतर मुलगे यांजकडालि गुत्तल समतेपैकीं मौजे तंबहळ्ळी लिंगणगौडास सर्व बाबी—तंबाकू, तीपबर्ग, सकात व इनामें

یاسرہیج-سہ ہنام دیکھتے آہے۔ ڈومالے فरणें व यंशपरंपरा चान्विर्णे. ता-
९ रविलायल सन १०८६ [हि. *], सु. १०७५. हुप.

ले. २८ सु. १०७६ } २८ { अ. १५९७ ज्येष्ठ शुद्ध १४
हि. १०८६ रवळ ११ } { इ. १६७५ मे २५

بسم الله الرحمن الرحيم
الملك لله

مرمان عمایوں شونہ صدور یامت سعادت وزارت مام
لکھی گونڈہ موروثی غنیمت گونڈہ دیبائی سمب کونٹل و معکلات
آنکم از شور ستم خمس سعیدی و اعاب چون چکی گونڈہ ہی
غنیمت گونڈہ برادر از حوام حوزی پیدا گونڈہ مقصدی می نمود
بعده از حضور پرنور پرو نامردی فرموده و اورا سرا رسانده
مدرات او تمامی امام فرموده شده بود چکی گونڈہ دن کردار
سرا یامت و آن دولت حواء در دولت حواهی درگاه والا
حاه راسخ نموده شد از روی مهربانی مدرات دیبکت و حق
اوارم و ورتم (تم) و انعام و اللع و بعضی مدرات ها معکلات کم
از بزرگان اوست چنانچہ بیکی گونڈہ بهرگوتم بودند آن موجب
نا و مرحمت فرموده شده است می ناید کم حسب المسطور مقرر
و مرحمت دانستم چنانچہ چکی گونڈہ مذکور بهرگوتم و جاری بود
همان طریق در قص خود آورده در دولت حواهی درگاه ملک
دارگاه تاب قدم بوده باشد و خارج اس موضع تنهای سمت مذکور
مع کلمات خارج رکوة و انعامات انعام او مرحمت فرموده شده
است موضع مذکور در قص خود در آرد و موضع فتح پور و
تنهای سمب کونٹل کنجی گونڈہ دیبائی پرکنم لکھیسر کم از روی
سرزری قص نموده است چه اندازه او دارد ناید کم موضع
فتح پور و تنهای سمت مذکور در حال دنال متعلقان امارت
و ایالت پناه حکومت و عظیم دستگاه خلاص خاندان عرت
و نامداری نقادہ دودمان شوکت و بختیاری فرہ ناصرہ دولت
و انبال عوا ناصر عظمی و احلال سر آید برگذیده حواہیں
عالی مقدار فارس مددان شعاعت خلواں صحیفہ شہامت ایس

मجلس خاص مجلس ۵ مجلس اختصاص لیکن خانم جاہ و
 تمکین مدر اقلیم الارضیں دستور عظیم الشان شایستہ عواطف
 کے پایاں مشہد قواعد کامناری مہمد مراسم جہانداری مدرس
 مجانی خلافت عالی رتبہ معالی مرتبہ معیارالدولہ السطایم
 مختارالعصرت العاقانیم عالی شان والاقدر بلند مکان قدوہ خوانین
 زمین و زمان مبارزالدین خواص خان وزیر حکومت نماید و
 بہت مزید سراورازی او تشریف و معناد ناو ار حضور پرور
 فرسنادہ شدہ اسب ناخذ و لیس آن سرافرار و سر بلند کردن
 تان اند برحکم فرمان اشرف رود. تعذیراً می ۱۱ ربیع الاول سنہ
 ۱۰۸۶

بروائی حضور خورشید ظہور اشرف اقدسن ہمایون اعلیٰ
 [ساریہ*]

सिकंदर आदिलशाह → हनुमंतगौडाचा मुलगा लिंगणगौडा देसाई समत
 मुत्तल व महाल.

हनुमंतगौडा याचा मुलगा चिकणगौडा-लिंगणगौडाचा भाऊ-यानें हरा-
 मखोरी करून बंदखोरी सुरू केली तेव्हां त्यावर हुजरून नामजरी होऊन
 शिक्षा झाली व व सर्व मिरास अमानत केली. लिंगणगौडा एकनिष्ठ होता.
 तेव्हा चिकणगौडा मिराशी वगैरे जें भोगत होता तें सर्व लिंगणगौडास बहाल
 केलें आहे. त्यानें तें सर्व ताब्यांत घेऊन एकनिष्ठा दाखवावी. या शिवाय
 वरिल समतेंतील तंबहळ्ळी हें गांवही त्यास दिलें आहे मुत्तल समतेमधील
 मौजे फतहपूर लक्ष्मेश्वरचा देसाई कंचनगौडा यानें जवरदस्तीनें ताब्यांत घेतलें
 आहे. हें त्याचें केवटें धाष्टर्षे? आतां फतहपूर ताबडतोव मुबारिझुद्दीन सवा-
 सगान वझारे हुकूमत याच्या ताब्यांत यावें. बहुमानासाठीं हुजरून तश-
 रीफ पाठविली आहे. तिचा स्विकार करून त्यांत स्वतःचा उत्कर्ष समजावा.
 ता. ११ रबिलावल सन १०८६ [हि.*], सु. १०७५. हुप.

ले. २९ } २९ { सा. १५९८ आश्विन वद्य १०
 जु. १९ झावान २४ } २० { इ. १६७६ आश्टोवा २२

[वा. फा. शि.*]

رداء الاقران لثینا کوئی استعمال بودہ داداند کہ چون
 درین ولا سیادت و لعانت پناه رعت و معالی دستگاہ خان

शुजात नशां शुरु खान बीजपुरी طالع بدرگاه سلطان سعده گاه
 النعا آورده بجهت مدافعه عبدالکریم لثیم که نمک بحرامی و
 زیادہ سری قلم بیجاپور را بتصرف خود در آورده و عدالت
 پناه را در تید خود داشته استمداد نمود از انعا که از پیشگاه
 خلافت و جہانبانی حکم جہاں مطاع گردون ارتفاع کرامت صدور
 یافتہ کہ عبدالکریم باعاقبت اندیش را مستاصل نموده و عدالت
 مرتضی را از قید او خلاص ساختہ مدار مہام بیکی از دکہیان
 مقرر نمایند و پیش ہاد خاطر این جانب (انعا) نیز ہمیں
 مطلب است کہ حاتم عدالت پناه یا برجا باشد لہذا لوازم امداد
 و اعانت حاتم معرالیہ ہم فعل آورده بجهت استخلاص عدالت
 مرتضی و تسخیر قلم از دست عبدالکریم مرقوم رخصت نمودیم
 باید کہ خاطر خود ہمہ جهت جمع داشته و از صلاح شررہ خان
 بیرون نموده در استیصال عبدالکریم و استخلاص عدالت پناه
 سعی فراوان نعا آرد و درخور خدمات از جناب سلطنت و
 خلافت امیدوار نتایج باشد و تا رسیدن عدالت پناه پس از
 تلوع مدار مہام بیجاپور نعا مومی الیم اعتنا نمایند تحریر
 می تاریخ ۲۴ شہر شعبان سنہ ۱۹ قلمی شد

[सागर*]

खान जहान बहादुर → लिंगणगौडा

सध्यां शर्द्धहस्तानानें त्याच्या सुदैवानें दरगाहाकडे अर्ज करून
 अब्दुल करीम-यानें निमकहरामी व दांडगाई करून विजापूर किड्या आपल्या
 ताब्यांत घेतला व अदालत पनाहा (सिकंदर आदिलशाहा)स स्वतःच्या
 कैदेत टाकिलें होतें-यास दफा करण्यासाठी मदत मागितली. दरगाहाकडून
 आम्हांस हुकूम आला आहे की, अब्दुल करीमचा नाश करून अदालत
 मर्तबतास कैदेतून मोकळे करावें व प्रधानकी (मदार महाम) दक्षिण्यां-
 पेकी कोणा एकास मुकरर करावी. त्यांचीहि अदालत पनाहाचे कुल
 फायम असावें अशीच इच्छा आहे. तेव्हां उपर्युक्त खानास मदत करणे
 आम्हांस आवश्यक झाल्यामुळे अदालत मर्तबतना सोडविण्यासाठी व

विजापूरचा किल्ला अब्दुल करीमच्या हातून हिसकाविण्यासाठी निघालो
आहो स्वतःचें मन सर्व तऱ्हेनें सतुष्ट ठेवून शहीदखानाच्या सल्ल्याबाहेर
जाऊ नये, अब्दुल करीमच्या नाशासाठी व अदालत पनाहास सोड-
विण्याचा खूप प्रयत्न करावा आणि या राज्याच्या चाकरीचे उमेदवार
असावे तसेंच अदालत पनाह वयात येईतों विजापूरची प्रधानकी उपर्युक्त
खानाकडे आहे अशी खानी ठेवावी ता २४ शब्वाल सन १९ जुलूस
[आलमगीरी *]

ले ३० } २० { श १६०२ पौष वद्य १२
हि १०९१ जिल्हेज २५ } { इ १६८१ जानेवारी ६

آپا درد درابر دواب مشارالہ امدہ مصلح بادشاہی
معا آورد، خدمت و دولت خواهی خود ظاهر سازد کم از
دوی خدمت سرفرواری آپا خواهد شد دادند معوناً می
الاربع ۲۵ شهر دھرم سن ۱۰۹۱

بروانی حضور حورشده طور اشرف ادس هماموں اعلى

[साराश*]

सिकंदर आदिलशाह → ?

त्यानीं उपर्युक्त नवावापारशीं येऊन पादशाही मसलत
नीट बजावून स्वतःची निष्ठा व सेवकत्व व्यक्त करावे म्हणजे त्या-
प्रमाण उत्कर्ष होईल ता २५ जिल्हेज सन १०९१ [हि.*] हुप

ले ३१ } ३१ { श १६१० फाल्गुन शुद्ध ६
जु ३२ जवल ४ } { इ १६८९ फेब्रुवारी १५

نعل پروانہ رعب نناء دواب نام حان

ردالامراں هلوب گودا معالی و انعامت امدوار بوده
دادند کم از بشرط خبرداری دودن از . دسموکی سرکار
مساویس معور بوده شده ناند کم بمعور رسدن اس پروان
یک صد سوار و پانصد پیاده دیگر خود را درد رعب* و
شعاعت پناه عاری بیگ بمعور از مساویس معرشد کم ماعتاق

مشارالیم از ملک پادشاهی خردار باشند و رسید سوار و
 پیاده بمر غازی بیگ حاصل نموده نزد این جانب ارسال دارد
 که درین ضمن بآست مجرای آن رنده الاقران خواهد بود و
 مگذارد که احدی زمین داران فساد شود او را تنبیه نماید و
 روز بروز حقیقت آنجا را معروض برداشتم باشد درین باب
 تاکید داند تحریر فی بتاریخ چهارم شهر جمادالاول سنه ۴۲
 جلوس والا

[फार्सी मजकुरासाली कानईत*]

जबददुल यक़रास लायकुल यिनानायतु हंसुमन्तु गवुद
 देशायी परगणे गुत्तुल बयुनानायतु यिलिथिफ़ातु अमेदवार बाद
 बिदानद यी मय्यादेयुल्लु लसुदर मनसुदर सजा कुजु मादु
 बाकावुतद प्रुदशके तैदेवागी अ व्राण्त्युद राब्यु असवापठिण
 मीदलाद स्फ़ल्लु ग-मनयित्वागी यित्यादिके पाक्युगारफ़ियुद
 ल्लु अवरोध कस्वदवागे कानाडुव धार निमुगे यिदु यदादकारण
 निम्नु बगे केलवु फ़ौजु नुरु स्यार अयिसुरु मुन्दि मजबुदि
 यगागी अ सिमैयुल्लु यिदुदु दिवाणद सिमैगे | तैसिसु नडुसिद
 वेरफ़गे | तंदिमनाडुसुवदु सरफ़येस्यै? यिदुदु कारुणवे बसवापठि
 णद सिमै देशायीके यिनानायतु मादि यिहदनु यि सदर यी
 अर्धगके यानददरुल्लु सुबगतेयागी | विलायुत्तियुल्लु जैल्लव नदुदरु
 यिदर जवाबु निवु मनाडुबिकादितु मेलद विवर निम्नु वकिलु
 बरेलागी अण्त्यक़रुणके ताहागे मनाडुवदु मतु निवु ककुमुव
 सदर यी फ़ौजु किलेदारन यित्वायिलि नडुववागे मादि फ़ौजु
 अल्लु शेरदके रसिद मुजुरु उरदु ककुमुसुवदु उ * माहे जमादिहवल

[साराश*]

कासिमखान → हनुमंतगौडा

सहद्वीवर खबरदार राहण्याच्या अटीवर त्यास बसवापट्टण सरका-
 रची देशमुखी मुकरर केली असल्याने हा परवाना पोहोचतांच त्याने
 आपल्या नोकरांपैकी १०० स्वार व ५०० प्यादे बसवापट्टणचा किल्लेदार
 गाझी बेग याजपाशी पाठवावे. त्यांनी महारनिलदेवरोवर पादशाही मुलखांत
 खबरदार रहावे. स्वार व प्यादे पावल्याची रसीद गाझी बेगच्या मोहोरेनिशी

वेऊन आमचेकडे पाठवावी. यामुळे त्याचे काम पसंतीस येईल. कोणाही जमीनदारास बंड करू देऊ नये. त्यास तंत्री चात्री व रोजच्या रोज त्या बाजूची हकीकत लिहीत जावी. ता. ४ जमादिलावल जुलूम ३२ [आलमगीरी*]

ले ३२ } ३२ { श १६२० माघ वद्य ५
जु ४२ श्रावण १८ } { इ. १६९९ फेब्रुवारी ९

متصدیاں مہام حال و استعمال و دیسایاں و مقدمات
و مزارعاں و رعایای پرکرم نسواپتس سرکار کربانک صوبہ
دارالظفر دہلی پور دانند کہ چون بموجب سید ناسم خان والیخان
مرحوم خدمت دیسمکھی پرکرم مذکور رندہ الاقراں حدود کوئٹہ
مقرر است بمذکور خدمت مرہوم را بشرط دولت خواہی سرکار والا
و آبادانی رعایا دہلی دستور سابق بنام مومی الیہ بحال داشتہ اندید
(ناید) کہ مشارالہ را بدستور قدیم دیسمکھہ ان معال دانسم دست
تعدی اورا در امور تعلم خدمت مسطور موی مطلق شناسد
از سکن و صلاح دید حسانی او درون دریں باب تاکید
التمہ (دانستم) حسب المسطور عمل نمایند تحریراً فی التاریخ
ہر دہم شہر شعبان المعظم سنہ ۱۲۲۰ ھ و ۳۰ قمری ۱۲۰۰

[सारांश*]

? → मुतसद्दी, देसाई, मुकद्दम, शेतकरी व रयत परगणे बसवापटण
सरकार कर्नाटक सुभा दारुज्जफर बिजापुर

परगणे मजकूरच्या देशमुखीची चाकरी सत्यिद कासिमखान वाठीखान
मरहूम याच्या सनदेप्रमाणे हनुमतगौडा याजकडे मुद्दर आहे आता वरील
चाकरी सरकारशी निष्ठा व रयतेची आवाझानी या दोन गोष्टींच्या
अर्थावर त्यास बहाल केली आहे तरी उपर्युक्त गृहस्थास पूर्वीप्रमाणे या
महालाचा देशमुख समजून त्या बाबतीतील त्याच्या करण्यास प्रमाण
मानावे. त्याच्या सल्ल्याबाहेर जाऊ नये. ता. १८ श्रावण सन ४२ जुलूस.

ले. ३३ } ३३ (म. १६२९ भाद्रपद शुद्ध ५
जु. १ जसर ४ } حکم لاه { इ. १६५८ आगस्ट २१

مطیع الاسلام رندة الامائل عنوت كونداد یسائی كوتل و حرة
معنايت پادشاهان امدوار دوده نداند التماسی كه درگاه حمصاه
رسال داشتہ بود از نظر انور حہاں پرور گذشت رفاقتی كه
دابردل حان حہب كار پادشاهی نموده این معنی در بارگاه
عظمت و جاه مستحسن اماناد و جمیع مطالب او توسطت
ونكبر او معروض حفات حلاقت حہاں پیرا گردیده درحم پدیرائی
یامت و صدور این فرمان مكرم عدوان عز انتقار بخشیدیم
ناید كه معرود وصول این منشور مكرم دستور احتاط جمع و
سال امیدواری ناحمیت شائستہ بصور پرور بیاید كه پس از
ادراك شرم ملازمت مورد نوازش و عنایات خواهد شد چهارم
شہر حمادی الاحری سنہ احد حلوس والا فلمی شد

[सारांश*]

? → गुत्तल व इतर ठिकाणचा देसाई हनुमतगोडा.

त्याने दरगाहास अर्जी पाठविली ती नजरेखालून गेली. पादशाही
कामासाठी पुरदिलखानास साथ दिली ती हजुरास पसंत पडली. त्याच्या
कित्येक मागण्या वंकटरावाच्या मध्यस्थीने कळून व त्याचा विचार
होऊन या फर्मानाच्या रूपाने आम्ही त्यास मान देतो. हा फर्मान पोहोच-
ताच त्याने सतुष्ट मनाने योग्य अशी जमेत घेऊन हजूर यावे. हजूरच्या
चाकरीस आल्पावर नावाजणी व कृपा होईल ता. ४ जमादिलाखर सन
१ जुलूस

१ पाठीवर मोडीत 'रुमान हनुमतगोडाचे नावी सातिरजमा राहून हजूर पणे
मतच इसील होईल' असा मजकूर

२ गद्ग-देसाई

या प्रकरणात समाविष्ट केलेले कागद सोरठूर-वस्तुत. गद्ग- (जि धारवाड)
 येथील श्री. वेंकगद्दी श्रीनिवास बल्लदुर देसाई याजकडे मिळाले घालील काही
 कागद प्रत्यक्ष राजकीय तर काही साग्भागविदयक व आर्थिक स्वरूपाचे आहेत.
 दोहोंनही नाबिन्य भरपूर आहे

१

ले. ३४ } होوالहल्ल { श. १५२२ फाल्गुन शुद्ध १४
 हि. १००९ रमजान १२ } الملك لله { इ. १६०१ मार्च ७

[ना अ शि*]

حصرت نواب كامات آفات

فرمان هماون شرف صدور يامت نعااب ديساياس و
 مقدمان [پرکنم کدک] .. پرکنم مذکور کم امانتست ار شورر سمر
 احدی الف نعاولم حان عالی شان اخلاص حان فرموده شده
 است می ناید کم در مناعب ایشان دونه باشند بر حکم فرما
 هایدون ... [روود می] التاریخ دواردم شهر رمضان المبارک
 سمر تسع و الف سمر [۱۰۰۹] [* ش ۲]

پروانگی حضور اشرف اعلیٰ [* समाप्त]

[* फार्सीखाली मोडीत]

द्वं फर्मान हुमायून सरफ सदूर याफत बजानीब देसाइयानी व मोकद-
 मानी पा गद्ग अंके पा मजकूर बाबती अमानत अज सुहूर सन इहदे
 अलफ खान आलीशान येखलासखानाचे हवाला केले असे तरी त्यचे ज-
 फतातु चालिजे बरहुकूम फर्मान हुमायून रवद छ १२ रमजान पा हुजुम्

२

ले. ३५ } होवालहल्ल { श. १५२४ फाल्गुन शुद्ध ४
 हि. १०११ रमजान ४ } الملك لله { इ. १६०३ फेब्रुवारी ५

[ना अ शि*]

فرمان هماون شرف صدور يامت نعااب ديساياس و
 مقدمان پرکنم کدک انام نصر و چهارده مرصع بریات پرکنم

१ पाईल्लर, हुमायून व मोडीत ' पा छ ११ खोपाल ' असे शे?

दकुर नांत अमानत از شهور سنہ ثلاث و الف در رحم استقامت
شعاعت و ایالت دسگاہ ربعیت و حکومت پناه فرزندى المعتمد
اعنایت الہک المداں خان عالی شان سعادت نشان رفیع القدر و
لمکان مصطفیٰ خان مرحمت فرمودہ شدہ است دنبالم نمایند
ز تصرف مومی الیہ گذارند فرحکم فرمان ہمایون روند تحریرا
نی رابع شهر رمضان المبارک سنہ ۱۱-۱۰ [* شی. ۳]

پروانگی حضور اشرف اقدس ہمایون اعلیٰ [* समासांत]
باعلام خان عالی شان رفیع القدر و المکان شاہ نوار خان مجلسی
حضور

[* फार्सीसाली मोईत]

ई फर्मान हुमायून सरफ सदूर याफत बजानीव देसाइयानी व मोकद-
मानी पाा गदग अंके कसबा व चौदा मवाजे कर्याती पाा मजकूर बाबत
अमानत अज सुहूर सन सलास व अलफ दर वझ इस्तकामन मुजाअत व
अयालत दस्तगाह वा रफअत हुकूमत इतिवाह फरजंदी खान आलीशान
सादतनिशान मुस्तफाखानासी मरहमत फर्माविले असे दुवाला कजि वर-
हुकूम फर्मान हुमायून खंद छ ४ रमजान पाा हुजुरू वाा खान आलीशान
रफअल मकान शहनवाजखान मजालसी हुजुरू

३

ले. ३६ सु. १००५ } हुवाअलिल { श. १५२७ वैशाख शुद्ध ६
हि. १०१३ जिल्हेज ५ } الملك لله { इ. १६०५ एप्रिल १४

[* ना. अ शि]

فرمان ہمایون شرف صدور یامت تعابت کارکنان پورکمر
کدگ آنکم ار پوحاسری سرستی شهور سنہ خمس الف تقسیم موضع
سوماپور اعمال پورکمر مذکور ناंत دو نفر سلحداران کم ایشان
خود گذشتم کرده منادلم گرفتہ در رحم بدل مشاعرہ ناंत سدی
ہلال دایب نظام شاہی لشکری حدید تعنی ورقی سنہ ثلاث
الف و نزد حارت [سری] حواجر سدی پیش جمع رکاب
چاکر منابع شش صد عن انرا شصت نورس شش ہر دہابیدہ
شدہ است

नाब सदी सलदल (१) नदरालदीन नाब सदी चोहर . मल्ल
 चार सदी ही अरा चेल चार दोबस्त ही अरा [बस्त]
 नूरस चार ही दो नूरस दो ही

استوا

در برماں تقسیم موصع اور معنی طبع ناداری مسطورست
 می ناید کہ تقسیم موصع مذکور چنانچہ ذکر رفتہ دنالہ
 نماید در حکم برماں ہماہوں روندہ... مطابق العامس شہر دو حکم
 سہ ۱۰۱۳ [۲ شی. *]

پروائی حضور اشرف (عالی ناعلام حان [سماسات*]
 عالی شان رابع القدر و امکان احلاص حان (متر حملہ)

[ساراہ*]

दुसरा इनाहीम आदिलशाह → कारकून परगणे गद्ग

या परगण्यातील सोमापूर गावची वाटणी—ज्यांनी मोबदला घेऊन
 स्वतःच ती सोदून दिली आहे अशा—दान शिलेद्वारात विभागली होती. आता
 त्यांच्या वाटणीची रकम ६०० होन = ६६ नौरस ६ होन—सिद्दी हिलाळ
 बट्टहीन याचे ४०० होन = ४४ नौरस ४ होन व सिद्दी जोहर . याचे २००
 होन = २२ नौरस २ होन—पगार म्हणून सिद्दी हिलाळ नायब निजामशाही
 लष्करी—हा सु १००३ पामून सिल्वत सरा खाजा सिद्दी ऐश याजवळ नेमला
 आहे—यास दिली आहे. याचा शेष बद्रामी किल्ल्यापैकी उमजी गावच्या
 वाटणीचे फर्मानांत लिहिला आहे तरी वर सांगितल्याप्रमाणे वाटणी दुबाला
 करावी. ता ५ जिल्हेज सन १०१३ [हि *], सु १००५. हुप आणि अमीर
 जुमळे इच्छासखान याच्या माहितीने

५

हे ३७ सु १०१२ } هو التحليل { इ. १५३३ पौष वद्य ०३३
 हि. १०२० जिल्हाद १६ } الملك لله { इ १६१२ जानेवारी २०
 [ना अ रि *]

برماں ہماہوں شرف صدور یامت بحالت ملک شردل
 حوالدار و کارکنان معاملہ تورکل الکم ار یوحاسری سوسی

१ पाठीवर २ शिफके आणि ३ राँस ५ मा . सलत अशार वा अन्फ,
 सवन दफतर सुद, दार मर्थाक, मुळ, शुरुوع شده, धार दफतर खास, व
 एह अगोवल्ली कार्मी जसे शेरे.

शेर सिंह अठ्ठी عشر و الف موضع منكوار پرکنم کدگ مقاما
 علی خان بن جان علی لشکری افراد کم درین وقت مضافات
 معاملہ مذکور شدہ بود دور نمودہ باز تحت پرکنم مذکور مقرر
 فرمودہ شدہ است می باید کہ شما دخل در دیہ مذکور
 نمایند و دیگر روشن شدہ کہ برای زر جنگ پتی دیہاء پرکنم
 مذکور تحصیل دار از معاملہ مذکور فرستادہ اند بشما چہ نسبت
 دارد زر مذکورزا دیسای پرکنم مذکور بوصول رسانیدہ برسول
 حضور خواهد نمود شما تعلق ندارد مزاحم نشود و دیسای
 معاملہ مذکور کہ از روی زیادتی باوگوروی موضع کوچ کیرہ
 و موضع توپدکوبہتی و موضع بلی وار پرکنم مذکور بغارت
 آوردہ و بعلت لوازمات خود تشویش بدیہا پرکنم مذکور
 می رساند چہ حد و اندازہ او باشد اورا با دیہا کدگ نسبتی
 ندارد آنچه باوگوروی دیہا بردہ باشد یک بیک باز دہانند
 و بعلت لوازمات مزاحم بدیہا پرکنم مذکور و تشویش دادن
 ندهند درین باب تاکید باینغ دانستم برحکم فرمان ہمایون [روندہ
 تحریراً] فی تاریخ المذکور مطابق السادس عشر شہر ذوالقعدہ
 سنہ ۱۰۲۰ [۲ شی. *]

۱ پروانگی حضور اشرف اعلیٰ باعظام خان [سماںات*]
 عالی شان رفیع القدر و المکان اخلاص خان امیر جملہ

[ساہش*]

दुसरा इब्राहिम आदिलशाह मामले तोरगळचा हवालदार मलिक शेरदिल
 व कारकून.

अलीखान बिन जानअली लष्करी अफराद् याच्या मुकाददाचा गांव
 मंगवाड परगणे गदग-हा तोरगळ मामल्यांत जास्त दाखल केला होता-
 हा पुन्हां गदग परगण्याखाली दिला आहे. तरी तुम्ही त्याबाबत
 दबळादबळ करू नये. तसेंच आम्हांस समजलें कीं, उपर्युक्त परगण्यांतील
 गांवांवरील जंगपट्टीच्या पैशासाठीं तुम्ही उपर्युक्त मामल्यांतून तहसीलदार
 पाठविला आहे. तुम्हांस याशीं काय संबंध ? उपर्युक्त परगण्याचा
 देसाई पैसा वसूल करून हजूर पाठवून देईल. तुमचा कांहीं संबंध

नाहीं. अडथळा करू नये उपर्युक्त मामल्याच्या देसायानें जुलमानें कोचगेरे, तूपदकरहिंदी व बलेवाढ-परगणे मजकूर-येथील गुरेंढोरें गारद केली आहेत आणि आपल्या लवाजिम्ब्याच्या सबबीवर उपर्युक्त परगण्यातील गावाना त्रास देत आहे. त्याचें काय हें धाएर्थ? त्याचा गद्ग परगण्यातील गावाशी कांहीं संबंध नाही. गांवगना जीं गुरेंढोरें नेली असतील ती एकूण एक परत देववात्री. लवाजिम्ब्यांच्या नांवांखालीं द्ववळाढवळ करूं किंवा त्रास देऊं नये या बाबतींत ताकीद जाणून फर्मानापमाणें चालावें. ता. २६ जिल्हाद सन १०२० [हि. *], सु १०१२. हुप व अमीर जुमले इस्लास-सान याच्या माहितीनें.

५

ले. ३८ सु. १०१३ } والخليل {श. १५३५ भाद्रपद शुद्ध ६
हि १०२२ रजब ५ } الملك لله {इ. १६१३ आगस्ट ११

[ना. अ शि *]

दरमाں हमायों शرف صدور یامی کتاب دیسیاں پرکنم
کدگ آنکم ار پوحاسری-سوستی شهر سنم ثلاث عشر و اتم تقسیم
موضع کوپال پور پرکنم مذکور نالت حسنی حان بی شاه مراد
لشکری ولای ایران کم او تاریخ ۲۹ ماه شعبان سنم ۱۰۲۱
مب شده در وجه بدل مشاھره باسم مہررا حان بی مہر احمد شاہ
لشکری ولای ایران مقرر ورعی سنم المذكور جمع کتاب چاکر منلع
یک صد پنجاہ من ابرا شایرہ پورس شش ہوں دہانده شدہ اس
استوا

در درماں تقسیم موضع اوکار پرکنم رایناع مسطور است
می ناید کم تقسیم موضع مذکور دبعالم نماید بر حکم درماں
ہمایوں رودن تحریراً می تاریخ المذكور مطابق التامس شهر رحمد
سنم ۱۰۲۲ [۲ ش *]

بروانی حضور اشرف اقدس اعلی ناعلام حان [عمامات *]
عالی شان رجع القدر و المکان احلاص حان امتر حملہ

[माराश*]

दुसरा इब्राहीम आदिशाह → गद्ग परगण्याचे देसाई

अफरादांबरील मुख्य हुसेनखान बिन शाह मुराद् लङ्करी-हा ता. २९. माहे शाबान सन. १०२१ रोजी मयत झाल्यामुळे-याच्या वावर्तीतील उपर्युक्त परगण्यापैकी गोपाळपूरची १५० होन = १६ नौरस ६ होन येवढी वाटणी मुशाहिन्याबद्दल अफरादांचा मुख्य मीर्झाखान बिन मीर अहमदशाह लङ्करी-हा कागदात याच सनापासून लागला आहे-यास दिळी आहे. हिची पूरणिका रायबाग परगण्यापैकी उगार गावच्या वाटणीत लिहिली आहे. तरी वरील वाटणी दुमाला करावी. फर्मानाप्रमाणे चालवें. ता. ५ रजब सन १०२२ [हि.*], सु. १०१३. हुप व अमीर जम्ले इस्लासखान याच्या माहितीने.

६

ले ३९ सु. १०१४ } هو الحليل { श. १५३६ वैशाख शुद्ध ८
हि. १०२३ रबल ७ } الملك لله { इ. १६१४ एप्रिल ७

[ना अ. शि.*]

दुमां हमायों शرف صدور یامت نکات کارکنان پرکنم
کدک آنک ار پوحاسری سرستی شهر سنم اربع عشر الف تقسیم
موضع گوپال پور اعمال پرکنم مذکور ناست ریں العادیں شاه مراد
سلاحدار کم او غیر حاضر شده اریں سد کشیده اریں حملہ د
وحم بدل مشاعرہ ناسم شاه کمال الدیں شاه اسمعیل لشکری حدید
تعلن ورتنی سنم ثلاث عشر الف ولاء افراد جمع کات چاکر
مدلع یک صد و پنجاه هں آنرا شامده بورس شش هں دهانده
شده است

استواء

سالیتم یک هزار یا صد هں آنرا یک صد شصت شش بورس
شش هں اریں حملہ تقسیم موضع اوکار پرکنم رایناع یک هزار
سرم صد و پنجاه هں آنرا یک صد پنجاه بورس ناتی نارد در صد
مسطورست

می ناید کم ' تقسم موضع مذکور چنانچه ذکر رفتہ دنبال
 نماید بر حکم مومنان همایون روند [تعمیراً می التاریخ] المذكور
 مطابق السابع شهر ربیع الاول سنہ ۱۰۲۳

پروانگی حضور اشرف اعلیٰ ناعلام خان [*]
 عالی شان رفیع القدر و امکان احلاص خان امیر حملہ
 [*]

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → गदग परराण्याचे कारकून

शेनुळ आविदीन शाह मुराद शिलेदार याच्या बाबतीतील उपर्युक्त परराण्य
 पैकी गोपाळपूरची वाठणी हा गेरहाजिर झाल्यामुळे फूटून धेऊन तीपैकी
 १५० होन = १६ नौरस ६ होन येवढा भाग मुशाहिरा म्हणून अफरादांचा मुख्य
 व कागदी सु. १०१३ पासून नेमला गेलेला शाह कमालुद्दीन शाह इस्माईल
 रुझरी यास दिना आहे. याची पूर्णिका अशी: यास सालीना पगार १५००
 होन = १६६ नौरस ६ होन आहे. त्यापैकी रायचाम परराण्यातील उतर
 गार्हातून १३५० होन = १५० नौरस चावयाचे. बाकी वर लिहिल्याप्रमाणे.
 तरी वर लिहिल्याप्रमाणे वाटणी यावी. ता. ७ रविवाराला सन १०२३
 [दि *], सु. १०१४. हुप. व अमीर जुम्ले इस्लासखान याच्या माहितीने.

७

ले ४० सु. १०१४ } * والعتل { म. १५२६ वैशाख वद्य १२
 दि. १०२३ रवळ २५ } الملك لله { इ. १६१४ एप्रिल २५

[ना अ. ति. *]

برمان همایون شرف مدور یامت دعاب کارکان از جانب
 نرساک راور کولی نص اند و دیسایان پرکنم گدگ آئم از
 یوحا سری سرستی شور سلم اربع عشر الف شیع محدود حندی
 سرکرو جمع راک چاکر ندرکاه معانی القناس نمون کم موضع
 حقل پرکنم مذکور خارج بیانیکی و یاییوشی مغزانی و کار
 رادحام و حنگ پتی فاتی کل باب دنبال بموجب برمان
 سابق مقاصد دعون رواست چون دیر مذکور در اصل حرات

१ पाशुर ५ वा ति आगि मोहिन ' तैतिव ७ माडे रविशाम्भ भव सगत
 भतेयोर वा अउर' ५ २ १६ फो इतर रोरे.

اسب ديمس كوده و سدكوده پتلاں ديم مدكور نعت و طيم
 و اوارم پتلاں هم ديكر عوشر مي نمودند و ارواي مشحش
 ايس معني تقصم كندكول رفتن ار روي حق و راستي منقم
 كوده ديم آمدند ارين سب ار تهايم برگنه مدكور شربى
 مي طلند ارين مهر پتلاں و رعيای بيدل كشم ندر رفتن ديم
 حراب ساهند چه معني دارد پتلاں مدكور را نعت شربى
 تشويش ددند قول و استمالت داده اورده ديم مدكور
 معمور و آبادان سارد و حوطم ركوت هر ساعت تشويش و
 آرار مي دند خون موضع مدكور مع كل فانوات و جمع اوارمات
 خارج چهار باب نامي تمام دنال مشاراليم بموجب فرمان سابق
 رواں باشد حوطم ركوت تشويش دادن و هم ندارد درين باب
 تاكد نه حوطم نموده نگدارند كه بعد ازين مراحم شود درين باب
 تاكد بليغ دانستم برحكم فرمان همابون روند [تحريراً مي (النارنج)
 المذكور مطابق (احامس عشرى شهر ربيع الاول سنه ۱۰۲۳ * [ش ۲]
 برواكي حضور اشرف اعلى باعلام حان [* समासत]
 عالی شان ربيع العدر والمكان احلاص حان امتر حمله
 [ساगर*]

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → नरसिंग कोठी याच्या तर्फचे कारकून व
 देसाई परगणे गद्ग.

शेख मखदूम जुनेदी सरगिरोह-जमा रिक्वाब चाकर यानें दरबारास निनति
 केली की, वील परगण्यापैकी जितल हें गाव-बेलेकटी पापोशी, मेझबानी,
 गाव जर्रादसाना व जगपटी या खेरीज बाकी-सर्व बाबींसह मुझासा म्हणून
 पूर्वीच्या फर्मानाप्रो मजकडे चालू आहे. हें गांव वास्ताविक सराव असूनही
 या गावचे पटेल देमनगौडा व सिद्दगौडा पाटिलकीचा वजीफा व लवाजिमा
 याबद्दल एकमेकाशीं भाढत होते त्याचा निवाडा करण्यासाठीं ते कुदगो-
 ळला गेले होते तेथून निकाल करून घेऊन आले म्हणून या परगण्याचें ठाणें
 शेरणी मागत आहे. पण यामुळें पटेल व रयत वाहेर पडून ठाणेंदारांनीं
 गांव सराव पाडलें याचा अर्थ काय ? शेरणीच्या कारणानें पटेल मज-
 कुरास त्रास देऊ नये. उलट त्यांना कौल देऊन व आणून गांव मामूर
 करावें. तसच झळातीचे स्रोत हरषडी त्रास देतात. पण हें गांव चार

वावाशिवाय इतर सर्वासह पूर्वीच्या फर्मानाप्रमाणे चालू आहे यामुळे सोताने त्रास देण्याचे कारण नाही. या बाबतीत सोतास ताकीद करून त्यास दवडाटवळ करू देऊं नये. ता. २५ रविवारवळ सन १०२३ [हि *], सु. १०१४. हुप. व अमीर जुम्ले इस्कासखान याच्या माहितीने.

८

हे ४१ सु १०१५ } हवालदारा } स. १५२७ वैशाख वद्य ९
हि. १०२४ रसर २२ } हवालदारा } इ १६१५ मे ११
[ना. अ. सि. *]

फरमां शमायों शرف सदुर यामत نکائب کارکناں و
دیایاں پرکنم کدک آنکم ار پوها سری سرستی شهر سنم خمس
عشر اے موضع مسعودر پرکنم مذکور ناب عبدالرحمان بن
بانا لشکری (فرد کم او بناریم ۱۶ ماه شوال سنم ۱۰۲۳ حتر میت
رسید در وحم مقاصد بدل مشاهره باسم علی رضا بن اسحاق لشکری
حدید تعنی ورتی سنم ثلاث عشر اے ولای افراد جمع رکاب چاکر
داحل مدمصول [و*] نقدیات [و*] جمع اوارمات اے بیگار برمایش
و تحصیل خارج بیلکتی و پایبوسی میزبانی و گورزادحاکم
و مقرر تحصیل و کالکی پرکمی و مایعناج و ندی توکره و
حک پدی نامی کل باب دنالم فرموده دها بیده شده اس
استوا

مشارالیم سالینر شصت هزار نغم اندر شش هزار شش صد شصت
شش بورس شش نغم ازیں حملہ نیم مذکور در صدر مسطور اس
می ناید کم موضع مذکور دنالم نمایند بر حکم فرماں شمایوں
روند تصوراً فی (الناریم) (المذکور) مطابق الثانی عشرین شهر ربیع
الثانی سنم ۱۰۲۴ [۲ سی *]

پروانگی حضور اشرف اعلیٰ باعلام حان [سماوات *]
آلی شان ربیع القدر و العکاب احلاص حان امتر حملہ

۱ پارتیور ۶ वा सि आणि मोडलिन ' देखीत २२ गद्गे रविवार सन भयो
अशागिनी वा अलक, सयत दफतर सुद, बार मर्याक, जुळ, वरुचुग श्दा, बार दफतर
सात, बार सर दफतर ' व एक कारी अजोळसी असे शेर.

[सारांश *]

दुसरा इबाहीम आदिलशाह → कारकून व देसाई पा गदग

अब्दुर्रहमान बिन बाबा लश्करी अफराद हा ता. १६ माहे शब्वाल सन १०२३ला मेल्याची सवर आल्यामुळे त्याच्या बाबतीतील व उपर्युक्त परगण्या-पैकी मलसमुद्र हा ग व मुगहिच्याबद्दल अली रजा बिन इसहाक लश्करी-याची अफरादांचा मुख्य अशी कागदी नेमणूक सु. १०१३ पासून झाली आहे-यास महसूल व नक्द व लबाजिने, वेडवेगार, फर्मायश, तहसीली या बाबींसह-इतर बाबी सोडून-दिला आहे. याची पूरणिका अशी: उपर्युक्त गृहस्थास सालीना पगार ६० हजार टंक=६६६६ नौरस ६ टंक आहे. यामधेच वरील गांवाचा समावेश आहे. तरी वरील गांव दुमाला करावा. ता. २२ रजिलातर सन १०२४ [हि.*], सु १०१५. हुप. व अमीर जुम्ले इब्लासखान याच्या माहितीने.

ले. ४२ सु १०१५ } ९ { श १५३७ ज्येष्ठ शुद्ध १५
हि. १०२४ जवळ १४ } [सारांश*] { इ १६१५ जून १

दुसरा इबाहीम आदिलशाह → गदग परगण्याचे कारकून व देसाई

शेख कबीर शेख ताजुद्दीन जुनेदी याच्या हवाला असलेला हसन अली बिन अब्दुल हुसेन लश्करी हा ता. २४ रजिलातर [सु.*] सन १०१४ व [हि.*] १०२४ मध्ये वारल्यामुळे त्याजकडील मुदन्नकीपर परगणे गदग हा गांव-कागदात १०१२ सनामध्ये नेमलेला व मुहीउद्दीन अली शुजाअतखान याच्या हवाला असलेला-मुहम्मदखान बिन अलीखान अरुगान यास मुशा-हिन्याबद्दल दिला आहे. त्यास ७६। होन=आठ नौरस २। होन येवढी रकम दिली आहे याची पूरणिका माजे ... गाव परगणे मजहूरच्या वाटणीच्या

— १ फार्सी मजहुराच्या आरबी ना अ. चा व शेवटी २ असे ३ फा शि-पाठीवर आरबी ५ वा शि. आणि मोडित 'तेरात १५' माहे जमादिलौवल सन आया असरीन वा अलक', तेरांक ३६ प्रमाणे इतर व 'माहमदखान' असे शिरे

फर्मानांत लिहिली आहे. ता. १४ जमादिलाखर सन १०२४ [हि.*], सु. १०१५. हुप. व अमीर जुम्ले इस्लासखान याच्या माहितीने.^१

ले. ४३ सु. १०१५ } १० { डा. १५३७ आपाढ शुद्ध <
हि. १०२४ जसर ७ } [सारांश*-] { इ. १६१५ जन २४

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → कारकून व देसाई गरगणे गदग

दाऊदखानाच्या हवालयांत असलेला दरीश बिन राजी स्या लश्करी हा ता. २५ रबिलाखर [हि.*] सन १०२४ ला मेल्याची सवर आल्यामुळे त्याच्या बाबतीतील वरील परगण्यापैकी हुदलगोळ मौजांतील ७५० होन = ८३ नौरस व ३ होन येवढी वाटणो-कागदांत सु. १०१४ पासून नेमलेला व मलिह अब्दुल कादिर याच्या हवाला असलेला-अब्दुर्रमजान बिन मिया अली लश्करी यास मुशाहिन्याददल दिली आहे. याची पूरणिका अशी: यास सालिना २५ हजार टंक = २७७७ नौरस ७ टंक आहे त्यांतच ही तक्सीम समाविष्ट आहे. ता. ७ जमादिलाखर सन १०२४ [हि.*], सु. १०१५. हुप. व अमीर जुम्ले इस्लासखान याच्या माहितीने^२

१ या व पुढील कित्येक फर्मानांतील भाग, कालस्थिरचकी सोडून दिल्यास मागे छापलेल्या ३५ फर्मानांसारखीच असण्याने पुन्हा पुन्हा एकाच प्रकारचे लिखाण व सारांश उघड्यांत दिसाव नाही. शाखशुद्धता व काटकसर या दोन्ही दृष्टींनी अशा सर्व फर्मानांचा मूळ पाठ देऊन सारांश गाठायचास पाहिजे होता पण तसे करतो तर बहुतेक महाराष्ट्रीय वाचकांची गेगसाव झाली असती, त्यांना काहीच अवगमने नसते. म्हणून मूळ गाळून सारांश देवला आहे ज्ञाने क्षमा करतील अशी आशा आहे.

२ फार्सी मजबुतचे आंग्हां ता. अ. चा व शेवटी दोन मिटून ३ फा. शि. पाठीवर आंग्हां ६ वा. शि. आणि मोहोत 'नेगीत ७ माहे जमादिलाखर सन अरमा अशारीन वा अलक' व लेसोफ ४१ प्रमाणे इतर, असे शेरे.

۱۱

س. ۷۷ س. ۱۰۱۶ } هو الغلیل { ش. ۱۶۳۷ ماہ صغ ۱
 ه. ۱۰۲۶ موحام ۲۶ } الملك لله { ۳. ۱۶۱۶ جانےواہی ۲۷

[ن. ا. ن.]

رحمان ہمایون شرف صدور یافت بعاث عاملان کہ از
 جانب نواب مستطاب معنی القاب اقتصاد الممالک اتمام الدولت
 الکبریٰ صاحب الکلمات الصوریہ والفضائل الہیہ اؤیہ رکن السطلم القابریہ
 موقم الدوات قدوہ خوانن بلند مکان نواب شاہ نوار خان
 سر معلیٰ نصب اند و دیسایاں پرگنہ گدگ انہم از بوہا
 سری سرتی شہور سنہ ست عشر و اب قتل اربین مابین موضع
 کورت کوتہ مقاصا حوالہ ملک عالی شان سعادت نشان میراں
 محی الدین عدا القادر [و] موضع نفل گند و موضع بدتور پرگنہ
 مذکور ملازمت سیم واقع ہونہ در کارکرد ایار مرحوم تہانداری
 مامی... باتفاق خلق حوار ہوسر سہم رہتی ... نمودہ مردم
 موضع نفل گند و بھی تور سگہا حد محدود مدیم کارکرد کرناہک
 ار روی ریادتی کشندہ ہونہ [ناید کہ] ... قدیم نشانندہ
 حد محدود بدستور قرار دارد مطابق استقرار داشتہ ... سہم
 مفروغ ساختہ ہونہ ہار مردم ہردو دیم بکرک پیش آمدہ
 سگہا سیم کشیدند اہدا شیر ماک تہانداری مامی نظر آوردہ
 بدستور قدیم سگہا سیم نشانندہ ہونہ دوریں وقت مردم ہردو دیم
 بکرک تعدید سگہا کشندہ رمی بستہ و زور قاص ساختہ
 اند... باید کہ بصورت وصول فرمان عظیم الشان تاکید ہردو دیم
 نواحی نمودہ سگہا سہم برحاکے قدیم مستقیم نمودہ مشحص
 عرشہ ساختہ مردم موضع .. و حصہ مولگند و ہردو دیم
 صدرہ آنچه زور قاص کشندہ اند تاکید فرمودہ رمی سیم نا
 محصول دسالہ موضع کورت کوتہ نمایند درین باب تاکید تابع
 تابع دانستہ ہر حکم امر اشرف روند تکریراً فی التاریخ المذكور
 مطابق العاص عشر شہر معلوم سنہ ۱۰۲۵ [۱۰۲]

[समाप्त*] بروالی حضور اشرف اقدس ہمایون اعلیٰ
اعلام خان عالی شان رفیع القدر و العکان اخلص خان امیر جملہ
[सारा*]

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → शाह नवाजखान सर मज्लिसी याजतर्फेचे
अधिकारी व देसाई परगणे गद्ग.

यापूर्वी उपर्युक्त परगण्यापैकी मीरान मुहीउद्दीन अब्दुल-कादिर याचा मुकासा मौजे कुर्तकोटी आणि मौजे निलगुंद व मौजे चितूर यामध्ये सीमेचा वाद होता. माजी ठाणेदार मरहूम अप्याश याच्या कारकिर्दीत... आस-पासचे लोक घेऊन सीमेवर आऊन... निलगुंद व बेदूर यांतील लोकांनी... याच्या कारकिर्दीतील जुने हद्दीचे दगड दांडगाईनें उपटले होते ते बसवून पूर्वीच्या नेमाप्रमाणें हद्दी कायम केल्या होत्या व भांडण मिटविलें हात. पुन्हा वरील दोन गांवच्या लोकांनीं हरकत आणून हद्दीचे दगड उपटले. म्हणून माजी ठाणेदार शेर मलिक यानें पूर्वीप्रमाणें हद्दीचे दगड बसविले होते. सध्यां वरील दोन गावच्या लोकांनीं नवीन हरकत घेऊन व हद्दीचे दगड उपटून तेथील जमीन दांडगाईनें ताब्यांत घेतली आहे. तरी हें फर्मान पोहोचतांच दोन्ही गांवांना योग्य ताकीद करून जुन्या जागांवर पुन्हा दगड रोवून सटल्याचा निकाल करावा. आणि मौजे... कसबे मुळगुंद व वरील दोन गांवे यांतील लोकांनीं दांडगाईनें जें काबिज केलें असेल त्या विषयी ताकीद करून हद्दीची जमीन तिच्या महसुलासह मौजे कुर्तकोटीच्या डमाला करावी. ता. १५ माहे मोहरम सन [१०२]५ [हि.*]; सु. १०१६. हुप. व अर्मार जुम्ले इत्यासखान याच्या माहितीनें.

ले. ४५ सु. १०१७ } १२ { श. १५३९ ज्येष्ठ वद्य २
हि. १०२६ जसूर १५ } [सारा*] { इ. १६१७ जून १०

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → देसाई परगणे गद्ग.

सर्फुद्दीन अली इब्न शम्सखान लश्करी अफराद हा गैरहजर झाल्यामुळें त्याच्या बाबतीतील व वरील परगण्यापैकीं हतलमेनें हें गांव सत्यिद मुस्तका विन सत्यिद सून्द् मियां शिलेदार याजकडे चालूं हांतें; पण पकें नव्हतें.

१ पाठीवर मोठीत 'शाह नवाजखान नवाब यागी कुर्तकोट निलगुंद व चेतूर तीन... का साहब यद्दारा... पास दिले....' असा मजकूर.

आतां पूर्वप्रमाणें दाफुद् नक़्ते वरील गांव बेलेक़्ती, दापोशी, मेसघानी, सेलबेल, जगन्नी, ठाण्यासालची वाव व कार्कीपरकी याशिवाय इतर सर्वे वार्धासह दुमाला करण्यास फर्माविलें आटे. ता. १५ जमादिलासल सन १०२६ [हि *]. सु. १०१७ गु. व अमीर जुम्ले इस्लामसाल याच्या माहितीन

१३

ले ४६ सु. १०१८ } والعلل { ए. १५४० ज्येष्ठ वद्य १२
हि. १०२७ जसल २५ } المالک لله { इ. १६१८ जून ९

[मा अ. शि *]

नुमान मयानु शरफ सदुर नामत नाल दिवली परकुर
कदक अर युवा, सरी सुस्ती शेरु सलु ठानु एशु व अल तुसुम
मवुस कुविल युर परकुर मकुर नात मरुरा हास न अमुद लशुकी
अनुद कु अ अल नदरु अरु सल कुशुदुदु दरु वुम नदुल मशुअरु
याम अशुफ हास न अशुफ हास लशुकी अनुद मवुस रक़ात
चाकु एवुस तुसुम मवुस अकुदुहाय मवुस तुरुकुल रवुवु सलु अरुव
एशु अल मवुस नु मवुस अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु
अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु
सा-रु शेरु अकुसुनान सुरु नरुकी रुवु अरु कु कुद कुद अरु अरु
नुदुदु कुकुतुन अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु
दुदु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु

अरुकी

मशारलुम सालुम नु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु
सु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु
अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु अरु

१ फारसी मजकुराच्या आरम्भी ना अ चा आणि शेवटीं २ मिदून - फा शि -
पाटीवर ७ शिकके आणि मोर्कत तैसि १५ माहे जमादिलासल सन सीत
असेगि वा अलफ, इतर लेखांक २१ प्रमाणें - मवुस अरु अरु अरु - असे
सामाय व 'सोद मिया यार दिवान, अरु अरु अरु फा शमसलान' असे विशेष शेरु.

हमायون روند تحریر فی تاریخ المذكور مطابق الخامس والعشرين
شهر جمادی الثاني سنہ ۱۰۲۷

پروائی حضور اشرف اعلیٰ باعلام خان عالی [*سماساंत*]
شان سعادت نشان رفیع القدر و المکان اخلاص خان امیر جملہ

۱۸

ہے. ۷۴ سو. ۱۰۱۷ } ہوالغافل { ع. ۱۶۸۵ شراون शुद्ध ۶
ہی. ۱۰۲۷ شامان ۳ } الملک لک { ہ. ۱۶۹۷ جولے ۱۶

[نا. ا. شی.*]

فرمان ہمایون شرف صدور یانت بعبان و یکتادری ناراین
دیسی پرکم گدگ انکم از پوحاسری سرستی شہور سنہ نشان
عشر الف در وجر بدل مشاہرہ مشہورالخصرت فرسو پندت ناظر
محل خزانہ عامرہ در و حرہات پرکیم مذکور منجملہ نکتواہ خزانہ
عامرہ باقی قاتیب سنہ سبع عشر الف اربین جہتم عوض نرات
معتلات بدل وجر سنہ المذكور مبلغ چہلہ ہشت ہون سنہ ربع آنرا
پنچ نورس سنہ ہون سنہ ربع دہائیدہ شدہ اس

عوض نرات شہر احمٹاناد رجوع	عوض نرات معاملہ نصرت آباد
سنہ اربع عشر الف بدل	رجوع سنہ سبب عشر الف بدل
وجہ سنہ المذكور ہندہ ہون سنہ	وجہ سنہ المذكور بیسب دو ہون
ربع سنہ دول آنرا یک نورس	آنرا دو نورس چہار ہون
ہشت ہون سنہ ربع سنہ دول	
عوض	عوض
نرات کمال و چوت خوالم	نرات تعنی مشاہرہ تہاند ارتیم
محمد استحاق خان دو سالم	سالی رجوع سنہ اربع عشر الف
نامرد معاملہ ہنگاپور رجوع	بدل وجر سنہ المذكور مبلغ

۱ پارڈاہر ۷ کا. شی. आणि मोडॉन ' तेगिस् २५ माहे जम दिल सर सन
सया अशागिन अलक, ' आणि इतर लेखांक ४९ प्रमाणे, शिवाय फर्मान
अशाकसान ' असे शेर.

- याचा नॉट समजेल असा अर्थ मला करता आला नाही. म्हणून मूळ जसेच्या
तसें टावलें आहे.

दो हों नम दोल
 سلم ربع عشر اف بدل وحم
 سلم المذكور شش هون ربع

می باید که مبلغ مذکور ادای نموده برحکم فرمان همایون
 روند تحریراً فی تاریخ المذكور مطابق ۳ شهر شعبان سلم ۱۰۲۷
 بروائی حضور اشرف اقدس اعلی باعلام حان [*] [تاساتات]
 عالی شان سعادت نشان ربع القدر والمکان احلاص حان امیر حملم

۲۶

له ۸/۱۱ ۱۰۱۹ } هوالحایل { ۱۶۸۰ ۱۱ ۱۱
 हि. ۱۰۲۷ ۱۱ ۱۰ } المالک لله { ۱۶ ۱۱ ۱۱

[ना म. गि*]

فرمان همایون شرف صدور یافت بعباد دیسایاں پرکنم
 کدگ آفتم از برحا سری سرستی شهر سلم تسع عشر و اف
 سدی اسماعیل لشکری. حوالہ سدی ۵۵۰ جمع رکاب چاکر مقاصی
 موضع نالی وار پرکنم مذکور بدرگاہ معلی عرس نمود کہ بتیل
 موضع مذکور سر بگرام خواری بر آورده از روی سرزوری رمن
 سلم فایض شده محصول آن خود می خورد و بحد فتم
 می دهد انواع ریادتی می کند چه معنی دارد باید کہ بوصول
 فرمان قضا حویاں شما بر سر سلم دیر مذکور رفت نامر منعی
 باتفاق خلق حوار حد محدود و بهر وقت سالانہ و ماتقدم بباطور
 آورده سلم مذکور دنبال دیر مذکور نمایند و بتیل مذکور را
 متصرف شدن بدهند و حق مقاصی تا کند کرده بدهاند درین باب
 تا کند دانستم فریاد آمدن بدهند بر حکم فرمان همایون روند
 تحریراً فی تاریخ المذكور مطابق العاشر شهر ذوالقعدة سلم ۱۰۲۷
 [*] [۱۰]

१ पाठान्न २ फा गि आणि माडॉन तेगीस ३ माडे शाधान सन सया अतरीन
 व अन्क ' व इनर लेसांक ४६ प्रमाण सामान्य गेर

याही कर्मनाश नेत्र सनजेल असा अर्थ मला करता येईना म्हणून मूळ यथा-
 स्थित छपलें आहे.

[समाप्त*] پروانگی حضور اشرف اقدس اعلیٰ باعلام خان عالی
شان سعادت نشان رفیع القدر والمکان اخلاس خان امیر جملہ.

[सारांश*]

दुसरा इब्राहीम आविलशाह → वेसाई परगणे गद्ग.

सिद्दी अंबर याजरुडे असलेला सिद्दी इस्माईल लश्करी, वडेवाडचा मोकाशी, यानें विनंति केली कीं, या गांवचें पाटलानें शिरजे.रीनें सीमेवरील जमीन (?) स्वतः बळकाविली आहे व तिचा महसूल खात आहे; मला कांहींच देत नाही. तःहंतःहेनें जुलूम करतो. याचा अर्थ काय ? तुम्ही ताबडतोब गांवाच्या सीमेवर जाऊन जवळच्या लीकांने सहाय्यानें हद्दी व भोगवटा पाहून उपर्युक्त सीमा (सीमेवरील जमीन ?) वरील गावांकडे सोपवावी. पाटलास घेऊं देऊं नये. मोकाशाचे हक देववावे. ता. १० जिल्हाद सन १०२७ [हि.*]; सु. १०१९. हुप. आणि अमीर जुम्ले इस्लामखान याच्या माहितीनें.

१६

ले. ४९ सु. १०१९ } हो.العایل (स. १५४१ भाद्रपद वद्य ११
हि. १०२८ शव्वाल २३ } الملك لاه (इ. १६१९ सप्टेंबर २३

[ना. अ. शि.*]

مرمان همايون شرف فدور يافد بعانب ديمالى پرکنہ
کدگ آئر ار یوحاء سری سرسلی شهر سنم تسع عشر الف تقسم
موضع ناگاری پرکنہ مذکور ار دیر مقطع منلع پانصد هن آنرا
پنجاه پنج نورس پنج هن ارین حملہ دو بیست هن آنرا بیست
دو نورس دو هن دین تفصیل

مقطع رجوع قدیم چهار صد هن
آنرا چهل چهار نورس چهار هن
ارین حملہ نابت دو ہزار شکریان
حراوہ سنم المدکور دیر مذکور
نمودہ یک صد هن آنرا یازده
نورس یک هن

حوالہ داؤد خان کہ در علم
الدکور حود اداشته نموده
یک حدس آنرا نازده نوریس
یک حدس

نائب قاسم آقا بیانو	نائب خاناحی بی
آنا یلغاه بی آنرا	شیخ محمد یلغاه بی
یلغ نوریس بی بی	آنرا یلغ نوریس بی بی

حمايان دروحم بدل مشافره نام - روتقواو بی حاورت راو
لشکری حدید تعبی رومی سلم تبار عشو اقب حواله مانک
عالی شان سعادت نشان مزارا معنی الدس نوریس و مع جمع حواله
مشارکت جمع رکاب چاکر نازر مدره دهانده شده است

استواء

مشارکت در برماں موضع لاوسی ترکم کره و مستورست
می داد که تقسیم دیم مذکور دنالہ دایند برکم برماں همانوں
روند تعبراً می ناربع المذكور مطابق الثالث والعشرون شهر
شوال سلم ۱۰۲۸ [۳۱۰*]

بروانگی حضور اشرف الملی باعلام حان عالی [سماجیات]
شان سعادت نشان رابع القدر والمکان احلاص حان امدر حملہ

१ पाठीव आर्भो ७ का शि आणि माईय तगात २३ माहे शब्दात् सन
समान अशरित १ अल्प १ व इना लेखाक ४६ प्रमाणे सामान्य, तनच शेवती
' १ १ फर्मनि पा गदग तक्ताम मोजे गागावी ' असे शे.

या फर्मानाचा समजेल असा सारांश फार्णे मला शक्य न झाल्याने त्याचे मू
जसेच्या तसे दिले आहे.

१७

ले. ५० सु. १०२० } हवालखिल { सा. १५४१ मार्गशीर्ष वद्य १३
हि. १०२९ मोहरम २६ } अलक लले { इ. १६१९ डिसेंबर २३

[सारांश*]

दुसरा इब्राहीम आ विलगाह → देसाई परगणे गदग.

रश्करी अफराद् जलाल मीरान याच्या बाबतीतील...परगणे मजकूर हा गांव इस्तकामत म्हणून...यास दिला आहे. ता. २६ मोहरम सन १०२९ [हि.*], सु. १०२०, हुप. व अमीर जुम्ले इब्लासरान याच्या माहितीने.

१८

ले. ५१ सु. १०२० } हवालखिल { सा. १५४२ चैत्र शुद्ध १०
हि १०२९ जवळ ९ } अलक लले { इ. १६२० एप्रिल २

[ना अ शि*]

فرمان همايون شرف صدور ياست بعباد ديسالمی پرگنہ
کدگ آفتم از يوحا سوی سرمستی شهر سلم عشورین الف موضع
سومس کتم پرگنہ مذکور نامب عدادالعلی بن یوسف ترکمان لشکری
حوالہ حسن رومی حان کم او بتاريخ ۱۳ ماه ذوالقعدہ سلم
۱۰۲۸ منب شدہ در وحم معاصا بدل مشاھرہ باسم موسی بن
عدالعلی لشکری حدید منادله پدرش حوالہ مشارالیه جمع رکان
چاکر داخل محصل و بعدیات و جمع اوارمات و نبت و
بیکار و فرمایش و تحصیلی خارج بدلفکتی و پایبوسی مترابلی
و جنگ پتی و کار و روان حالہ و کالکی پرکی و مایحتاج
پتی و معرر تحصیلی نامی کل نام دنالم مقطع بربست پدرش
منلع سه صدسی شش هن ابرا سی هفت بورس سه هن مقور
فرمودہ دهانده شده است

१ फार्सी मजकूरच्या आरंभी ना अ. शि. पार्श्व ६ सा शि. आणि मोर्डॉन 'नेरिस
३६ माहे भाद्रपद सन विंसा अशर प अलक' व इतर लेखांक ४१ प्रमाणे शेरे.

اسدواہ

نوحہ ہن ورق سنہ المدکور اسقنال نارنج ۲۶ ماہ
 ذواتعدہ سنہ ۱۰۲۸ تا اب نارنج ۳ ماہ دو القعدہ سنہ ۱۰۲۹
 مدت ناردہ ماہ ۸ روز مشاعرہ سالنہ یک ہرار دو بست ہن
 آبرا یک صد سی سہ نورس و سہ ہن یکوں مدت مدکور یک ہرار
 یک صد بست شش ہن نم حول نل آبرا یک صد بیست پنج
 نورس یک ہون نم حول نل ارن حملہ نکوواہ معلات شش
 صد سی چہار ہن آبرا شعتان نورس و چہار ہون ندن ہصنل

موضع حالی ہلی معاملہ نورتانان
 مقطع منلع دو بست شعتان سہ ہن
 نم آبرا سی یک نورس و چہار
 ہن نم

تقسیم دیہاہ فلعم شنال منلع
 دو بست بست پنج ہون آبرا
 بیست پنج نورس

معصول نعدناہ	ناہاہ رکاہ و	تقسیم موضع کشلی فلعم کہنلم
منلع دو بست ہن	بہانہ عی چہل	یک صد ہن نم آبرا ناردہ
آبرا بیست دو	یک ہون سہ ربع	نورس و یک ہون نم
نورس و دو ہون	آبرا چہار نورس	تقسیم موضع واری کندہ و برگنہ
	و پنج ہون سہ	کولانور منلع بیست پنج ہن
	ربع وضع دوہی	آبرا دو نورس ہفت ہن
	شناد سہ ہن	
	نم آبرا نہ روس	
	و دو ہن نم	

باقی ارن حملہ نہ مدکور نازر در صدر مسطور اسب
 می ناند کہ موضع مدکور دنالہ نمائد بر حکم فرمان ہمانوں
 روند نکربرا می نارنج المدکور مطابق الناسع شہر حما

[समाप्त*] इराक़ी حضور اشرف اعلیٰ باعلام خان عالی
سان سعادت نشان رفیع القدر والمکان اخلص خان امیر حملہ

१९

ले. ५२ सु. १०२१ } एरालेखिल (श. १५४२ आश्विन शुद्ध १५
हि. १०२९ जिल्हाद १४) { इ. १६२० आयटोवर ?

[ना.अ. शि.*]

मरान हमायुन शर्फ सदुर याफत बجانब दीसائی परक़र
कदक अक़र अर शहूर सन अदसी एशरुन अफ़ त्फ़सुम मरुवुव कक़न
हाल परक़र मडक़ुर नास दु वफ़र लशक़रुन हवाल शनख़ म्यान सराह
क़ अशान दर मصلहत क़द [दुल] रहुव क़न्ती ताफ़ायत दहम माह
रमضان अमारक़ सन त्फ़स एशरुन व अफ़ ग़ुनर हاضر श्दह [अद]
अरुन मएनी क़शुदह दर वहुम ददल मशाहरा बासम अरुअ हसुन न
जमशुद खान लशक़री अफ़रद हवक़ च़ाक़र एवुस च़ार सद
हुरन अत्रा च़ल व च़ार नुरस ज़ार हुरन दहानदह श्दह अस मصلह

बाबत मलक़ी न	बाबत अली न
हसन अरुन ज़मल	मरुवुव परक़र रायनाग़ रहुव सन त्फ़स एशरुन
एवुस मी बायद दाद	व अफ़ मवाक़ दरुस व पन्चाह हुरन
मवलुग़ एक सद पन्चाह	अत्रा दस व श्फ़त नुरस श्फ़त हुरन

हुरन अत्रा शानुदह	एवुस त्फ़सुम मरुवुव
नुरस व श्श हुरन	च़लच़ुली अरुन हमल
	सद हुरन अत्रा यारुद
	नुरस व एक हुरन

१ पाटीवर आरंभी ७ फा. शि. आणि मोडॉत ' तेरीस ... माहे जमाशिलेवल
सन तिसा अशरुन व अलक़ ' व इतर ले. ५६ ममाणे सामान्य, तसेच शेवट १
'इवाले देवनह निरासी' असे शेर.

पाया अर्ध उलगडणे मला शक्य झाले नाही. म्हणून मूळ जसेच्या तसे
ठापले आहे.

استواء

مشاورایم سالیانه یک هزار و دو بیست و هون آنرا یک صد و سی و سه نوری و سه و هون ازین حملہ تقسیم موضع کلکلی هال مذکور هشت صد هون آنرا هشتاد و هشت نوری هشت هون باقی برات نازر در صدر مسطور است

می ناید کم تقسیم موضع مذکور چنانچه ذکر رفت دنالم نمایند بر حکم فرمان همایون اشرف روند تحریراً فی تاریخ المذکور مطابق الرابع عشر شهر دی تعدیه سنه ۱۰۲۹

بروائلی حضور اشرف اقدس ارفع اعلیٰ باعلام حاس [समासांत*] عالی شان سعادت نشان ربیع القدر والمان احلاص حاس امیر حملہ

ले. ५३ सु. १०२१ } २० { श. १५४२ कार्तिक शुद्ध २
हि. १०२९ जिल्काद अखेर } [सारांश*] { इ. १६२० आक्टोबर १७

दुसरा इवाहीम आदिलगाह → देसाई परगणे मदग.

मुर्तजाखान सरगिरोह याचे वावर्तीतील तूपदकोरीहटी हें गांव अमानत होतें. तें अफरादांचा हवालदार मुबारकखान यास मुकासा म्हणून दिलें आहे. तरी निर्दिष्ट हक्कासह व शिषाय त्याच्या ताब्यांत घावें. ता. शेवट (= ३०) जिल्काद सन १०२९ [हि.*], सु. १०२१ हुप. व अमीर जुम्ले दिवानतुलमुल्क याच्या माहितीने*.

१ पाठीवर ७ फा शि व मोडीत 'तेरीस १४' माहे जिल्काद सन तिसा अशरान व अलफ ' आणि इतर ले ४६ प्रमाणें सामान्य शेरे.

याचाही स्पष्ट अर्थ मला करतां येईना. म्हणून मूळ जतेंच्या तसें छापलें आहे.

२ कार्मी मजकुराच्या आरमी ना. अ शि. व २ न्या इवाहीम आदिलशाहाग तूप्रा आणि शेवटी ३ फा शि. पाठीवर ७ फा शि आणि मोडीत 'तेरीख ३०' माहे जिल्काद सन तिसा अशरान वा अलफ ' व इतर ले. ४६ प्रमाणें सामान्य शेरे.

ले. ५४ सु. १०२१ } २१ { श १५४२ कार्तिक वद्य १२
हि. १०२९ जिल्हेज २५ } [माराश*] { इ. १६२० नोव्हेंबर ११

डुंसरा इब्राहीम आदिलशाह → देसाई परगणे गदग.

वरील परगण्यापैकी व जलाल मीरान लश्करी अफराद याच्या बाबती-
तील कोपखुर्द हा गांव त्याने स्वतःच सोडल्यामुळे व, मोवदला घेतल्यामुळे
मुशाहिन्यावद्दल मोकासा म्हणून अली बिन मता शिलेदार व मीरान बिन
इम्मुदीन, लश्करी अफराद यास, बेलकटी, पापोशी, मेसवानो, गाव शराद-
खाना, जंगपटी, काकी व परकी, मायहताजपटी याशिवाय बाकी सर्व
बाबतीसह, मुर्तजाबाद मामल्यापैकी कोवी-हे गांव त्यानी स्वतःच सोडले आहे-
गांवच्या मोवदल्यांत दिला आहे. ता. २५ जिल्हेज सन १०२९ [हि.*], सु.
१०२१ हुप. व अमीर जुन्ते इब्लासखान याच्या माहितीने.

२२

ले ५५ सु १०२१ } २२ { सु. १५४२ मार्गशीर्ष शुद्ध १
हि. १०२९ जिल्हेज २९ } [माराश*] { इ. १६२० नोव्हेंबर १५

[ना अ शि.*]

مرمان همايون شرف صدور يامت نصاب ديسائی برکنہ
گدگ انتم از شهر سنہ احدی عشرین اے سابقا مرمان اشرف
مخلص ناکد سمت امدار یاقم بود کہ بیگاریانرا حرجی سر ماہ
[دادہ] مصلحت کندبول روان سارند و بعد از روانہ ساحس
بیگاریان مصلحت مذکور حرجی انہا تمام شدہ ازیں بہت چند
نعران روی تراز نمودہ امدہ اند اکوی حکم جہاں مطاع اذقات
ازماع نامد کشتہ کہ ان مدر نعران کہ از مصلحت تراز نمودہ
مصلحت امدہ اند انہا را حرجی یک ماہ بالفعل دانہ روان سارند و
حرجی ماہ ماہ متواتر در لشکرے نامہ و بیعضو [ر] می

१ कार्थी मजकुराच्या आर्ती ना अ चा आणि शेवटी ३ भिदून * का शि.
पार्ष्णिक आर्ती व का, शि आणि मोडीत ' तेरीस २५ माडे जिल्हेज सन निसा
शरानि व अलक,' व इतर ले. ४५ प्रमाणे सामान्य, शिवाय शेवटी ' चिककोर
मुकामा अनी इत' असे शेर.

فرغتاده باشند احيانا يك نفر از سب نا رسيدن خرجی از مصلحت
 گذاشته بياید تکليهم آن مستحسن نخواهد بود يقين دانند کم
 عتاب خطاب خواهد شد حسب الکم اشرف بعمل آورند
 تعريز [فی التاريخ المذكور مطابق التاسع عشرین شهر ذوالحجہ
 سلم ۱۰۲۹] [۲ فا. ۳۱. *]

پروا کی حضور اشرف اعلیٰ ناعلام خان عالی شان [سماںات*]
 سعادت نشان رفیع القدر بلند مکان اخلاص خان امیر حملہ
 [वरील मजकुराच्याही वर पण समानांतच*]

چہ سرانعام این معنی داول سنیا معلدار وسیلم شده
 است از زر تقدم شش هون ادا نمایند
 صلیع صلیع صلیع

[सारांश*]

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → देसाई परगणे गदग

पूर्वी फर्मान सुटले होते की, बेगान्यांना तीन महिन्यांची खर्ची... कंदनोल-
 च्या मसलतीवर रवाना करावे. तसे केल्यावर त्यांची खर्ची संपल्यामुळे काहीं-
 बेगारी पळून आले आहेत. आतां हकूम होतो की, जे बेगारी मसलतीवरून
 अशा तऱ्हेने पळून आले असतील त्यांना ताबडतोब एक महिन्याची खर्ची
 देऊन रवाना करावे. प्रत्येक महिन्याची खर्ची वेकसूर व विनतकार लष्करांत
 पाठवीत जावी. खर्ची न मिळाल्यामुळे एक मनुष्य जरी मसलतीतून परत
 आला तरी त्याचा परिणाम चांगला होणार नाही. फर्मानाप्रमाणे अमल करावा
 ता. १९ जिल्हेज सन १०२१ [हि. *], सु. १०२९. हुप. व इस्लासखान
 अमीर जुम्ले याच्या माहितीने.

१ हा मजकूर निगच्या भाडेंने व हस्ताक्षगत लिहिला आहे. पण जागजागी
 कसरीने नाव्यामुळे अर्थ कण्वाडतगत लागत नाही

पाठीवर मोडति ' पा गदग ' असा शेष

२३

हे. ५६ } हवालदारी { श. १५४२ माघ वद्य १२
हि १०३० खल २६ } मालक लाल { इ. १६२९ फेब्रुवारी ८

[शि व तुघ्रा ले ४५ प्रो]

मरमां हमायों शरफ मदुर याम [बेगम दीसाली] प्रोक्त
कदक अंक दरस आयाम हस्तम मरमां अमर हमां मपां मपां मपां
नाद गशतम कं रर तन्कोव हजाम एमरे व हग पत्नी वहरा कं
दर प्रोक्त मद्रोर मद्रोर अस्त प्रोदी रूद हकवल कूद नदरगा
हमां पैदा मरसोल दारक व पावरी नमायंद कं रर तعلق हजाम
एमरे नालनम व अकमल नारायण बीस हफम मा वरिये नाली कं
रूर मारक प्रोर अस रस हकवल प्रोर नरुद व अकं नरुद व
सली नरुद नाली रर दर सूस हकवल नरुद मसकस मपां
अशुव अदस हकवल नूद नायंद कं नरुद रसद मरमां हमायों
रर अवाव मद्रोर रराम मारु सरुनरुसलप मरुद नमायंद दरुद नाव
ताकंद नलग शनासद हस अकम अशुव मेल नमायंद ता दानद हकवल
मि २५ मा वरिये अलूल सन १०३० [* शि ३]

प्रोक्त मरमां हमायों अदस हमायों अली [वमासाली]
नालम [रक] अकम नरुद नमायंद मारु दीयाम अलूल सर मरमां

[साराश*]

दुसरा इवाहीम आदिलशाह → देसाई परगणे गदग

या परगण्यावर ठरविलेला-शाही सजिन्याचा तनखा, जंगपट्टी व इतर-
पैसा तावडतोष पसूल करून दरगाहाकडे पाठवून द्यावा. असे करावे की,
शाही सजिन्याच्या संबंधीचा सर्व पैसा ता २७ रविलाखर-हा नौरोजचा
दिवस आहे-रोजी हुजर पोंचिल उशीर करून हा पैसा वेळेवर पोंचला नाही
तर त्याचा परिणाम चांगला होणार नाही. ता. २६ माहे रविलाखल सन
१०३० [हि*] ह. व दियानतुलमुलूक से मजलिस याच्या माहितीने.

२४

ले. ५७ सु. १०२४ } ६ { श. १५४६ आषाढ शुद्ध १४
हि. १०३३ रमजान १३ } [साराश*] { इ. १६३४ जून १८

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → दियानतराव मजलिसी हवालदार व कारकून परगणे गदग.

अलीशाह बिन मता शिलेदार हा मेल्यामुळें त्याच्या बावर्तीतील या परगण्यापैकी कोप बुद्रुक संबंध व कोप सुर्द अर्धे असें दीड गांव त्याच्या मुलगा इब्राहीमखान यास—त्याच्या बापाऐवजी त्यास शिलेदारांत सामील करून—मुकासा म्हणून दिलें आहे. तरी तें गांव तपशीलांत दिलेल्या हक्कांसह त्याकडे सोंपवावें. ता. १३ रमजान सन १०३३ [हि.*], सु. १०२४. हुप. आणि इखलासखान वझीरे. याच्या माहितीनें.^१

ले. ५८ सु. १०२५ } २५ { श. १५४६ मार्गशीर्ष वद्य १०
हि. १०३४ सफर २३ } [साराश*] { इ. १६२४ नोव्हेंबर २५

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → देसाई परगणे गदग

लश्करी अफराद अश्रफखान बिन अश्रफखान ता. ५ माहे सफर सन १०३४ [हि.*] पर्यंत गैरहजर राहिल्यामुळें त्याच्या बावर्तीतील या परगण्यांतील गोपाळपूर गांवची वाटणी ६५० होन मुशाहिच्याबद्दल मीर्झा मुहम्मद इमान बिन सय्यद अहमद नबीन लश्करी अफराद—याची नेमणूक कागदांत ... झाली आहे—यास दिली आहे. तरी ती त्याकडे सोंपवावी. ता. २३ सफर सन १०३४ [हि.*], सु. १०२५. हुप. व फर्जद शाहनवाझखान याच्या माहितीनें.^२

१ फार्सी मजकुराचे आरंभी ना. अ. घा व शेवटी ३ मिटून चार फा. शि.. पाठीवर २ फा. शि. आणि 'तेरीस १३ माहे रमजान सन सलास सलार्तीन वा.....' व इतर ले. २१ प्रमाणें शेर.

२ फार्सी मजकुराचे आरंभी ना. अ. घा व शेवटी १ मिटून २ फा. शि.. पाठीवर मोहोत 'तेरीस २३ माहे सफर सन आना' व इतर ले. ३६ प्रमाणें शेर. फक्त अनोदली फार्सी शेर नाही.

२६

ले. ५९ सु. १०२५ } [हो/ख़िल] { श. १५४६ पौष शुद्ध ७
हि. १०३४ खल ५ } الملك لله { इ. १६२४ डिसेंबर ६

[ना. अ. शि*]

فرمان شایرین شرف صدر یافت بجانب دیسای پرکنم
کدگ آنکم از شهر سنم خمس عشرین و الف مدران بن
شمس الدین لشکری امداد مقاصی نصف موضع کوپ خورد
پرکنم مذکور بدرگاه معلی التماس نمود کم از دیم مذکور زر
کانکی پرکی مبلغ هفتاد هشت هن ربع و قانون صادر هفت
هون ربع و ندی توکره انم حملم باستقامت ملک اعظم ملک
قاسم هشتاد شش هون روانست چون دیم مذکور کوچک و
غردست دارد و خودرا هیچ نمی رسد نظر عنایب شامل حال
نرموده زر ادواب نا زر صدره از دیم مذکور ارین حملم تعلق
نصف دیم مذکور خود نامت استقامت مومنی الیم دور نموده
دنالم خود عاطفت شود بنانران التماس او بحاطر مبارک
اعلی آوردن زر کانکی پرکی و قانون صادرار و ندی توکره حملم
از دیم نا زر صدره ارین حملم تعلق نصف موضع مذکور مبلغ
چهل سه هون دهیران مومنی الیم دنالم درموده شده است

کانکی پرکی سی نم قانون صادرار سه ندی توکره ربع هن
هن چول هن نیم چول

می ناید کم مبلغ مذکور دنالم مقاصی مومنی الیم نمازند
و من بعد بهیم وحم من الرحمه شدن نگدارند. بحکم فرمان
اشرف روند تقریراً فی ۵ شهر ربیع الاول سنم ۱۰۳۴
پروانگی حضور اشرف اقدس اعلی باعلام [سمانات*]
رکن السلطنه [اعلیه العالیه] فرردی شاه نوار خان سر مجلس

१ पाठोवर आरंभी मोर्डीत 'तेरीख ५ माहे रथिलेवेल सन अर्वा सलामीन वा अलफ',
४ इतर ले. ५८ प्रमाणें, शिवाय शेवर्गी मोर्डीत ' गद्ग दुबाले वानकी वेडकी'
असे शेटे.

[सारांश*]

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → देसाई परगणे गद्ग

मीरान विन शम्सुद्दीन लश्करी अफराद व उपर्युक्त परगण्यांतील कोप-सुद्धाचा निमा मोकाशी यानें हुजूरकडे विनंति केली की, या गांवांतून कांकी परकीचे ७८१, कानून सादिलवारचे ७, नदी टोकर्याचे ॥० मिळून ८६ होन मलिक अजम मलिक कासिम याजला चाल आहेत. हा गांव लहान व गैरदस्त असून मला कांहीं मिळत नाही. तरी कृपादृष्टीनें चावोचा पैसा-सदरेच्या पेशासह-मला मिळण्याची आज्ञा व्हावी व मजकडे अर्धे गांव चालूं आहे तें दूर करावें. त्याची विनंती घ्यानास आली. या गांवातील कांकी परकी, कानून सादिलवार, नदी टोकरा, सदर यांचा पैसा-व यांतच या गांवच्या मोकास-पणाचे ४३ होन समाविष्ट केले आहेत-उपर्युक्त मीरान यास डुमाला केले आहेत.

कांकी परकी ३९ होन चवळ		कानून सादिलवार ३॥ होन चवळ		नदी टोकरा पाव होन
--------------------------	--	------------------------------	--	----------------------

वरील रकम उपर्युक्त मोकाशाच्या ताब्यांत द्यावी. फर्मानाप्रमाणें चालावें. ता. ५ रविलावल सन १०३४ [हि.*], सु. १०२५. हुप. फर्जद शाहनवाझ-खाने सरे मजलिस याच्या माहितीनें.

ले. ६० सु १०२५ } २७ { स. १५४७ अधिक क्षेत्र शुद्ध ३
हि. १०३४ जखर १ } [सारांश*] { इ. १६२५ मार्च १

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → देसाई परगणे गद्ग.

मीरान मुहीउद्दीन याच्या हवाला असलेल्या दोन लश्करी लोकांपाशीं घोडा नसल्यानें त्यांच्या बावर्तीतील उपर्युक्त परगण्यांतील कोरदकोटा गांवची वाटणी २०० होन त्याजकडून दूर करून मुगाहिन्याच्या रूपानें नवीन उपर्युक्ताच्या हवाल्यांतील लश्करी चाकर-हा कागदांत या सनापासून लागला आहे-दाऊद विन शेख अलाउद्दीन यास दिली आहे.

शफुद्दीन अली विन मीर अली याच्या बावर्तीतील १५० होन		हुसेन विन सिराज याच्या बावर्तीतील ५० होन.
---	--	--

[सारांश*]

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → देसाई परगणे गद्ग.

मुहम्मद अमीन बिन खाजा अली शुस्तरी लश्करी अफराद यानें हुजुरास विनंति केली होती की, ऐवजवेगाच्या हवालयांत मला जमा करून उपर्युक्त परगण्यापैकीं मोजे सखदूर्ग मला दिलें होतें. नंतर हें गांव मजकडून काढून त्याच्याच हवालयांतील शैख अलाउद्दीन बिन वली लश्करी याजकडे चालूं केलें. पण आज तागायत मीच तें भोगत आहे. तरी कृपादृष्टीनें वरील गांव मजकडेच कायम करावें. विनंतीप्रमाणें हें गांव उपर्युक्त शेसाकडून दूर करून मुहम्मद अमीनकडे पूर्वीप्रमाणें कशीदगीचा तनखा चारशें होन मक्त्यानें व बाकी कायम म्हणून दिला आहे. तेरी गांव ताब्यांत थावा. ता. १४ रविलाखर सन १०३५ [हि.*], सु. १०२६. हुप. आणि सरे. व वझीरे. शाहनवाशखान याच्या माहितीनें.

ले. ६२ सु. १०२६ } २९ { श. १५४७ माघ शुद्ध ६
हि. १०३५ जवळ ५ } [सारांश*] { इ. १६२६ जानेवारी २३

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → देसाई परगणे गद्ग.

शमशेर अली बिन मिया इस्माईल शिलेदार गैरहाजिर झाल्यामुळे त्याचे बाबतींतिल व उपर्युक्त परगण्यापैकीं लिंगदहळ्ळी गांवाची वाटणी सहाशे होन त्याजकडून दूर करून इस्माईलखान बिन मियानजी लश्करी अफराद याजकडे चालूं होती. दोनशे होन राहिले आहेत. आतां तो हजर झाला आहे. तरी वरील गांवाची वाटणी ५०० होन जुन्या चालीप्रमाणें शमशेर अली यास दिली आहे. त्याचे डुमाला करावी. ता. ५ जमादिलावल सन १०३५ [हि.*], सु. १०२६. हुप. आणि सरे. व वझीरे. शाहनवाशखान याच्या माहितीनें.

१ फार्सी मजकुराचे आरंभी ना. अ. व शेवटी २ मिळून ३ फा. शि. पाठीवर आरंभी मोडति 'तेरीस ५ माहे जमादिलावल सन समन सलासीन वा अल्फ' हा व इतर ले. ३६ ममाणें पण फक्त पहिले पाच शेर.

३०

श. १५ फाल्गुन शुद्ध १५ } हवालदिल
 १०२६ सु. ६३ } (श. १५४७ फाल्गुन शुद्ध १५
 हि. १०३५ जतर १३ } (श. १६२६ मार्च २

[ना. शि *]

फरमान हैमयों शरफ صدور याقت تعاب دیسانی پرکنم
 کدگ آفک از شهر ستم سب عشریں و الف مفررا حسن همیشه
 حاس لشکری اتران و خوانان حواحم شیخ میاں سراج و شیخ
 علا الدین ... محل شب نویس جمع رکاب چاکر مقاصایان
 موضع کنگھال پرکنم مذکور مصافات معاملہ انکاپور [ندراگہ معلیٰ]
 الناس نمودند کہ تو محصول سال حال دیسانی پرکنم مذکور کہ
 از نیم مذکور منصرف نموده و حدود پنج برسیدہ نارحود کہ
 نیز مذکور مصافات معاملہ مذکور است و خزین ماہا در مصلحہ
 حدیب و حاسپاری لتقدیم می رسانیم نویں دیسای محصول
 نیز مذکور منصرف شدہ اہتمام ہرمایند ہرگاہ کہ نیم مذکور
 از پرکنم مذکور دور شدہ مصافات معاملہ مذکور بودہ مقاصا
 یان [آی*] شان زوای باشد چہ حد و اندازہ شما باشد. محصول
 نیز منصرف کنند ناید کہ لاگوں معتقد وصول فرماں ہما خوانان
 آن قدر محصول نیز ... شما تصرف نموده اند تعامی و کمال
 معاصیایان مشارالہم ہار دہند و اصلاً و قطعاً دخل در نیم
 مذکور نمایند و نشویش بلب و بقتار و ہومایش و جردای
 ندیم مذکور ہرسانند و آدم حود پتزاموں نیم ہرہسند اگر ہویان
 معاصیایان درین معنی تظہور آید شما از کون حود ہنعم جواہد
 یافت ناندانند ہرکنم فرماں ہمایوں زون ہجرتا می تاریخ
 الذکور مطابق الثالث عشر شہر جمادی الثانی سہم ۱۰۳۵

[۲ کا شی *]

درواہکی حضور (شرف) مدرس اربع ہمایوں [سامانت]
 اعلیٰ ناغلام رکن السلطہ العلم العالم موزیدی شاہ نوار حاس سر
 مجلس و وزیر حکومت

[सांगश*]

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → देसाई परगणे गद्ग

झेस मिया सिराज याच्या हवाला असलेला व जवानांचा अफराद मिर्झा हुसेन जमशीदखान लश्करी आणि शेख अलाउद्दीन.....शबनवीस सात्याकडील चाकर आणि उपर्युक्त परगण्यापैकी व बंकापूर मामल्यास [नव्यानं] जोडलेल्या मौजे कंकणहाळ या गांवाचे मोकाशी-यांनी विनंति केली की, देसायानें या गांवचा महसूल वसूल केला; पण आम्हांस कांहीं पावलें नाहीं. हा गांव बंकापूर मामल्यास जोडला असतां व आम्ही मसलतींत जीवादा-रभ्य चाकरी केली असतां देसाई वसूल घेऊन गेला. तरी व्यवस्था व्हावी. हा गांव उपर्युक्त परगण्यांतून काढून वरील मामल्यास जोडला असतां व मोकाशांकडे चालूं असतां तुम्ही वसूल दावावा हें केवढें घाष्टर्च ? हें फर्मान पोहोचतांच जमा केलेला वसूल मोकाशांना थावा व अडथळा करूं नये. गांवास वेठवेगार, फर्माईश, खरीदी यांचा त्रास देऊं नये. स्वतःचा मनुष्य या गांवच्या वाजूस पाठवूं नये. मोकाशांची फिर्याद पुन्हां आल्यास केलें पावाळ. ता. २३ जमादिलाखर सन १०२५ [हि.*], सु. १०२६. हुप. आणि सरे. व वर्शीरे. शाहनवाझखान याच्या माहितानें.

* ३१

ले. ६४ सु. १०२६	} هو الحليل	{ श. १५४७-४८
हि. ... २० ...		

[ना. अ. शि.*]

فرمان همايون شرف صدور يافت بکتاب ديساين پرکنہ
 گدگ آنک [ار شور سلم] ست و عشرین و الف ديه و نقد
 پرکنہ مذکور باب رامنا دو ... استقامت شجاعت مآب
 عزت بکتاب مخدوم ریحان نایره .. شده اسب می باید کم
 ديهائی پرکنہ مذکور خارج زر بیلکنتی و جنگ [پتی]
 باقی کل باب و نقد دننام نمایند و در قص و تصرف ایشان
 باز گذارند ... فرمان قصا حریان روند تاداند تحریراً
 فی عشرین

[समाप्त*] پروانگی حضور اشرف اقدس ہمایوں اعلیٰ
 یاعلام رکن السلطنہ العلیہ العالیہ فرزندى شاه نوار حاس سر
 مجلس و وزیر حکومت

[सारांश*]

→ देसाई पगणे गदग.

रामण्णा द्व...याच्या बाबतीतील या परगण्यापैकी नकद व गावें इस्त-
 कामत म्हणून मरब्दूम रेहान...यास दिली आहेत. तरी ती नकद व ती
 गावें-बेलेकटी व जंगपटी याखेरीज बाकी सर्व बाबींसह- दुमाला करावी.
 ता... [हि.*], सु. १०२६. हुप. आणि सरे. व वझीरे. शाहनवाहरखान
 याच्या माहितीने.

३२

ले. ६५ सु. १०२६ } शوال الحائل } ग. १५४८ आपाठ शुद्ध १०
 हि. १०३५ शव्वाल ९ } } इ. १६२६ जून २४
 [ना. शि.*]

فرمان ہمایوں اشرف صدور یامت بحساب و کتابداری
 ناراس دیسالی پرکنم گدگ ار شہور سنم ست و عشرین الف
 ندرین ولا کہ شما من حملہ زر کوتلم موضع سورنور داخل
 مدرعم و موضع ییلونایکوپ پرکنم مذکور نائب حاس
 سالحال مبلغ سہ صد ہوں و ناست سنم سنع عشرین الف
 دو یست ہوں حملہ مبلغ پانصد ہوں کہ رسول
 داشتہ بودند رسد می ناید کہ موضعیں مذکور کون و آبادان
 ساختہ و کماوش موضعیں مذکور ندرگاہ ملک نارگاہ
 ارسال مینمودہ، باشند و بیشتر ہو طور کہ فرمان صا حریان
 شاہی دربار موضعیں مذکور [صادر] کردن نداد موجب بعمل
 آورد بر حکم فرمان اشرف [اقدس] روند تعمرناً می تاریخ
 ہم ماہ شوال سنم ۱۰۳۵

‘ पाणीवर मोडीत ... दोडतळे यास देहावे ... चे दुमाला करणे म्हणून ’
 पत्ता शेरा

[समाप्त*] بروائی حضور اشرف اقدس همايون اعلیٰ
 باعلام رکن السلطنہ العلیہ العالیہ فرزندی شاه نواز خان سرمجلس
 و وزیر حکومت

[सारांश*]

दुसरा इब्राहीम आदिलशाह → वंकटाद्री नारायण देसाई परगणे गद्ग.
 वरील परगण्यापैकी आणि खान(?)... याच्या बावर्तीतील वाड्यासकट
 सोरटूर व वेळवंकीकोप या गांवच्या गुतग्यापैकी प्रस्तुत वर्षासाठी तीनशे
 होन व सन १०२७ सालासाठी दोनशे होत पाठविले ते पावले. दोन्ही गावे
 वहीर्तास आणून व समृद्ध करून नीट कमावीस करावी व पैसा हुजूरकडे
 पाठवून यावा. पुढे...च्या बावर्तीत फर्मान येईल त्याप्रमाणे अमल
 करावा. ता. ९ शब्वाल सन १०३५ [हि.*], सु. १०२६. हुप. आणि सरे-
 व वझारे. शाहनवाझखान याच्या माहितीने.

३३

ले. ६६ सु. १०२६ } हوالحلیل } १५४८ भाद्रपद वद्य ७
 हि. १०३५ जिल्हेज २० } الملك لله } इ. १६२६ सप्टेंबर २

[ना. अ. शि.*]

فرمان همايون شرف صدور یافت بهاب شعاعت و
 رعیت دستگاہ میر علی رضا حوالہ دار معاملہ بنگاپور آنک از
 شهر سنہ ست و عشرين و الف دیا و نقد پرکم گدگ نابت
 استقامت ... دودتلی امامت فرمودہ شدہ امامت نمایند و
 ذرہ تعاوض شدن ندهند درین باب تاکید کلی شناسند تا دانند
 برحکم فرمان همايون روند تعزیراً می ۲۰ شهر دی حجم الحرام
 سنہ ۱۰۳۵

[समाप्त*] بروائی حضور اشرف اقدس همايون اعلیٰ
 باعلام رکن السلطنہ العلیہ العالیہ فرزندی شاه نواز خان سرمجلس
 و وزیر حکومت

१ पाठोवर मोर्हीत ' सोरटूर देा ... व चोपर मोकासा अमानत ... हे'

[सारांश*]

दुसरा इब्राहीम अदिलशाह → भीर अली रजा हवालदार मामले बंकापूर.

दोडतली... याच्या वावर्तीतिळि गद्ग परगण्याची नकद व गांवे अमानत फर्माविली आहेत. अमानत करात्री. थोडीही गडबड होऊं देऊं नये. ता. २० जिल्हेज सन १०३५ [हि*], सु. १०२६. हुप. आणि सरे. व वशीरे. शाहनवाझखान याच्या माहितीने.

३४

ले. ६७	} हوالखिल	{ श. १५४८ मार्गशीर्ष वस ३
हि. १०३६ रवल १७		

[ना. अ. शि.*]

فرمان همايون شرف صدور یافت بجانب ویننادری
 ناراین دیسائی پرکم گدگ آنک قتل ازین در وقت مقاصیان
 ماضی دست پرکم مذکور زیادہ ہونہ است حالا ہم ولایت
 معمور و آبادانست و تو دولخواہ درگاہ معلی ہستی و
 دیسائی گیری اول ار تو ہونہ و حالا ہم نتو مقرر است و
 ولایت ار پادشاہ است کہ دست کردن مناسب نیست می باید
 کہ دست پرکم مذکور زیادہ نمودہ رقم اعلا بمقاصی فرساند و
 مداع شش ہزار و پانصد ہون برداشت مقاصی ماضی کہ نوشتہ
 ہودی او در درگاہ حاضر است و می گوید کہ یک ہزار و
 چہار صد ہون برداشت نمودہ ام مردم ولایت عتر واقع میاوبند
 کہ زیادہ برداشت ماضی شدہ است اکنون [باید کہ] نفرای
 نمودہ دست زیادہ بشاند و یک ہزار و چہار صد ہون برداشت
 ماضی معمور دانستہ باقی تمام نوشتہ دست اعلیٰ مقاصی
 ادا کند کہ اورا بمصلحت نامرد نمودہ شدہ است و وقت
 مصلحت است دریں باب تاکید بشاند ناداند تعبراً ہی ۱۷

شہر ریح اول سنہ ۱۰۳۶

بروانی منصور اشرف اندیس ... (...)
نام رکن استخر اندیس ...
معنی و واژه ...

...

इसका इतिहास अतिव्यापक है— बँकहादी मर्यादा देनाई पारसी मूल,
पारसी मूल की साक्षरताका बेनी का पारसियाका रूप दुखद है
होना, पूर्ण ही देना समुदाय आहे, नू शारपाया मरिचक अनेक, पूर्वीमान व
नर्तकी देना ईरानी मूलकडेच आहे, देना पारसियाका आहे, वन्य कमी
करणे हीच आहे, देना अधिक करून मोकारागण दोषदाता, मूल्य मारी
मोकारागण का जगात हीच पोषणिते म्हणून लिहिता, पण तो गिरे आज्ञा
अज्ञान पोषाक्षेच मिळते व लोक मोठे पोषाक्षेच म्हणून म्हणतो,
आता जगात देना करून व पण पोषाक्षेच हीच पारसे असे समजून
कधी सर्व मोकारागण पारसे करावे, त्याच मर्यादाच मर्यादा वेचिते आहे
आणि पारसी मर्यादाका आहे, ताकीच जगानी, ता, १७ खियायत मज
१०३६ [मि.*], हुन, आजि मी, व बरिसे, सादनसाक्षरतात याच्या
साक्षरतात.

३५

हे. ८८ गु. १०३१ } हवानिल { म. १५५३ आश्विन वष २
रि. १०४१ वष १५ } المنك له { इ. १६३१ आश्विन २

[म. म. मि.*]

درمان هایون شرق مدور بامت سعادت عزت مامت
حسن شاه حوالدار و کارکنان معاملہ مدکل انکم از شور سلم
احدی تلابی الف مرامح بادشاهان و فرط عواطف خسروان
وینکنادری ناراین را سعادت شامی صغار کوندانده دیس
ککرتکی سم کدکل و - رکوپیہ معاملہ مذکور مرحمت نمودہ
پار نعم یک سالہ منعلمہ نعم مشهورالعصرت واپاراو سردیسای
و - سردیتس کلکرتی ظمرو صلح بسعادت عن ادرا وصول بہتر

१ पारसी मर्यादा 'बैशमीना दान भेदून देवी' असा शीत

सन् अन्नी त्लात्सि अफ लसस पन्च *००० व० दर सन् त्ळात्स त्ळात्सि
 अफ दुवार्द, स व प्तिम व दर सन् अरुच त्ळात्सि अफ दुवार्द
 स व वम वम अस्तुत्वार नुवुद, अन्वम रमस शस दर सुव
 सप्तहा मङ्कर व पुञ्जुवरी दुवुद डीप व डीप व वम वम वम वम
 कल्करिण सालन्व डीप मङ्कर कुद, दुवुद, दुवुद, दुवुद, दुवुद, दुवुद, दुवुद
 क्म मेषात डीस कल्करिण सव कल्कल व सुकुविम मङ्कर लसस
 ऱाद, अर अर ववा डारुद व अन्वम मङ्कर नावमवुल व वुदनात
 व वम अवारम त व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद
 पुञ्जुवरी दर डीप व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद
 सव मङ्कर अन्वम व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद
 वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद
 सव मङ्कर अन्वम व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद
 वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद
 वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद
 वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद

[* समाप्तत*] प्रवोन्नी वुवुर अशुव अनुदु अल्नी दुवुद [* समाप्तत*]
 कुरुद वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद व वुद
 [सागश*]

मुहम्मद आदिलशाह -> हसनशाह हवालदार व कारकून मामले मुद्गल.
 वैदट्टाद्री नारायण यास, शाही घोषास्तानें सन्मान करून, उपयुक्त
 मामल्यातील कन्दगल व शिरगोपे समताची देसकुलकर्णकी दिली आहे.

१ पानीवर मोर्डात 'फर्मान सा कदगल व सिंगुपा हुा' असा शेरा

यत्रकटे एक मातृया नजराणा-कलमरुषा मारुमाई व सरदेमकृष्णणी
 याच्या नजराण्यपेकी-पनास होन-मु. १०३२, १०३३ व १०३४
 मातीत अनुक्रमे २५, १२७ व १२८ वगूळ करावपाचा-द्वार करून वरील
 समर्थात महा दिवस जमान, प्रत्येक मातीत एक पासोडी, कुलुडण्याचा
 फाट्याजिमा सार्वीना एक महिना येथे कायम करून पाठविते आहे.
 रयाजकडून वरील समर्थाची देसकुलुडण्याची कायद्याममाणे करवून घ्यावी व
 वरील इनामें वंशपरंपरा पाटव्यावी. नजराण्यापेकी या सालचे येणे जामदार
 खान्याच्या सारयांत जमा झाले आहेत. पुढील दोन मातांचे येणे वगूळ
 करून पाठवावे. ता. १५ गिन्यावट मन १०४१ [दि. *]. सु. १०३१.
 हूप. व मुन्तफामानाच्या माहितीने.

३२

जे. ६९ सु १०३२ } हوالاحल { ज. १५५४ श्रावण वष २
 हि १०४२ मोहरम १५ } الملك لله { इ. १६३२ जुलै २३
 [ना. अ. शि. *]

برمان همايون شرف صدور نامت نعااب دساياں پرکنم
 کدگ انکم از شهر سلم اننی نلائس و اف از راه مراحم
 پادشاهانم و مرط عواطف حسروانم دہای پرکنم مذکور نامت
 متر علی رضا در وحم استقامت عرت پناه رفعت دستاہ شعاعت
 ابتناء عمدۃ الامائل و الاقران بتبعہ الالهالی و الاعنان لائق المراحم
 و الاحسان سلطعی مررد شاهعی دہوسلم مع کل نام رحمت
 فرمودہ شدہ اس می ناند کم دہای پرکنم مذکور دسالہ
 نالند و در قص و صرف مشارانم نار گذارد بر حکم برمان
 اشرف روند تعربراً می ۱۵ ماہ معرم العرام سنہ ۱۰۴۲
 [समाप्तान*]
 پروانٹی حضور اشرف اندس همايون اعلی
 ناعلام حان عالی شان سعادت نشان رفیع القدر و العکان دول
 حواص حان سر حواص حضور

१ पाजीवर मोदीत 'शाहजीस मोक्कता दिवहे वा फर्मान देहाये वा गदग वेा सनजी
 मोमला' च्या ओर।

[सारांश *]

मुहम्मद आदिलशाह → देसाई परगणे गद्ग

भीर अली रजा याचे बाबतीतील या परगण्यातील गांवि मुकासा म्हणून शाहजां भोसलेचा मुलगा संवजी यास सर्व बाबींसह दिली आहेत. तरी तीं गांवि त्यास दुमाला करावीं. ता. १५ मोहरम सन १०४२ [हि.*], स. १०३२. हुप. आणि सरखवास हुजूर दौलत खानसखान याच्या माहितीने.

३७

ले. ७० सु. — } ۵۰ الخليل } स. १५५९ मार्गशीर्ष
हि. १०४७(४?) रजब } الملك لله } इ. १६२७ नोव्हें-डिसेंबर

[ना. अ. सि.*]

فرمان همايون شرف صدور يامت بحائب ديساين پرگنه
گداں انکم [ار شور سنم] ... مراحم بيدريغ شاعانه و حرط
عواطف خسروانم زر بلیکنتی و پایبوشی منزبانی و ... موضع
بناغیره پرگنه مذکور مقاما قادر محمد و عبدالرحیم نرزندانی برا
ملک خرد ... دنالہ فرمودہ شدہ است می باید کم ادواص
مذکورہ ... بہم و حرم من الرحده درہ نشویش تہانہ بحال
دیم شدن ندادند و دیم مذکورہ ... نگیرد ... پیراسون دیر
نفرستد دوری ناف ناکید کلی دانند تعزیر...

[सारांश*]

मुहम्मद आदिलशाह → देसाई परगणे गद्ग

वरील परगण्यापैकी केटोरे गांवांतील वेलेकट्टी, पापोशी मेझबानी ... यांच्या पैसा-हा बाह मलिक सुर्द... यांचे मुलगे-कादिर मुहम्मद, अब्द-रहीम.....दुमाला कर्नाविला आहे. दुमाला करावा व ठाण्याहून वरील

१ पाटीवर आतांही सदा का. सि. मोदींन '...माहे रजब सन सया (अर्थां !) अफेंत या शब्द हा व इतर-'यास मधीक' मेरीन-ले १५ प्रमाणे, शिवाय शेवटीं मोदींन मोहम्मद आदिलशाह कर्नाविले' असा शेष

गौरास खोटाही द्वारा योहोरू देउं मये ता... राजस सन १०४७(४१)
[ति. ०] हुय आजि यहीरे. इस्लामसान याख्या माहितीने.

३८

क्र. ७१ सु १०३९ } हवालिया { स. १५६० आश्विन वद्य १
दि. १०४८ जसत १५ } الملك لله { स. १६३८ आश्विन १३

[ग अ सि *]

फरमान हमाउन शरफ सदोर यासत नमान दीसयी इरकमे
कदफ अकमे अर शेरु सने तसे तकासि अकमे दरुचमे तखुवा मेहल
हुराम हामरे इरुचुवे नाहायी तेलु मुवेच तखुवे इरकमे मदीकुर
कमे नास तदमे हुरामास दर साल कदशमे दनामे मतासायी शदे
दुद हमे सने मदीकुर मदीकुर नुवे मलेच शसमे हमे मी अमे
देहानदे शदे असे

[मलकी] यसके दु होन नमे
पायुषी मरनायी मलेच यालदे
होन

काउ रराद हामे हमे होन नमे
हमे नमे कमे मलेच मदीकुर सुवेत तमे तसेल कुरादे
सद मेहल मदीकुर अरसाल दारद दरुस नास ताकद कली दानसे
इरकमे फरमान अशुफ रुरुद इरकुरा मी अहामस एशर शेर
हमादी तानी सने १०३८ [* ग अ सि]

इरकुरासी हसे अशुफ अदस हमाउन अली [* ममासात]
नाएलाम [हार] हायी शास सुवदत नशास मुरद अणुव मलक (मलक)
मलक अमे मलक रुरुद हकुमे

१ पाठीवार मोहर्त ' तेरीस १५ माहे जमादिलामर सन समान अर्थेन व अल्प
पौ छ २२ माहे मोहरम शुभा सन तिसा सलासीन अल्प सयत दफतर शुद सुद
वार दफतर सास, वार सर दफतर ' हे शेर

[सारांश*]

मुहम्मद आदिलशाह → देसाई परगणे गद्ग

वरील परगण्यापैकी, वेटगेरेच्या बाघापैकी शाही सजिना सात्याचा तनखा म्हणून—जो गेल्या साली मोकाशांना दिला व या साली मुकरर केला आहे—चा पैसा ६७॥ होत दिला आहे. त्याचा तपशील असा

वेलेकटी २२॥ होत

पापोशी मेजवानी १५ होत

गावचा जिरातखाना ७॥ होत

जंगपट्टी २२॥ होत

तरी वरील पैसा जलदीने वसूल करून उपर्युक्त सात्याकडे पाठवून द्यावा. ता. १५ जमादिलाखर सन १०४८ [हि.*], सु. १०३९. हुप. आणि वहीरे. अर्मानुलमुल्क याच्या माहितीने.

३९

ले. ५२ सु १०४० } هو العليل { श. १५९१ मार्गशीर्ष शुद्ध १२
हि. १०४९ शिवान ११ } الملك لله { इ. १६३९ नोव्हेंबर २७

[ना. अ. शि*]

برمان شایون شرف صدور یامت تعاف دیسای یونک
کدگ آتم ار شهور ستم اربعس و اربا درس ولا مشهورالدولت
داداحی بندوب حاجت جمع رکاب را [حب*] چلائیدن احناس تلم لم
لشکر منصوره فرستاده شده است می ناید کم در رسیدن برمان
حان مطاع عام مطاع مقال و بعضه اقوامرا تاگند کرده نوعی
نماید کم احناس تلم لم لشکر منصوره بی در بی مبرسده باشد
و رکوة و بعضه اقوامات تلم مسلم معاف فرموده شده است
دعلت رکوة و بعضه اقوامات مقال و بعضه اقوامرا اصبه مراحم
نشود درس ناب بندیت مشارالیه آنچه تلویصد بدان موجب
سراعام می نموده باشد و حسب این معنی او خود که
مدویب بدان حان ستم رعایت رعایت و ارف و ناعمت گشت
می فرستاده باشد کم دولت خواهی او در صی ان ملدراج
است و اگر ار فرستاد تلذ تاحد و درنگ وانم شود بقصد

مستعصم خواجه بود تقصیرات کلی بر او حواحد آمد تا داند
عزیراً می ۱۱ ماه شعبان سنه ۱۰۴۹

بروائلی حضور اشرف اقدم همایوں اعلیٰ [समाप्त*]

॥ दे फर्मान हुमायून शर्फ सदूर याफ्त वजानेव देसाई पा गद
[ऊफी] सुा सन अमेन आलफ दरी विला मशुऊल दौलत दादाजी पर्
हेजीब जमा [रि] काव चाकर यासि गला वा अजनास लस्कर मनसूरास
चालवाव्या बदल पा [ठविले] असे मे वायेद के फर्मान जाहामता आलम
मती पावताची बकालासी वा वाजे सुमासी ताकीद् करणे फी गला
अजनास लस्कर मनसूरासी लगालग पाये व गलेचे जकती वा वाजे लवा
जिमात तमाम माफ फर्माविले असे जकती वा वाजे लवाजिमात वादे
बकालासी वा वाजे सुमासी तश्वीश होऊ ने दीजे दरी वाव पहित
मशारनुले काये लिहितील त्याप्रमाणे सरजाम करीत जाणे जरी पाठवाव्या
[दिरंग] वा तासीर कराल तरी नतीजा बरवे नहोईल व कुली तकसीरात
[तुम्हावरी येई] ल तादानंद वा फर्मान हुमायून असरफ खंद छ १०(१)
माहे शावान...पाा ह्या असरफ अकदस अरफ...'

४०

छे ७३ सु. १०४० } हوالاحليل { म. १५६२ आषाढ शुद्ध १४
हि १०५० खल १२ } الملك لله { इ. १६४० जून २२

[ना. अ शि*]

فرمان همایوں شرف صدور یاست بعباب دیسایاں پرکم
کدگ انکم ار شهر سنم ارعس الف حکم سنم احدی ارعس
و الف در رحم بدل مشاعرہ برمداروں جمع رکاب چاکر بر
وحوفاة من حملہ بصدواء حرام عامره زر نابهاء تعلق موضع
نکنره پرکم مذکور منادلم نرات معلات بدل وحم سنم ارعس الف
مذکور ملع شص و هف هس نیم دعانده شده است

१ जवळजवळ याच पाठाचें, आशयाचें व कालनिर्देशाचें पण गदग पर-
गण्याचे अधिकारी व देसाई अशा दोघांस उद्देशून लिहिनेलें आणखी एक फर्मान
आहे. तें तसेंच छापण्याची जद्वरी नसल्यानें गाळलें आहे.

ग्लो زراد حائر هفت هن	پا پوشی میزبانی	بیلتکی بیس دو
نم	پانجد، هن	هن نم
مصیح	مصیح	جنگی (جنگ یقی؟)
		بیس دو هن نم

می باید کہ مبلغ مذکور (۱) نماید بر حکم فرمان اشرف
روند تحریراً می (التاریخ ۱۲ شهر ربیع الاول سنہ ۱۰۵۰
[۳ کا شی.*]

بروائکی حضور اشرف اقدس ہمایون اعلیٰ [* سناساات]
[ساراہ*]

مہممد آدیلآہ → دےسائی پرگणे गदग.

सु. १०४१ सालासाठी, नोकर वर्कदाज यांच्या मुशाहिन्याच्या व खजान्याचे तनख्याच्या रूपाने वरील परगण्यांतील बेटगेरे गांवच्या चार्चीचा पैसा ६७॥ होत, सु. १०४० मध्ये काढलेल्या निरनिराळ्या सात्यावरील वरातींच्या बदल्यांत दिले आहेत. त्यांचा तपशील असा. बेटकटी २२॥ होत, पापोशी मेजवानी १५ होत, गाव जिरातखाना ७॥ होत, जंगपटी २२॥ होत. वरील रकम आदा करावी. ता. १२ रषिलावळ सन १०५० [हि.*], सु. १०४०. हुप.

४१

ले. ७४ सु. १०४१ } هو التحليل (श. १५६३ श्रावण वय ५
हि. १०५१ जवळ १७ } الملك لله (इ. १६४१ आगस्ट १५

[सु. वा. लहान शि.*]

مرمان ہمایون شرف صدور یافت بجانب مشورالانام
روایحی قریل تہاندار و کارکنان قلم باداوی انکم از شهر

१ पाठीवर आरंभी मोदीत * तिला १२ माहे रपिलोवळ सन समसेन व अलक,
सयत दफ्तर सुद, बार मभीक, * हे धियाव शेपटी मोदीत * यटगराचैकी वरत होत
१०० * असे शे?

سنم احدى اربعين و الف. درين ولا مهاكوت بن. ملكارچن بدرگاه معلی التماس نمود كم ميراث نارگوندى قلم مذکور ازان خود است درين وقت لچمی دهر تکدیو و تبماجی کر شتو در میراث نارگوندى خود دخل نموده روان می دارند نظر عنایت شامل حال خود ارزانی داشته میراث خود به خود مقرر فرموده فرمان اشرف عاطفتم شود تا شرفی یک سالم مبلغ هفتاد و پنج هون قبول داریم بنابران از راه مراجع پادشاهانم و فرط عواطف خسروانم میراث نارگوندى قلم مذکور بدستور قدیم به مهاكوت ملكارچن مذکور مقرر و مستقیم فرموده شده است می باید كم مقرر دانسم مهمات نارگوندى به حسب قاعده از او روان دارند و انعام زمین در موضع نرگند شش مار و موضع منگور یک پنی و موضع مارن کزی دو مار و بعضی انعام و ورتنم و حق لوازم و پنی پیچوری و هرگی (۲) تعلق دیهای قلم مذکور كم برنسبت دیسای لهوگوتن جاریست بدان موجب دنبالم نمایند و در اداله آن مقاصیان دیهای و هرگی را عذر و خلل کردن نگذارند و زر شرفی تا زر صدره در وحم کاغذ دفتر مجموع صباک دهانیده شده است از روی خط و اصل مجری شفاستد و بعد او ناولان و احفاد او نسل بعد نسل روان دارند و تعلیق نوشتن گرفتیم اصل فرمان اشرف باز دهند و لچمی دهر تکدیو و تیماحی کورشتورا چنان تاکید نمایند كم هیچ حرکت و خلل نکلند تا دانند حسب الامر اشرف بعمل آرند تحریراً فی ۷۱... جمادی سنم ۱۰۵۱ [۳ فا. شی.*]

پروانگی حضور خورشید ظهور اشرف اقدس [سماسات*]
 همایون اعلی باعلام خان اعلی شان سعادت نشان رفیع القدر
 بلند مکان اخلاص خان وزیر حکومت

१ पाठीवर आरेर्मी मोर्डीन ' नेरीत १७ माहे जमादिलौवल सन इहिदे समसेनं वा
 आणि ले. ७३ ममाणे इतर शेरे. शिवाय शेवटी मोर्डीन ' महाकूट मलिका-
 जंन दिल्ली नाइगोइकी फर्मान ' असा शेरा.

[सारांश*]

मुहम्मद आदिलशाह → रायाजी त्रिमल ठाणेदार व कारकून किले वादाधी.
 सध्या महाकूट विन मल्लिकार्जुन यानें हुजुरास विनंती केली की, या
 किल्ल्याच्या नाडगौडकीची मिरास मजकडे चालूं आहे. पण आजकाल
 लचमीघर तुकदेव व तिमजी क्रिस्टो माझ्या नाडगौडकीमध्ये अढथळा करून
 स्वतःच भोगीत आहेत. कृपादृष्टीन माझी मिरासी मजकडे चालूं व्हावी.
 फर्मान मिळावें. एक सालास ७५ होन शेरणी कबूल करतो. अर्ज ध्यानांत
 घेतला. नाडगौडकी पूर्वीप्रमाणें महाकूट मल्लिकार्जुन याजकडे कायम केली,
 आहे. तरी तिचें काम त्याच्याकडून घ्यावें. नरगुन्द येथील सहा मार, मेगूरची
 एक पट्टी व मारनकेरी पैकीं दोन मार आणि इतर इनाम, वर्तना व हकलाजिमा,
 पटी पछोढी, हे सर्व देसायाकडे भोगवड्यास होते—त्याजकडे सोप-
 वावे व कोणीही अढथळा करूं नये. शेरणीचा व सदरेचा पैसा जमाखर्च
 सात्याच्या कागदांसाठीं दिला आहे. मंजूर समजावा. वंशपरंपरा मिरास व
 हक चालवावे. लचमीघर तुकदेव व तिमजी क्रिस्टो यांस अशी ताकीद
 करावी की, ते पुन्हा अढथळा करणार नाहींत. ता. १७ जमादिलावल सन
 १०५१ [हि*], सु. १०४१. हुप आणि वझीरे. इस्लासखान याच्या
 माहितीने.

ल. ७५ सु. १०५५
 हि. १०६५ रवल १२

४२

{ श. १५७६ पौष शुद्ध १४
 { इ. १६५५ जानेवारी ११

بسم الله الرحمن الرحيم
 الملك لله

[मु. मोठा शि.*]

برمان همايون شرف' صدور يامت بجان ديسايان برگم
 کدک آنک شهر سنم خمس خمسين الف از راه مراسم
 پادشاهان و مرط عواطف خسروان موصع تويدکوری هتی برگم
 مذکور بامت شریف محمد برگم رحيم محمد در وجه استقامت
 عبادت و نقابت پناه هدايت و نقابت اثناء سعادت و معالی
 جاه حکومت و شرکت دستگاہ خلاص خاندان مصطفوی نقاده

दुदमान مرتضوی معتمد درگاه سلیمان بارگاه محرم اسرار
 سلطانی معتبر بارگاه خاقانی نیک منشی توفیق قرین زبده
 مخلصان اخلاص امین مشید قواعد کامگاری مہمد مراسم
 بہانداری مستشار دولت ابدی مختار سلطنت سرمدی کار
 آگاہ ذی شان والا قدر رفیع مکان رکن السلطنہ العلیہ العالمیہ
 عضدالسلام الہدیہ الخاقانیہ سلالہ سادات موتمن شاہ ابوالحسن
 مع کل باب مرحمت فرمودہ دعائیدہ شدہ است می باید کہ
 موضع مذکور دنبال نمایند و در قرض و تصرف رکن السلطنہ
 معزالیم باز گذارند بحکم فرمان اشرف روند تحریراً دوازدهم
 ماہ ربیع الاول سنہ ۱۰۶۵

پروانگی حضور اشرف اقدس شایون اعلیٰ [سماست] *
 باعلام رکن السلطنہ العلیہ العالمیہ سلالہ سادات موتمن شاہ
 ابوالحسن

[سارگش] *

मुहम्मद आदिलशाह → देसाई परगणे गदग.

रहीम मुहम्मदचा मुलगा शरीफ मुहम्मद याच्या बावर्तीतील तूपदकोरी
 हद्दी हा गाव सर्व बाबोसह शाह अबुल हमन याम दिला आहे. तरी तो
 त्याचे ताब्यात यावा. ता. १२ रविलावल सन १०६५ [हि.], सु.
 १०५५. हुप. व शाह अबुल हसन याच्या माहितीने.

छे. ७६ } ४३ { श. १५७८ मार्गशीर्ष वद्य १
 हि. १०६७ सफर १५ } { इ. १६५६ नोव्हेंबर २२

بسم الله الرحمن الرحيم

الملك لله

[ना. अ. शि.*]

فرمان ہمایون شرف صدور یاتت بجان وینتادری
 لاکوھی دیسانی برکتہ کدگ بعلیہ کے غایات شاہانہ امیدوار

* वाडीपर मोदीत 'मौजे कुरहदी जागीर मोमान शह याचे दुबाला करणे'

दूदे देदादे के डुरस आराम नसुरत अन्वाम हमरा, डुर खदनम
 दुलत व दखनारी डुनावे नअसन चशम व डुरखुर्दारी सेदत
 मदे अनल हमरा दुलत आवे रादे डुरगा, केन पनाव लान्क आरतु
 वा अहसान अरहेद नदक मकन महेद अखलस खान डुरडे रशुद
 आल व अमरुत पनाव अने व शुक डुरेगारे डुरकमे व मगली
 गव अखलस खलब व डुरमारुआव अकतमद सलत व कुशुव कुशुव
 खस खान शन्वअब व देनारी अब कुशुव शहाम व खानपारी
 सेद मसुल डुरवी शहशहमी रमख मखुल मेरुके नशुव नखी
 मखुदम अलखशु मखरक मख कुडुरी व केन सनानी नशु अहक
 मखस डुरुरी व कुसुरानी डुरवार आसत अने व अखल कुशुव
 डुरी दुल व अनल मखुव असुरअ खलम अनी मखुवे कुशुव
 व कुआगखी मूसस वखद डुरवी खसुर मखुव खस अखलस
 डुरी डुरुर मखुव अखर अनल मखुव अखलस कुडुरी डुरव
 अखलस मखलस वखद खलस मखुव खलुव गली शर खल
 मखल खलस अखली मखुव मखलस मखुव मखुव व रमख
 सेदत मखुव अरु व अद मखुरअलख डुरुरी खान मखुव डुरी
 डुरकमे डुरुरी डुरेव नखुव डुरी कुनख मखुव डुरुरी ख
 मखुव सखलस डुरेव डुरेगारे नखुव डुरेगारे सखे अखे नखुव के
 अ दुलत आवे नखुव अखलस अखलस खलस डुरी मखुव अखलस
 रमख व खल मखुव अखलस डुरी मखुव डुरी व खल मखुव अखलस
 आरडे मखुव डुरी मखुव डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी
 व डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी
 डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी
 डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी

१०५७

डुरुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी
 डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी डुरी

फामान हुमायुन शरफ सदुडी याफत बजानेव वेंकटाद्री नागोजी वेसाई
 पा गद्ग व इनायेत वेगायेत शाहाना उमेदवार बुदा बिदानद के देरी वरत
 अखलस वा अमारत पनाव उखलस वा शुकुत दसुतगाह हुकुमत वा मखुव-
 आवे यातुजाद खलस वा फामानवेई यातुमाद सलतनत व कुशुव

गुशाई फस खातम सुजाअत व वस्नयारी आव गौव्हर शाहमत व जासु-
 पारी सैफ मसजूल बाजूये शाहनशाही रमह मस्कूल मारिके दुष्मनगाही
 मरुदमल जैशा मारिक मुलकगिरी वा जहासितानी पेशहंग [म] साफ
 फेरोजी वा कामरानी तीराज आस्तीन उवहत वा इजलाल गौव्हर शरीर
 दौलत येकवाल मसजन असरार खलीफे इलाही मजमा होशमदी वा कारगाही
 मौनिस वाहदत सराये हुजुरू माहरम [सा] सलखास सरार सुरुर मतराः
 अजार इनायेत मौरिद अलताफ कुदसी सरायेत अनीस मजलिस वहदत
 जलीस माहफिल खलवत आलीशा रफी मका सुलासे उमराये मनीअलशा
 जुवदे खवानीन जमीन वा जमान सादतमद अजल वा अबद मवारिज
 दीन फर्जदी खान माहमद वजीर हुकूमत याचे फर्जद हदीयके दौलत वा
 वस्तयारी नौबावे बागिस्तान हिशमत वा बरसूदारी सादतमद वा येकवाल
 हमरा दौलतखाजादे दरगाह जाहापनाह लायेकल रुतवत वल येहसा अर्ज-
 मद बुलद मका माहमद येखलासखान बराबरी वजिरासी देउनु कर्ना-
 टकचे सुभेदारी सरफराज करून सीव्या वदबस्तासी दफे करीव्यावदल
 पाठविले असे तरी तुवा अपुले हशम जमायेतसहीत खान मशारनुलेपासी
 जाउनु त्याचे रजातलबी असोन मसलद करून अपुले खिजमत जाहौर
 करणे यावरून तुझे खिजमत मुजरा होउनु सरफराजी होईल फर्मान वर-
 हुकूम अमल करणे तादानद तेरीस १५ माहे सफर सन १०६७ परवानिगी
 हुजूर खुशेद जुहुरू अशरफ अकदस हुमायून आला मो

ले ७७ सु. १०५७
 हि. १०६७ रत्तर १९

४४

{ श. १५७८ माघ वद्य ६
 { इ. १६५७ जानेवारी २५

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الملك لله

[ना अ. शि.*]

مرمان همایوں شرف صدور یامت سعادت دیسای پرکم
 کدگ آنکم ار شہور سنہ سنہ حسین و الف امر اشرف اقدس
 ناند گشتم کہ او قدیم دولتخواہ و نیک پروردہ درگاہ حبان
 بنیاد است و وقت خدمت است در رسیدن مرمان قضا حریاں
 فامی در حال مع احکام حوزہ نزودی زود بحضور

वामरालसरूर जोदरा त्रसानं कम दरुस मम फामत सरावरारी व
 मवुराय हदमस अस व मरुचम खरुह अहशाम नाशुद अर नुद अमन
 हवुरुद दला वसुर रसानुदा हवुरहुद शुद व अमम अहशाम मवुहुद
 नाशुद अनुरा हमुरा हवुद नुद व मवुलकान हवुदरा नुद नाकुद कुद कम
 नुदशुद हुरदर अहसाम मम सुद अन हमुरा नुद मी त्रसानुद नाशुद व
 लुवारम मुराथ दारुी व हलाल नुकी अस कम नुवत हदमस हवुर
 नाद शुद नादानुद वुहुक मुरमान अशुव रुवुद नुदरुतुरा मी नारुन १९
 माह रुनुव अलानी सुम १०११

नुवानुकी हवुरुद हुरशुद तुरुुर अशुव अनुदस [सनानात*]
 हमानु अलानी

ले ७८ सु १०५८	} ४५	{ श १५७९ वीप शुद्ध ३
दि १०६८ रसर १		{ इ १६५७ डिसेंबर २७

بسم الله الرحمن الرحيم
 الملك لله

[* वा अ आ वल्लपानी शि]

मुरमान हमानु शरुव मवुदुर नाव नुवाव दसानुन तुरुकम
 कुदक अनुक अर शुरुव सुम तमान हसुतुन व अल चुरुन मवुव
 तुनुद कुुरुी हतुी तुरुकम मवुकुरु दर वुह मकवास मुरुदमानु मवुद
 पानुका रासुतुम [दाशुतुम] मवुदुरु हारुख रर अनुव दनुवानी व नुदी
 सुम हमानु व नुद रमरत व नुवुदी नुद मनुकम मनुकम
 मवुदुद अल मनुव सरुवुरु रुवान अस अकुरुन रर नुद नुकी मी सुद
 सु व पानुशुी मनुवानी शुश हुरुन सुम रुनु व नुद रुवुद हानु
 सु हुरुन व नुद व हनुक नुदी चुरुल हुरुन व हुरुद नुदी मवुकुरु

१ पानुधर मीरुतुतु 'हुनुद वनुे अनुववचे सुवसुतु पावनुन देकु' अलानी शरु। मनुवानीरु
 कलुतुी लेनुक १९ पलुवा हुरुदी लेनुवानी मीतुी व मनुवानी एरुव अरुदुन कनु दे
 कनुन नुदुग वरुगनुवानी देसानीस उदुदुन ललुदुदु आदु आनु नुदु गनुलवा
 दसानी हनुमनवुदुदा यास पानुदुदु आदु नुदु नकुल तरु दे अरसल आदु हुनुन वानी
 शरुतुी पानुन कनु नुदु दलुदु आदु

حمل تعلق موضع مذکور مطلع نود و هشت و ربع ألوا نار
 و نیکویی مطلع دویست و نود و چهار هون سه ربع در و حم
 بدل مشاھره مقاصایان مذکور عوض ادا محل حامدار خانم
 رکاب وضع فرموده دهانیده شده است می ناید کم حسب المستور
 وضع دانستم روان دارند و بعضی نابهی تمام تعلق موضع
 مذکور خارج قلناکو و تیب برگ رکوه دنالہ نمایند و آنچه از
 موضع مذکور برداشتم باشد در حال واپس ندهند نادانند
 بر حکم فرماں اشرف اقدس روند تعریراً فی التاریخ عمره (۲) شهر
 ربیع الثانی سنہ ۱۰۶۸ [۳ فا. شی.*]

پروائی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس [* समासांत]
 ہمایوں اعلیٰ [*] المعنی از ہر دو یک معرا
 [* ساراہ]

दुसरा अली आदिलशाह → देसाई परगणे गद्ग.

दिवाणी बाबींचा पैसा, पट्टी सिक्के हुमायून, कार इमारत, इतर भेट या
 खेरीज बाकीचा सर्व तूपदकोरीहट्टी हा गांव पायगा खात्याच्या लोकांना
 मोकासा म्हणून आहे. आतां बेलकटीचे १८, पापोशी मेजवानीचे ६॥, गाव
 जिरातखान्याचे ३॥, जंगपट्टी ४०, हाडू (!) पट्टी ३०, मिळून ९८। होन आणि
 ... (बजार रिती गोनी) २९४॥ होन येवढी रकम मोकाशांचा मुशाहिरा
 म्हणून-जामदारखान्याकडे आदा करण्याऐवजी-त्यांस आदा करित जावी.
 तसेंच तंबाकू, तीपबर्ग झकात, खेरीज करून बाकी बाबीही दुमाला कराव्या.
 या गांवांतील जे कांहीं घेतलें असेल तेही ताबडतोब परत करावे. ता...
 रबिलाखर सन १०६८ [हि.*], सु. १०५८. हुप.

ले. ७९ सु. १०५८ } ४६ { श. १५७९ माघ वद्य ५
 हि. १०६८ जवळ १९ } { इ. १६५८ फेब्रुवारी १२

بسم الله الرحمن الرحيم
 الملك لله

[* २ व्या अ. आ पिंपळपानी शि *]

فرماں ہمایوں شرف صدور یامت بعباد دیسائی برکنم
 دی آنکم ار شہور سنہ ثمان خمسہ، [۹ الف] دریں ایام

मिलत النرام عزت و شجاع دستگاه مراحدان کار آگاه عمدہ
 ورزای عظام [زندہ امرای کرام] . مردی و مردانی کوہر
 کان فرور مددی و فرزانگی فارس مصارع شجاعت فنارر مندان
 شہامت شائستہ تراوان عاطعت ... مرحمت و آمرین جان عالی
 شان اقبال نشان فرورد رشک سپہ سالار دوران کز عرص کند
 سپہر... دعای تسلیح آواراند کہ اصل اصل خلاصہ بیک حواہان
 منگ گیر کشورستان اصل جان محمد شاہی را صوبہ . .
 مرحمت نموده با امواج قاسمہ روانہ فرمودہ ایم ناید کہ او در
 مناعت جان معزالیم نودہ .. رفتہ مراسم خدمات و بیگوندگی
 دعا آرد و درس صن سرامواری و مرید نہودی خود دانند
 کہ رفت صحرا . و نجان معزالیم فرمودہ ایم کہ رعایت اورا
 می نموده باشد تا ابد تحریراً ہی تاریخ ۱۹ شہر حسادی الاول
 سن ۱۰۶۸

پروائی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس [سماںات*]
 ہمایوں اعلیٰ

[ساگش*]

इसरा अली आदिलशाह → देसाई परगणे गदग

सध्या अफजलखान मुहम्मदशाही यास . सुभेदारी देऊन फौजेसह
 पाठविलें आहे. त्यानें उपर्युक्त खानाच्या ताबेदारीत .जाऊन चाकरी
 बजावावी. यांत त्याचा उत्कर्ष आहे असें समजावें ता १९ जमादिला-
 वल सन १०६८ [हि. *], सु. १०५८. हुप.

ले. ८० सु. १०६९ } ४७ { श. १५८० पौष वद्य ५
 हि १०६९ रत्तर १९ } { इ. १६५९ जानेवारी ३

بسم الله الرحمن الرحيم
 الملك لله

[२ व्या अ आ विपट्यानी ति. *]

برمان ہمایوں شرف حضور یا اس دعا ربقتاداری
 دیبائی برگم گدگ آتم ار شہر سلم تسع حسنہ واقع

जुन چاره موضع قلم باداوی به مایحتاج و موپ استعداد
 و ذخیره قلم مزبور مع کل باب بر حکم فرمان سابق روانست
 درین ولا بدرگاه معلی روشن گردید [کم*] او در موضع هیره هال
 قلم مزبور احشام و سواران داشتند دیها مذکور را تشویش و
 آزار رسانیده باعث خرابی دیها مذکور می کند هرگاه که دیها
 مزبور به مایحتاج و موپ استعداد و ذخیره قلم مذکور به موجب
 فرمان سابق روان باشد او از روی متمریدی و متحرکی در
 موضع هیره هال احشام و سواران داشتند خرابی دیها مذکور
 کردن چه یاری اوست اکنون باید که بمجرد رسیدن فرمان
 قضا جریان شاهی ترک متمریدی نموده و احشام و سواران
 از موضع مزبور دور ساختند دیها مذکور بهیچ وجه من الوجوه
 آزار نرسانند و دیها مذکور به مایحتاج و موپ و استعداد و
 ذخیره قلم مع کل باب دفنالم دانستند آنچه برداشتم باشد تمام
 و کمال واپس بدهند درین باب تاکید بلیغ دانستم فریاد این
 معنی رسیدن نگذارد اگر باز فریاد آید یقین داند که خیریت
 و بهودی او نکرده ناداند تحریراً فی ۱۹ ماه ربیع الثانی
 سنه ۱۰۶۹

پروانگی حضور پرنور اشرف اقدس شایون [سماوات*]
 اعلیٰ باعلام سیادت و نقابت دستگاه مزاحدان کارگاه سبد
 نورالله سرخیل مسالک

[ساراش*]

दुसरा अली आदिलशाह → वेंकटाद्री देसाई परगणे गदग

बदामी किल्लाचासालची चौदा गांवे त्या किल्याविषयी मोप, तयारी व
 धान्यसंग्रह यांसाठी पूर्वीच्या फर्मानाप्रो चालू होती. सध्यां असे समजले
 की, तो हिरेहाळ गावांत हशम व स्वार ठेवून त्यास त्रास देत आहे व सरा-
 बीस कारण होत आहे. तरी हें केवढें घाबस आहे. हा पुंढावा सोडून
 देऊन गांवांत ठेवलेले हशम व स्वार काढून घ्यावे. गांवास त्रास देऊं नये.
 गावांतून जें कांहीं उखळले असेल तें तात्काळ परत करावें. या बाबतींत
 पन्हां तक्रार आल्यास वरें होणार नाही अशी सवारी ठेवावी. ता. १९

त्रिशाखर सन १०६९ [हि.*], सु. १०५९. हृप. आणि सच्यिद नूरुल्लाह सर खैल ममालिक यांच्या माहितीने.

ले. ८१ सु. १०६१ } ४८ { श. १५८३ आषाढ वद्य ४
हि. १०७१ जिल्काद १७ } { इ. १६६१ जुलै ५

بسم الله الرحمن الرحيم
الملك لله

[२ व्या अ. आ. वा. शि.*]

فرمان همايون شرف صدور یافت بکاتب سری نواس
ویکتادری دیسای پرکنہ کدگ و نارگونده قلم باداوی انکم
ار شهر سنہ احدی ستین و الف چون چہارده موضع قلم
باداوی مذکور برای چلابیدن احشام یک صد پنجاہ نفر نزد
امارت و ایال بناہ حکومت و شوکت دسلگاہ سعادت و معالی
حاہ و امرا عقیدت و الاخلاص لایق المرادیم و الاختصاص شالستہ
مراتب بلند سزاوار مناصب ارجمند مہین نموده دوحہ عظمت
و برتری مہین شعہہ حدیقہ نیک اخترمی طراز آستین [اہت
و احلال] گوہر سریر دولت و اقبال درتہمین معظمت عقیدت
نقش نگین خاتم فدویت ہزبر معرکہ شجاعت و شہامت نہنگ
دریای جلالت و بسالت ناظم امور مملکت ماس مہام خلافت
رکس السلطنت العلیہ تصد العلام الہدیہ حاس عظیم الشان و الاقدر
بلند مکان المعتمد بمزید اللطف و الاحسان متعدد اخلاص حاس
وریر حکومت حوالہ ویکتادری دیسای پرکنہ مذکور پدر او بموجب
فرمان سابق روان بود او میت شدہ و ارین حملہ موضع مرہ ہال
و موضع بینی ہال قلم مذکور بدل انعام میوات نارگونہ کی
قلم باداوی مذکور ناز روان گشتہ الثانی دوارده موضع
مادہ است اکنون حکم جہاں مطاع ناود گشتہ کہ دوارده
دیر قلم مذکور بدل چلابیدن احشام نزد حکومت بناہ معزالیہ
حوالہ او فرمودہ شدہ است مذکور حوالہ او دانستہ
سواقی دست دیہای احشام نزد حکومت بناہ مومی الیر

می جلانیده باشد ... حسب الفرموده اشرف اقدس همایون
 رود تکویراً فی التاريخ ۱۷ ماه ذوالقعدة سنه ۱۰۷۱
 [پروانگی حضور] حورشید ظور اشرف اقدس [نماستان*]
 همایون اعلیٰ

[भाराश*]

दुसरा अली आदिलशाह → श्रीनिवास वेंकटाद्री देसाई परगणे गदग.

बदामी किल्ल्याखालचे १४ गांव, १५० पावलोक मुहम्मद इस्लासखान
 वझीरे हुकूमत यांजपाशीं ठेवण्यासाठी, त्याचा बाप गदग परगण्याचा देसाई
 वेंकटाद्री नागोजी याजकडे पूर्वीच्या फर्मानाप्रमाणे चालू आहेत. तो मेल.
 आतां त्यापैकी हिरेहाळ व बेनहाळ हीं गांवें या किल्ल्याच्या नाढगौढकीबद्दल
 गदग परगण्याचा देसाई श्रीनिवास वेंकटाद्री याकडे चालू आहेत. बाकीचीं
 १२ गांवें हुकूमत पनाह यास पावलोक ठेवण्यासाठीं त्याजकडे दिली आहेत
 असें समजून त्या प्रमाणे अमल करावा. ता. १७ जिल्काद सन १०७१
 [हि.*], सु. १०६१. हुप.

ले. ८२ सु. १०६६ } ४९ { श. १५८७ आश्विन वद्य १२
 हि. १०७६ रसर २५ } { इ. १६६५ आक्टोबर २५

بسم الله الرحمن الرحيم
 الملك لله

فرمان همایون شرف صدور یامت بحساب عاملان حال و
 استتال و دیسایان معلم کوپل انکم از شهر ستم ست ستین
 و الف دریں ولا سری نواس وینکنادری دیسای پرکنم کدگ
 و رولکنده و نارکونده معلم باداوی و سمت کل کیره قلم

१ पाठविर मोर्दति 'पो छ २७ माहे जिल्काद मुा जतल' हा शेरा.

जवळजवळ याच पाठाचे अर्थात् आशपाचेंही व कालानदिर्घोच आणखी एक
 फर्मान आहे, ते पुन्हा छापण्याची आवश्यकता नसल्याने गळविले आहे. ते बदामी
 किल्ल्याच्या देसायांना उद्देशून लिहिले आहे. त्याच्या पाठविर मोर्दति 'हिरेहाळ
 प बेनहाळ इनाम फर्मान' असा शेरा आहे त्यात वेंकटाद्रीच्या बाराचें नांव नागोजी
 असें आले आहे.

कोपिल मذكور بدرگاه معلمى الماس نمون كمر چوں ناركوندكى
 علم مذكور از كوشته ناركونده علم مذكور كم مىنرائدار مديم
 بون و از سب روزگار پراكنده حال بون نمى بواسب كم نمى
 دواں و كمائش را . بلكه ... مىنرائث مذكور خود مى فروح خود
 خريد نمودم و تمسك و سدك و فروح ورق او درنس دارم
 بعده ترونك سلكاى حوائدار علم مذكور در مدمات ناركوندكى
 خود داخل شده موضع هتكلمى و موضع نكتمى و موضع كوكنه
 و موضع هلواكل سب كلنگره مذكور كم مىنرائث پندىلى اس
 چهاردم نسبت خود اس اذل وحم انعام ناركوندكى علم مذكور
 در نص آوردن كمائش مى نمون خود را كمائش آن كرون
 بدان تاممى حق او را مع حاصل چهار دم متصرف مى شد
 بطور عنادت فرموده ناركوندكى علم مذكور كم مىنرائث خود اس
 بخود مرحمت نموده بوسب ترونك سلكاى مذكور دنبالم فرمايند
 بنابراں الماس او بخاطر مبارك اعلى آورده ناركوندكى علم
 مذكور بوسب ترونك سلكاى مذكور نمى بواس و يبنكارى
 مذكور عاطف فرموده دهانده شده اس مى نايه كم ناركوندكى
 مذكور حسب المسطور دنبالم فرمايند و مدمات ناركوندكى از
 نسب او رواں دارند و بوسب سلكاى كمائش كرون دهند
 و حق او را و بتقى و پيچورى بوسب ناركوراں و چهار دم
 مذكور بطورى انعام بمشارالم رواں دارند و بعد از تاوان و
 احقاد او حارى سازند و بعلق نوشتم كرسه اصل فرماں نار دهند
 نادانند بكونراى مى ناربع نسب و پنجم ماء رباع الاخر سلم ۱۰۷۶
 پرواىي حضور حورشند طور اشرف اقدس [سماوات] ^۱
 همايون اعلى

[سाराश*]

दूसरा अली आदिलशाह → अधिकारी व देसाई किले कोषक

परमणु गद्ग व रोहकुन्दा याचा देसाई आणि बादामी किल्ला व कोषक
 किल्लाचोपैकी समत कलकेरा यांचा नाइगोव्या यानें हुजुरास विनती केली

की, या किल्ल्याची (कोप्यळ) नाडगोंडकी या किल्ल्याचा नाडगोंडा कुप्टो-
 हा जुना मिरासदार होता पण कालक्रमानें शोचनीय अस्थ्या झाल्यामुळे
 तो दिवाण काम करूं शकेना म्हणून त्यानें स्वतःच ही मिरास विकली.
 —पासून मी विकत घेतली. त्याचे कागदपत्र मजपार्शी आहेत. नंतर नाड-
 गोंडकीच्या कामांत वरील किल्ल्याचा हवालदार संकाजी याजपार्शी टवळा-
 टवळ करून कलकेरा समतेमधील हिंगहळिळ, दत्ती, कूदकेरे, हलवाकल हीं
 गांवे—यांच्या पटेलर्गीची मिरास माझी आहे—या किल्ल्याच्या नाडगोंडकी
 बदल इनाम म्हणून स्वतःच्या ताब्यांत घेऊन त्यांची कमावीस स्वतः करतो;
 मला करूं देत नाहीं. चारी गावांचें हशील व हकलवाजिमे स्वतःच घेतो.
 आतां कृपाकरून या किल्ल्याच्या नाडगोंडकीची मिरास माझी असल्यानें
 मला देवावी आणि त्रिंबक संकाजीस तसें करण्यास सांगावें. विनंतीप्रमाणें
 या किल्ल्याची नाडगोंडकी त्रिंबक संकाजीच्या निसवतीनें श्रीनिवास
 वेंकटाद्रीला दिली आहे. तुमाला करावी. नाडगोंडकीचें काम त्याकडून
 घ्यावें. त्रिंबक संकाजीच्या निसवतीनें त्यास कमावीस करूं द्यावी. चार
 गांवच्या नाडगिरीच्या निसवतीनें असलेले हकलवाजिमे व पटीपडोडी
 इनाम म्हणून उपर्याम्ताकडे वंशपरंपरेनें चालविणें. ता. २५ रविलाखर सन
 १०७६ [हि. *], सु. १०६६. हुप.

ले ८३ सु. १०७३ } ५० { श. १५९५ वैशाख वद्य ३
 हि. १०८४ मोहरम १६ } इ. १६७३ मार्च २५

بسم الله الرحمن الرحيم
 الملك لله

[ना अ शि *]

فرمان همايون شرف صدور يامت بکتاب عهدہ داران
 محل صریم تندا کو انکم ار شہور سنم ثلاث سنیں اف ار راء
 مراحم پادشاہانم و فرط عواطف حسروانم من حملہ حاصل
 محل مذکور در وحم بدل مشاعرہ دھوندو ویکنتادرنی حاجب
 حوالہ محل امور ملکی جمع رکاب عوض تتمہ ازین حملہ منافع
 نسیست و پلغ ہوں دہانده شدہ است می ناید کہ حسب المسطور
 مقرر دانستم منافع مذکور ادا نمایند عذر فرمان هر ساله نکنند

تادانند بر حکم فرمان اشرف اقدس همايون اعلى روند تحريرو
 فی التاريخ شانزدهم شهر محرم الحرام سنم ۱۰۸۴
 پرواکی حضور خورشید ظہور اشرف [*] पाठीवर तीन शि. व*
 اقدس همايون اعلى

[सारांश*]

सिकंदर आदिलशाह → हुद्देदार तंबाकू खातें.

उमूरे मुल्की खात्यातील हेजीव धोंडो वेंकटाद्रि यास मुशाहिन्याबद्दल तंबाकू खात्याच्या जमेपैकी २५ होन दिले आहेत. पावते करावे. ता. १६ मोहरम सन १०८४ [हि. *], सु. १०७३. हुप.

ले. ८४ सु. १०७४ } हि. १०८४ रजब १४ }	५१	{ स. १५९५ आश्विन शुद्ध १५ इ. १६७३ आक्टोबर १५
--	----	---

सिकंदर आदिलशाह → तंबाकू खात्याचे हुद्देदार

श्रीनिवास गिरमाजी यास मुशाहिन्याबद्दल वरील खात्याच्या जमेपैकी रोजीना चवळ दिला आहे. पावता करीत जावा. ता. १४ रजब सन १०८४ [हि. *], सु. १०७४. हुप.

ले. ८५ सु. १०८१ } हि. १०९१ शव्वाल ४ }	५२	{ स. १६०२ कार्तिक शुद्ध ६ इ. १६८० आक्टोबर १८
--	----	---

[सारांश*]

सिकंदर आदिलशाह → श्रीनिवास वेंकटाधरी देसाई परगणे गदग व नाडगोडा किल्ले बदामी.

वरील किल्ल्यापैकी सिद्दी सालिम याचे बावर्तीतील चूळ हा गांव या किल्याच्या नाडगोडकडून तंबाकू, तीप वगैरे इकात, इनाम येते राज

१ याचा मूळ पाठ कात, व्यक्ति व यावयाचे द्रव्य याशिवाय इतर वाचतात मागील फर्मानामागे असल्यामुळे टापण्याची आवश्यकता भासली नाही. म्हणून गाळला आहे. फार्सी मजकुराच्या आरंभी.जा. अ. चा व पाठीवर ३ शिके.

२ याच्या पाठीवर मोडोल, ' फर्मान, मोज गुल ' असे शेर.

आणि लवाश्मि सोदून महसूल, नकद व इतर बाबी यांसह इनाम दिला आहे. तरी तो स्वतःच्या ताब्यांत घ्यावा व वंशपरंपरेने उपभोगावा. ता. ४ शब्वाल सन १०९१ [हि.*], सु. १०८१. हुप. मसऊदरसानाच्या मध्यस्थीने.

ले. ८६ सु. १०८५ } ५३ { श. १६०६ कार्तिक वद्य १०
हि. १०९५ जिल्हेज २४ } { इ. १६८४ नोव्हेंबर २२

بسم الله الرحمن الرحيم

الملك لله

سك

فرمان همایون شرف صدور یافت بجانب سری نواس
ویکتادھری دیسائی پرگنہ کدک آنک از شهر سنہ خمس ثمانین
و الف چون مہم پادشاهی پیش آمده است لهذا حکم جهان مطاع
شاهی صادر شدہ کہ آن دولتخواہ جمعیت سواران و احشام
با شخصی معتبر خود بسرعت تمام روانہ درگاہ والا جاہ نمودہ
دولتخواہی و حلال نمکی اظهار نماید و برای مزید سرافرازی
او خلعت ناچرہ مرحمت فرمودہ فرستادہ شدہ است باخذ و لیس
آن ممتاز و سرافراز شود درین باب مشہورالحضرت موفورالرتبت
رودرو چمناجی پندیت سردبیر و مخدوم خوند و خواص
جمع رکاب را فرستادہ است در حال ہمراہ آنها یک شخص
معتبر خود مع سواران و احشام نزدی روانہ درگاہ نماید کہ
درین ضمن سرافرازی و سر بلندی اوست و مجرای کلی
شناسد تا دانند بر حکم فرمان اشرف اقدس رود تحریراً
فی التاریخ ۲۴ ماہ ذی حجہ سنہ ۱۰۹۵

[समाप्त*] پروانگی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس

ہمایون اعلیٰ

१ पाठविर मोडॉत 'पॉ छ १६ मोहरम मुा समत समानीन अलफ वरायरी मा
दोलत रदो विमणानी पडित ' हा शेता.

[साराश*]

सिकंदर आदिलशाह → श्रीनिवास वेंकटाधरी देसाई परगणे गद्ग

पाटशाही काम पुढे आले आहे तेव्हा हुकूम होतो की, त्याने कोणा विस्वासूस स्वार व पावलोक याच्या जमेतीसह हुजूर पाठवून निष्ठा व्यक्त करावी जास्त उत्कर्षाची सून म्हणून पोशाख पाठविला आहे त्याच्या स्वीकारात स्वोत्कर्ष समजावा या बाबतीत रुद्रो चिमणाजी पंडित सर डबेर मरचूम खूद व स्ववास यास पाठविले आहे त्याजबरोबर स्वतःचे स्वार व पावलोक याची जमेत एका विश्वासूसह ताबडतोब रवाना करावी यात त्याचा उत्कर्ष आहे ता २४ जिल्हेज सन १०९५ [हि*], सु १०८५ हुप

ले ८७ सु १०८५ } ५४ { श १६०६ पौष शुद्ध ६
हि १०९६ सफर ५ } { इ १६८५ जानेवारी १

بسم الله الرحمن الرحيم
الملك لله

[चौ शि*]

برمان شہانوں شرف صدور نامت نعتی سری نواس
ونکنادھری دسالی برکم کدگ انکم ار شہور ستم حصن نمانس
وامف درن ولا بنا بر عرص نمون عرب و ربع دستا
شعاع و شہام نشان حمسند خان و رسدن عرص
مشہور العصر مومورالربن رنرو حمانھی ندادت سرنبر نامی
حصص دولت حواہی و مدوت او و ارادہ روانہ کردن مرند
حود مع جمعیت سواران و احسام در ننگی حضور مالزالنور
نسامع حاہ و حلال رسند، نعت مستحسن ابناء نائراں ار
راہ مرحمت گستری ادرا نعت و وزارت سوافرار فرمودہ شدہ
حور او مدد دولت حواہ و نوازش ناعم درگاہ جلالی بناہ
است ناند کم نعت و وزارت منار و سوافرار کشم سرعت نام
مرند حود را ناحمیت سواران و احشام روانہ حضور برنور
حصصہ مراسم مدوت و حلال نگی و دولت حواہی نظور

رسالہ کہ دریں صص باعث سرافرازی و سر بلندی اوست
تاداند تحریراً فی التاريخ ۵ مہ صفرالمظفر سنہ ۱۰۹۶

پرواگی حضور خورشید طہور اشرف اقدس [समाप्त*]
ہمایون اعلیٰ

[سारा*]

सिकंदर आदिलशाह → श्रीनिवास वेंकटाघरी देसाई परगणे गद्ग.

सध्यां जमशीदखानानें विनंती केल्यामुळें आणि रुद्रो चिमणाजी पंडित सरद बरि याचा अर्ज आल्यामुळें स्वतःची निष्ठा व चाकरी आणि स्वतःच्या मुलास स्वार व पावलोक यांच्या जमावास हुजूरकडे पाठविणें यासंबंधी हकीगत हजरतांस समजून फार पसंत पडली. त्यावर विजारतीची कृपा केली आहे. हीमध्यें स्वोत्कर्ष समजून जलदीन स्वतःच्या मुलास जमावासह हुजूरकडे पाठवून यावेत आणि निष्ठा व्यक्त करावी. यांत त्याच्या उत्कर्षाचें कारण आहे. ता. ५ सफर सन १०९६ [हि.*], सु. १०८५ हुप-

ले. ८८ } ५५ { अ. १६०६ माघ शुद्ध ५
हि. १०९६ रवळ ३ } { इ. १६८५ जानेवारी २९

بسم الله الرحمن الرحيم

الملك لله

[*]

۱ فرماں ہمایوں شرف صدور یات آنک و وزارت مآب
سری نواس و یکنادری معنایات کے آیات شاہانہ مختار و سرافرار
دودہ نداد کہ حقیق مدویت و دولت حواہی ان دولت
خواہ عرت و رفعت دستگاہ شعاعت و شہامت نشان حمشید
حان عرص نمونہ و عریضہ نوشتن مشہور الحصرت مورالرتنت
ردرو چمناحی پندییت سردیتر بمسامع جاء و حلال رسیدہ
بنابراں از راہ مراحم پادشاہانہ و فرط عراطف حسروانہ
وزارت پانصد سوار نار مقرر فرمودہ ایم آنرا سرافعام حاکمر
ولایت نوناصات حواہد شد دران ولایت مرحمت حواہیم
فرمود درسی ناب خاطر من جمیع الوحدہ جمع داشتہ ہمراہ

पद्धति مشارालिम प्रोदी تمام فرزند خود را ناشخص محکوم مع
 جمعیت سواران و احشام روانه حضور فائزالدور نماید درین
 باب خان مشارالیم را حکم فرموده شده است چنانچه
 بدو بسند بدان موجب آثار دولت خواهی و حلال نمکی ظهور
 رساند حسب الحکم اشرف اقدس بعمل آرد تا ابد تحریراً
 فی التاریخ ۳ ماه ربیع الاول سنہ ۱۰۹۶-۱.

بروائکی حضور حورشید ظهور اشرف اقدس [سمانائت*]
 همايون اعلى

[سाराश*]

सिकंदर आदिलशाह → श्रीनिवास वेंकटाद्री.

त्याची चाकरी व निष्ठा याविषयी जमशीदखान यानें विनंती केल्यामुळे
 व रुद्रो चिमणाजी सरदबीर यानें अर्ज केल्यामुळे आमच्या ध्यानांत आले.
 त्याजवर पांचशे स्वारांच्या विजारतीची कृपा केली आहे. त्यासाठी नवीन
 जिंकलेल्या प्रदेशांत जागीरीची व्यवस्था होईल. या बाबतीत मन सर्व
 तऱ्हेने संतुष्ट ठेवून उपर्युक्त पंडिताबरोबर तांतडीने स्वतःचा मुलगा आणि
 स्वार व पावलोक यांसह एक दिव्वासू यांस हुजूरकडे घाडून यावे. या-
 बाबतीत उपर्युक्त खानास हुकूम फर्माविला आहे. तो लिहील त्याप्रमाणें
 कार्यनिष्ठा व्यक्त करावी. ता. ३ रबिलावल सन १०९६ [हि.*] हुप.

ले. ८९ सु. } ५६ {श. १६१२ चैत्र शुद्ध ६
 जु ३३ जसत ४ } {इ. १६९० मार्च ६

باسم سلطان و تعالی شانہ

[औरंगजेबाचा वा शि व तुघा*]

دریں وقت میملک عنوان عرض اشرف اقدس اعلى
 رسید کہ سری یت یسر ارادر کائن سری بواس دیسمو کہ پرکلم
 کدک و نارکووند پرکلم نادامی تعهد نموده کہ اگر ار درگاه
 ملک نارگاه خدمت دیسمو کہی پرکلم کدک و نارکووند دستور
 عم مشارالیم ناور تعویض یابد مانع کلترا و غیرها در تعلم را کہ
 در تصرف و تکف است ارد انتراع نموده نم بدهای پادشاهی

सुन्दर व दर्यात आवाज एक एक रुपिये پیشکش و پنجم هزار
 هون هرساله از حملہ رسوم حوش حسب الصن عمل ارد
 بنامی از پیشگاه خلافت و حاکم بروری خدمت دستموی
 ترکم کدک و نازکوندا ترکم نادامی سریت مذکور مرحمت
 کردند تا آنکه بلوارم و مراسم از کمالی بردارم دستم از
 دقایق دولتخواهی و تکوینی نامرعی نگارم و در نام
 پیشکش مسطور و سوره مطابق قرارداد خویشی که در طهران
 معال و احب الامتال مقدس معلی نگارش یافت عمل نماید چهارم
 جمادی الآخر، سال سی و سوم از خلوص والا بخدمت نام

رساله سعادت و سعادت پناه شراب و سعادت [پانزدهم*]
 دستگاه عمده و وزراء رفیع الشان رند، امراء بلند مکان ناظم مناظم
 ملک و مال ناهم منافع دولت و اقبال حاکم شعاع نشان
 حملہ الملک مدارالہام اسد حاکم

[ستراس*]

आलमगीर बादशाह→

सध्या समजलें कीं, गदग परगण्याचा देशमुख व बदामी परगण्याचा
 नाडगौडा श्रीनिवास याच्या थोरल्या भावाचा मुलगा श्रीपति यानें कबूल
 केलें कीं, चुलत्याप्रमाणें मजकडे उपर्युक्त देशमुखी व नाडगौडकी मुकरर
 झाल्यास वेंकट्याच्या ताब्यात असलेले कलकेरा वगैरे दोन किट्टे त्याजकडून
 घेऊन बादशाही नोंकराच्या ताब्यात देईन येणाऱ्या स्वतःच्या रुसुमांतून
 एक लाख रुपये व पाच हजार होन पेशकश देईन म्हणून उपर्युक्त देशमुखी
 व नाडगौडकी श्रीपतीकडे दिली आहे तरी त्याची कामें उत्तम तऱ्हेनें
 करावी व कबूल कल्याप्रमाणें पेशकश द्यावी ता ८ जमादिलाखर सन
 ३३ जलूम [आलमगारी*] असदखानाच्या योगें हें फर्मान मिळालें

१ पाठावर फारसी शेर व तपशलि आसि मोडत 'परशाना आलमगारी पादशाहाच
 श्रात्रराव म्हणार मेल्यावर त्याच घट्टे भाइच लेख श्रानिवास देसाई यात लग्न रुपे
 नजर घेऊन अधिकारी करून कलकेरी ता बदल दिहे पुढे हरताल
 गदग दशमुखी या श्री नाडगौडा व कलकेरा समत सुधा ५००० देवन ..
 वस्तु दिहे सनद पत्र' असा मजकूर

३ संकीर्ण पत्रें.

या प्रकरणांत सहा कागद छापले आहेत. पैकी पहिला श्री. गुरुपट्ट्या निसरहाळिक देसाई यांजकडील, पुढले दोन ओटव (रत्नागिरी) येथील श्री. अच्युतराव व नारायणराव प्रभुदेसाई यांजकडील व श्री म.न. केळकर यांज कडून मिळालेले आणि शेवटचे तीन लक्ष्मेश्वर (धारवाड) येथील श्री. शंकरप्पा सानगौडा देसाई यांजकडील आहेत.

ले. ९० सु. १०५६ } १ { श. १५७७ पोष वद्य १४
हि. १०६६ रवळ २७ } { इ. १६५६ जानेवारी १५

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الملك لله

[मुहम्मद आदिलचा मो. वा. शि.*]

فرمان همايون شرف صدور يافت بعبانہ ديسايان و
ديس کلکرنياں و نازگران قلم کويں انکم از شهر سنہ ست
خمسین و ائف درين ولا حاجب عزت و رعب دستگا، حشمت
و اہب انتنا، ایس مجلس ہم جاهی معصوم اسرار پادشاهی
حان عظیم الشان بلند قدر والا مکان اعتنار خان ندرگا، معلی
التماس نمود کہ اورج نایک در ولایت قلم مذکور موضع شیورپور
و موضع ایٹلییرہ حملہ دو دیہ و کاولی و ورتنہ و علم و بعضی
سالانہ کمایش کردہ منحورہ حالا دیہا مذکور و کاولی و ورتنہ
و علم و بعضی تر نسبت سالانہ قاصص شدن و کمایش کردن
نمی دهند و قلم کندگیبری را استعداد و استواری نیاید
درین باب فرمان نصا حویاں شاهی صادر شدن کہ دیہا و
ورتنہ و کاولی و علم و بعضی تر نسبت سالانہ کمایش و قابض
کون نہند بنانراں بحاطر مذاکر اعلی آورد، موضع شیورپور
و موضع ایٹلییرہ و کاولی و ورتنہ و علم و بعضی ار ولایت
قلم مذکور تر نسبت کمایش نایک مشارالیم با استعداد و استواری
قلم کندگیبری مذکور مرحمت فرمودہ نہانیدہ شدہ است می
ناید کہ دو دیہ و کاولی و ورتنہ و علم و بعضی ولایت قلم،

مدکور بر حسب نایک مدکور دنالم قلم کنک گیری مدکور نماید
و ادا سارند بر حکم فرمان اشرف روند تحریراً می تاریخ بیست
و هفتم شهر ربیع الاول سنه ۱۰۶۶

پروائی حضور حورشید طبر اشرف اقدس [समाप्त*]
همايون اعلى

[साराश*]

मुहम्मद आदिलशाह → कोपपल किल्लाचे देसाई, देशकुळकर्णी व नाडगीर.

अतवारखानाच्या हेजिवानें विनती केली कीं, ऊडच नायक या
किल्लाखालचीं शीवपूर व ईगलगेरे हीं गावें आणि कावली, वर्तना, गला
व इतर यांची सालोसाल कमावीस करून सात आहे सध्या त्यांवरील
आधिकारी तसें करूं देत नाहींत. त्यामुळे कनकगिरी किल्लाची तयारी व
डागडुजी राहात नाहीं. वरील बाबतीत फर्मान व्हावें. तरी उपर्युक्त नायकास
वरील तपशीलप्रमाणें कमावीस करूं द्यावी. ह्याजें कनकगिरीची तयारी
व डागडुजी राहिल. ता. २७ रबिठावल सन १०६६ [हि.*], सप्त-
१०५६. हुप.

ले. ९१ सु. १०६२ } २ { श. १५८३ आश्विन?
हि. १०७२ [सफर ?] } { इ. १६६१ सप्तें-आक्टोबर ?

بسم الله الرحمن الرحيم
الملك لله

[२ व्या अली आदिलचा वा शि*]

فرمان همايون شرف صدر يافت بکتاب سرگروهاں و
نایک واریاں و دیسایاں تیم سالسی آنگہ ار شہور سنہ اثنی
ستس و الف چون تیم مدکور ناستقامت نواب ملک حناہ
گردوں و فار سلطنت مدار ایالت و حکومت پناه شوکت و
حشمت دستگاہ مسند نواب کامکاری معہ مراسم بہانداری بدر
عالی قدر نامداری گوہر کان بعبیاری مقبول سلاطین کنار مشہور
حواقی عالی مقدار موسس منافی حلافت آصف رتبت ارسطو
حکمت اعلیٰ دوش نطایموس پیش دستور عظم الشان دی العز

والکرم و الامینان منس حاتم جاء [و*] تمکن مدبره اعالم الارض
 در دریایی خود بنظم دائره و حدود مطلع خورشید کمال منع نماند
 دو الصلال نور حدیقم آمونس دور حدوم دبش آساف آسماں بہتری
 در نوح سروری برارندہ رایات علو مراتب طرارندہ آیات سر
 صائب شاه نیت نصیدہ نوع اسان محیط مرکز رامب و امتناں
 مدوہ خوانس بلند مکان خلاصہ اعظم و اماحد دوران واسطہ
 امن و امان نواب مصطفی حان روانست دریں ولا بحصور
 اشرف روش گردید کہ مدہو متعلق راحہ حرام حراری پیدا
 نموندہ نپاندار تیمہ مذکور را بعاں کشتہ منعی مال و منال
 گرفتہ نولایت تیمہ مذکور تشوش می رساند و زر برداشت
 می نماید اس چہ معنی دارد و چہ حد و اندازہ اوس
 اکلون می ناند کہ بحدود وصول فرماں شاهی مدہو متعلق
 راحہ و راحہ مذکور را چنان گوشمال دہند کہ می بعد در
 تیمہ مذکور محل بشود و حالا در باب گوشمال دادن انہا در
 صورتہا در فرماں اشرف اصدار یافتہ اسب کہ بہر باب
 امدان شمانا نموندہ حرام حوار .. سہ ۱۰۷۲

پروا نئی حضور اشرف اندس ہمانوں اعلیٰ [* سماجات]

[سارانش*]

२ रा अली आदिलशाह → सरगिरोह, नायकबाडी व देसाई तपे साळशी.

तपे मजकूर नवाब मुस्तफाखान याजकडे दिल्यामुळे त्याजकड चालत
 आहे. सध्यां आम्हांस समजलें कीं, राजाचा मुतालीक मधू (मुधो) हराम-
 खोरी पैदा करून तपे मजकूरच्या ठाणेद्वारास जिवें मारून व पैसा अडका
 घेऊन तपे मजकूरच्या विलायतीस तक्रवीस देत आहे आणि पैसा उखळीत
 आहे याचा अर्थ काय ? हें केवढें घाष्ट्य ? तरी हें फर्मान पोहोंच-
 ताच राजाचा मुतालीक मधू (मुधो) व राजा यास अशी शिक्षा द्यावी
 कीं, या उपर तपे मजकुरात घालमेल होणार नाही. सध्यां त्यांना शिक्षा
 करण्याचे बाबतीत सुभेद्वारासही फर्मान सुटलें आहे कीं, हरत हेनें तुमची
 मदत करून..... [सफर] सन १०७२ [हि. *], सुस १०६२ ह्यप.

ले. ९२ मु. १०६२ } ३ { अ. १५८३ पौष शुद्ध १०
हि. १०७२ जमल ७ } { इ. १६६१ दिसंबर २०

بسم الله الرحمن الرحيم

الملک لله

[२ व्या अली आदिलशा वा. शि.*]

فرمان عمایون شرف مدور یافت بعانب دیسایان تپہ
مالسی آنک از شهر سنم اتلی ستن الف چون تپہ مذکور
استقامت نواب محطف خان بر حکم فرمان اشرف روانست
درین ولایت درگاه معلی روشن کردید کہ مشهور الحضرت مرفور الرتک
باباحی شام ... معلی و صوبہ دار تل کوکن در ولایت تپہ
مذکور آمدہ تشویش دادہ خراب نمودہ معلی صادوار کردہ
است درگاہ کہ تپہ مذکور استقامت نواب معز الیم بر حکم فرمان
اشرف روان باشد پندیت مشار الیم در ولایت تپہ مذکور آمدہ
معلی صادوار نمودہ ولایت خراب کردن و عاملان تپہ مذکور
را طلبیدہ تشویش دادن چہ اندازہ دارد اکثون می ناید
کہ بوصول فرمان قضا حریان شاه پندیت مشار الیم را در
ولایت تپہ مذکور دخل شدن ندهند درین باب تاکید بلیغ دانستم
حسب الامرودہ اشرف ... بعمل آورند تہریراً فی التاریخ
ماہ جمادی الاول سنہ ۱۰۷۲

[समाप्त*] پروانگی حضور خورشید ظہور اشرف اقدس

عمایون اعلی

[सांगंश*]

• दुसरा अली आदिलशाह → देसाई तपे साळशी

तपे मजकूर बादशाही फर्मानाप्रमाणे नवाब मुस्तफाखान याच्याकडे सोपविल्यावरून त्याजकडे चालू आहे. सध्यां आमहांस दिसून आले की, बाबाजी शाम... (पंडित ?) मजलिसी व सुभेदार तत्त्वकोकण याने तपे मजकूरच्या

१ येथून पुढे आलेले अल्फान हुवेहून वरच्या फर्मानातल्याप्रमाणे आहेत म्हणून ते

विठायतीत येऊन, तसवीस देऊन व खराब करून [?] सादिलबाराची रकम आकारली आहे पण तपे मजकूर वरील नवाबाकडे सोपविल्यावर उपर्युक्त पडितानें सादिलबाराची रकम आकारावी, विलायत सराब करावी आणि तपे मजकूरच्या अधिकाऱ्यांना तलब करून तसवीस घाबी ह केवढें घ्याय ? आता हें फर्मान पावताच उपर्युक्त पडितास तपे मजकुरात घालमेल करू देऊ नये या बाबतीत बरी ताकीद जाणावी ता ७ जमादिलखर सन १०७२ [हि *], सुस १०६२ हुप

ले १३ जु ४० } ४ (श १६१८ चैत्र शुद्ध ३
(आलमगिरी) रमजान १) } नाम عراسم (इ १६९६ मार्च २५

[वा फा अनोळखी शि *]

دریں وقت امر منع العذر و الشان علو نعاد نائب کم موضع
و دونی نائب انعام و نیکائے دوسابی گدک کم سبب مناسبت
و منارعم سری ب حان گوندای رمن دار لکهنسر منصور
شده هرگاه حان گوندا بملا [ص عالی مسعد گردد بصرف او
واگداشتم خواهد شد و اگر در رستدن نوبک بصرف اناب
بغورده بحسی و حمله خواهد گردانند بنسب و انعی رسانند؛ موضع
مرهم نونکاء مسطور مرحمت خواهد شد عره شهر امصان سلم
چهل حاوس والا علمی شد

[सांगीश*]

• या वेर्टी हुकूम होतो कीं, ग्दगचा देसाई वकटा याचा इनामाच्या बाबतीतील बडपट्टी मीजा श्रीपतबरोबरच्या भांडणामुळे लक्ष्मेश्वरचा जामी-नदार सानगोंडा यानें ताब्यात घेतला आहे सानगोंडा आमच भेटींस आल्यावर तो त्याजकडे दिला जाईल तसें करण्यास तो चुकवील तर योग्य शिक्षा होऊन वरील गांव वकटास दिला जाईल ता १ माहे रमजान सन ४० शुद्ध

ले. ९४ } ५ { ज. १६३० आपाठ वष ६
... रसर १९ } ६ { इ. १७०८ जून २७

[या. फा. शि. * १]

• [ردة] الامثال والاقوال خلاصه الاشياء والاعيان کہاں کو دیا
امید وار ہواش یاد شاہی... ولا تعرض اشرف ارفع اعلى رسید
کہ محمد کام بخش ناستماع خبر... نایک سمب چند راناہ
معلوب رعہ و ہراس گشتم ارادہ ہوار دارد حکم کہاں
مطاع اسباب شعاع شرف بغداد یاب کہ ان ردة الاقوال ہر
تقدیر آوارگی او ناس سمب ناستداد طرق و سوارع ہر داختم
نگذارند کہ ناس صلح ہر رود اگر بمقتضای کارطالی و ہش آمد
خود دستہر نماید معرای عظم در حجاب خلافت و عظم
می شود و بمصہ پیغم ہزاری. دات و پیغم ہرار سوار و
در لک روپیہ انعام سرامزاری یافتہ ہس الامثال امتیاز و
اعزاز خواہد یابم مطابق حکم معکم بعمل خواہد آید ۱۹
ربیع الثانی سنہ ... حلاوس مقدس معلی سمت تحریر یافت
[بیجا*]

[ساراہ*]

खानखानान जफरजग → खानगौडा

आम्हांस समजलें की, मुहम्मद कामचदश हैदराबाद समतेचा नायक...
खबर ऐकताच भिऊन पळून जाण्याची इच्छा करीत आहे. तेव्हां हुकूम
होतो की, त्या समतेत त्यास कोणून धरून बाहेर जाऊं देऊं नये. दक्षता
व कर्तवगारी यांयोगें त्यास कैद केलें तर तें आम्हांस पसंत पळून पांच
हजारी जात व पांच हजार खबर येवढी मनमव आणि दोन लाख रुपये
इनाम मिळेल व आपल्या योग्यतेच्या लोकांत त्याचा समावेश होईल.
ता. १९ रविलाखर सन

...بھاناں... طفر حنگ مدوی شاه عالم ناد شاه مارے... شیکھاٹ
... اسما مجکूर ۱۱۱ سنہ احدہ

पृ. १५
 पू. १ मोहम्म १ } हतम {

وہذا الامثال کہیں گوندا رہندار کہسرو و اسرو رعایس
 بادشاہانر امدوار ہونہ ہداند کہ مدویس و دولت خواہی
 اورا سمد حس ولد حسد حاس اعرس مقدس معالی رسالہ
 ہاند کہ سعور و رود امی ہرمان مکرمت عنوان خاطر جمع
 داشتہ نیز تقدیم خدمات معالی حاکم ہزار ہونہ امدوار ہالہ
 نیک باشد ہرہ ہرورم الحرام سلم احد حارس والا نامی شد

[ماموہ]

؟ → کھننمواہا

त्याची चाद्री व राज्याची शुभेच्छा ही मुहम्मद गुमान बन्द गमशीद-
 नान यानें कटवित्री हें कर्मान मिद्वतीच मन संतुष्ट ठेवून चाकरीच्या
 शर्तीच्या प्रयत्न करारा आणि शस्त्रविजयांमार्फें उमेदवार धरिं. ता. १ मोह-
 रम सन १ जुलूम.

प्रस्तुत संघांतिल पत्रांचा कालानुक्रम.

१	हि	१९१	शाषाण २०	१५०५	भाद्रपद वद्य ७	१५८३	आगष्ट २९
२	हि	१९१	शाषाण २२	१५०५	भाद्रपद वद्य ९	१५८३	आगष्ट ३१
३४	हि	१००९	रमजान १२	१५२२	फाल्गुन शुद्ध १४	१६०१	मार्च ७
३५	हि	१०११	रमजान ४	१५२४	फाल्गुन शुद्ध ८	१६०३	फेब्रुवारी ५
३६	हि	१०१३	जिल्हेज ५	१५२७	पेशास शुद्ध ६	१६०५	एप्रिल १४
३७	हि	१०२०	जिल्हाद १६	१५३३	पौष वद्य २३	१६१२	जानेवारी २०
३८	हि	१०२२	जन्य ५	१५३५	भाद्रपद शुद्ध ६	१६१३	आगष्ट ११
३९	हि	१०२३	खल ७	१५३६	पेशास शुद्ध ८	१६१४	एप्रिल ७
४०	हि	१०२३	खल २५	१५३६	पेशास वद्य १२	१६१४	एप्रिल २५
४१	हि	१०२४	रसर २२	१५३७	पेशास वद्य ९	१६१५	मे ११
४२	हि	१०२८	जखल १४	१५३७	ज्येष्ठ शुद्ध १५	१६१५	जून १
४३	हि	१०२८	जखल ७	१५३७	आषाढ शुद्ध ८	१६१५	जून २४
४४	हि	१०२५	मोहरम १५	१५३७	माघ वद्य १	१६१६	जानेवारी २४
४५	हि	१०२६	जखल १५	१५३९	ज्येष्ठ वद्य २	१६१७	जून १०
४६	हि	१०२७	जखल २५	१५४०	ज्येष्ठ वद्य १२	१६१८	जून ९
४७	हि	१०२७	शावान ३	१५४०	श्रावण शुद्ध ५	१६१८	जुलै १६
४८	हि	१०२७	जिल्हाद १०	१५४०	कार्तिक शुद्ध ११	१६१८	ऑक्टोबर १९
४९	हि	१०२८	शब्वाल २३	१५४१	भाद्रपद वद्य ११	१६१९	सप्टेंबर २३
५०	हि	१०२९	मोहरम २६	१५४१	मार्गशीर्ष वद्य १३	१६१९	डिसेंबर २३
५१	हि	१०२९	जखल ९	१५४२	चैत्र शुद्ध १०	१६२०	एप्रिल २
५२	हि	१०२९	जिल्हाद १४	१५४२	आश्विन शुद्ध १५	१६२०	ऑक्टोबर १
५३	हि	१०२९	जिल्हाद अखेर	१५४२	कार्तिक शुद्ध २	१६२०	ऑक्टोबर १७
५४	हि	१०२९	जिल्हेज २५	१५४२	कार्तिक वद्य १२	१६२०	नोव्हेंबर ११
५५	हि	१०२९	जिल्हेज २९	१५४२	मार्गशीर्ष शुद्ध १	१६२०	नोव्हेंबर १५
५६	हि	१०३०	खल २६	१५४२	माघ वद्य १२	१६२१	फेब्रुवारी ८
५७	हि	१०३३	रमजान १३	१५४६	आषाढ शुद्ध १४	१६२४	जून १८
५८	हि	१०३४	सफर २३	१५४६	मार्गशीर्ष वद्य १०	१६२४	नोव्हेंबर २५
५९	हि	१०३४	खल ५	१५४६	पौष शुद्ध ७	१६२४	डिसेंबर ६
६०	हि	१०३४	जखल १	१५४७	अधिकचैत्र शुद्ध ३	१६२५	मार्च १
६१	हि	१०३५	रसर १४	१५४७	पौष वद्य १	१६२६	जानेवारी ३
६२	हि	१०३५	जखल ५	१५४७	माघ शुद्ध ६	१६२६	जानेवारी २३
६३	हि	१०३५	जखल १३	१५४७	फाल्गुन शुद्ध १५	१६२६	मार्च २
६४	सु	१०२६		१५४७-४८		१६२५-२६	
६५	हि	१०३५	शब्वाल ९	१५४८	आषाढ शुद्ध १०	१६२६	जून २४
३	हि	१०३५	जिल्हेज १८	१५४८	भाद्रपद वद्य ५	१६२६	आगष्ट ३१
६६	हि	१०३५	जिल्हेज २०	१५४८	भाद्रपद वद्य ७	१६२६	सप्टेंबर २
६७	हि	१०३६	खल १७	१५४८	मार्गशीर्ष वद्य ३	१६२६	नोव्हेंबर २६
४	हि	१०४०	रसर २४	१५५२	कार्तिक वद्य १०	१६३०	नोव्हेंबर १९

६८	दि. १०४१ रवळ १५	१५५३ आश्विन वद्य २	१६३१ आषटोषा २
६९	दि. १०४२ मोहम १५	१५५४ श्रावण वद्य २	१६३२ जुलै २३
७०	दि. १०४३ रजव	१५५५ मार्गशीर्ष	१६३३ नोव्हें-डिसेंबर
७१	दि. १०४८ जमर १५	१५६० आश्विन वद्य १	१६३८ आषटोषा १३
७२	दि. १०४८ शापान ३	१५६० मार्गशीर्ष शुद्ध ४	१६३८ नोव्हेंबर २९
७३	दि. १०४९ शापान ११	१५६१ मार्गशीर्ष शुद्ध १२	१६३९ नोव्हेंबर २७
७४	दि. १०५० रवळ १२	१५६२ आषाढ शुद्ध १४	१६४० जून २२
७५	दि. १०५१ जवळ १७	१५६३ श्रावण वद्य ५	१६४१ आषट १५
७६	दि. १०५१ श्याळ ४	१५६३ पौष शुद्ध ६	१६४१ डिसेंबर २७
७७	दि. १०५१ जिन्हेत ९	१५६५ कान्यून शुद्ध १५	१६४४ फेब्रुवारी ८
७८	दि. १०५४ श्याळ १०	१५६६ मार्गशीर्ष शुद्ध ११	१६४४ नोव्हेंबर ३०
७९	दि. १०५५ जमर १६	१५६७ श्रावण वद्य २	१६४५ जुलै ३०
१०	दि. १०५८ जिन्हेत २२	१५७० पौष वद्य ८	१६४८ डिसेंबर २७
११	दि. १०५९ मोहम २०	१५७० माघ वद्य ६	१६४९ जानेवारी २४
१२	दि. १०५९ मकर २७	१५७० कान्यून वद्य १४	१६४९ मार्च २
१३	दि. १०५९ जवळ २	१५७१ ज्येष्ठ शुद्ध ४	१६४९ मे ५
१४	दि. १०५९ शापान १३	१५७१ श्रावण शुद्ध १५	१६४९ आषट १२
१५	दि. १०६२ सकर २६	१५७३ माघ वद्य १३	१६५२ जानेवारी २८
१६	दि. १०६५ रवळ ८	१५७६ पौष शुद्ध ६	१६५५ जानेवारी ३
७७	दि. १०६५ रवळ १२	१५७६ पौष शुद्ध १४	१६५५ जानेवारी ११
९०	दि. १०६६ रवळ २७	१५७७ पौष वद्य १४	१६५६ जानेवारी १५
१७	दि. १०६७ मोहम २६	१५७८ कार्तिक वद्य १३	१६५६ नोव्हेंबर १४
७६	दि. १०६७ मकर १५	१५७८ मार्गशीर्ष वद्य १	१६५६ नोव्हेंबर २२
१८	दि. १०६७ रवळ २९	१५७८ माघ शुद्ध १	१६५७ जानेवारी ५
७७	दि. १०६७ रसर १९	१५७८ माघ वद्य ६	१६५७ जानेवारी २५
१९	दि. १०६७ रमर १९	१५७८ माघ वद्य ६	१६५७ जानेवारी २५
७८	दि. १०६८ रसर १	१५७९ पौष शुद्ध ३	१६५७ डिसेंबर २७
१९	दि. १०६८ जवळ १९	१५७९ माघ वद्य ५	१६५८ फेब्रुवारी १२
८०	दि. १०६९ रमर १९	१५८० पौष वद्य ५	१६५९ जानेवारी ३
२०	सु. १०६०	१५८१-८२	१६५९-६०.
२१	दि. १०७१ श्याळ ५	१५८३ ज्येष्ठ शुद्ध ६	१६६१ मे २४
८१	दि. १०७१ जिल्हाद १७	१५८३ आषाढ वद्य ४	१६६१ जुलै ५
९१	दि. १०७२ सकर १	१५८३ आश्विन १	१६६१ सप्टें-आषटोषा १
९२	दि. १०७२ जवळ ७	१५८३ पौष शुद्ध १०	१६६१ डिसेंबर २०
२२	दि. १०७४ रमजान ८	१५८६ चैत्र शुद्ध ११	१६६४ मार्च २७
२३	दि. १०७५ रजव ४	१५८६ माघ शुद्ध ५	१६६५ जानेवारी ११
८२	दि. १०७६ रमर २५	१५८७ आश्विन वद्य १२	१६६५ आषटोषा २५
२४	दि. १०७८ जवळ २२	१५८९ कार्तिक वद्य ८	१६६७ आषटोषा ३०
२५	दि. १०८१ शापान ७	१५९२ पौष शुद्ध ९	१६७० डिसेंबर १०

८३	हि १०८४ मोहम्म १६	१५९५ वैशान वद्य ३	१६७३ मार्च २७
८४	हि १०८४ रजस १४	१५९५ आशि शुद्ध १७	१६७३ आश्विनोपर
२६	हि १०८६ रव ९	१५९७ वैशान शुद्ध ११	१६७० मे २५
२७	हि १०८६ रव ९	१५९७ ज्येष्ठ शुद्ध ११	१६७५ मे २५
२८	हि १०८६ रव ११	१५९७ ज्येष्ठ शुद्ध १४	१६७५ मे २७
२९	जु (आ) ११ शायान २४	१५९८ आश्विन वद्य १०	१६७६ आश्विनोपर २७
८५	हि १०९१ शायान ४	१६०२ कार्तिक शुद्ध ६	१६८० आश्विनोपर १८
३०	हि १०९१ जिन्देन २५	१६०२ पौष वद्य १०	१६८१ जानेवारी ६
८६	हि १०९५ जिन्देन २४	१६०६ कार्तिक वद्य १०	१६८४ नोव्हेंबर २२
८७	हि १०९६ मकर ५	१६०६ पौष शुद्ध ६	१६८५ जानेवारी १
८८	हि १०९६ रव ३	१६०६ माघ शुद्ध ५	१६८५ जानेवारी २०
३१	जु (आ) ३२ जवळ ४	१६१० फागुन शुद्ध ६	१६८९ फेब्रुवारी १७
८९	जु (आ) ३३ जसर ४	१६१२ चैत्र शुद्ध ६	१६९० मार्च ६
९३	जु (आ) ४० रमजान १	१६१८ चैत्र शुद्ध ३	१६९६ मार्च २५
३२	जु (आ) ४२ शायान १८	१६२० माघ वद्य ७	१६९९ फेब्रुवारी ९
३३	जु १ जसर ४	१६२९ भाद्रपद शुद्ध ५	१७०७ आगस्त २१
९४	... रसर १९	१६३० आषाढ वद्य ५	१७०८ जून २७
९५	जु (१) १ मोहरम १	!	!

पत्रांवरील टीपा .

१-२

ही पत्रे कालदृष्ट्या फार जुनी आहेत म्हणून प्रसिद्ध केली आहेत.

३

या पत्रांतिल कॅंग नायक पूर्वपरिचित आहे. मुहम्मदनामा, शिखरचरणाका, वाभ्यरदशिलालेस इत्यादींनून याचे उल्लेख आले आहेत; पण मुसलमानी साधनांत हे नांव कुलवाचक म्हणून आलेले आढळते. त्यावरून कॅंग नायकाच्या कुळांतिल विशिष्ट व्यक्ति निश्चित करता येत नाहीत. कॅंग नायकानें कोणती हरामसोरी केली ते या फर्मानावरून समजत नाही.

१०

या फर्मानांत राणे बेन्नूर कर्जांत मुकासा दिल्याचें नमूद आहे; पण कोणाला ते सांगितलेले नाही. सनदापत्रें घृ. १०४ वर शहानीनें राणे बेन्नूर परगण्याच्या अधिकाऱ्यांना लिहिलेले सुद्धंत आहे. त्याचा कालश. १५७१ आश्विन शुद्ध १२, इ. १६४९ आक्टोबर ७ हा असून त्यांत यावेळीं राणे बेन्नूर परगणा शहानीस मुकासा म्हणून मिळान्याचें नमूद आहे. यथें शहानीलाच ही कर्जांत दिली असेल काय ? शहानी श. १५७० च्या श्रावणांत अटकेंत पडला आणि हे फर्मान त्याच वर्षाच्या पौर्वातले आहे. यामुळे बरील शंका दृढ होऊ शकत नाही.

१२

याच अधांचें पण अडीच महिन्यांनीं याचे अगोदर भुटलेले फर्मान आहे. दरम्यानच्या या अवधींत हणमंत गौडा स्वारीवर का गेला नाहीं ते समजत नाही. कां पूर्वीच्या दिरंगाईनें कामें करण्याच्या पद्धतीचा हा नमुना आहे.

१५

ज्ञानगौडा श. १५६६ वैशाख वद्य ७ व श. १५७१ कार्तिक वद्य १३ यांचे दरम्यान केव्हां तरी मेला. पण तदनंतर इब्राहीम मुसलमान याची सास नेमणूक करण्याइतकी केंचन गौडानें कोणती बंडसोरी केली ते समजण्यास मार्ग नाही.

१ शिवाजी निबंधावली भाग २ पृ. ७१; सोसेस ऑफ विजयनगर हिस्ट्री पृ. ३५४ व पुढें; भा. इ. सं. प्र. त्रैमासिक १८१२, इ. म. इ. सा. सं. ३१४६.

२ रेकासा संड २१४ ३ शिचसा संड ६१६३, ६४.

१६

चित्रकल म्हणजे म्हैसूर मंत्रधानांतील चित्रदुर्ग असेल काय ! तेथं नायकाच्या घंडमोर्चिं स्वरूप अजून अज्ञान आहे.

१७

हे फर्मान अर्धवटच मिळाले. यांतील तारीख, मेल्लेला व ज्वाला हे पाठवि तो अशा दोघांची नावे, इत्यादि तपशील नाहीसा झाला आहे, पण याचे सामान्य सार असें दिसते की, मुहम्मद आदिलशाहाच्या फारसिदौत कोणी कर्ता इतु गोंडा मुहम्मदनगर (कर्नूल) प्रामुखातचें मरण पावला असता त्याच्या मुला सात्वत करणे व त्यान स्फूर्ति देणे यांसाठी हे फर्मान पाठविलें.

१८

ऐतिहासिक फार्सी साहित्याच्या पहिल्या खंडांत खानापुरचे घोरपड्याकडी एक फर्मान छापलें आहे. त्यांत रौलोजी घोरपडे यानें दुसऱ्या अली आदिलशाह 'आपण जुने चाकर असूनही घेरोसगार आहों व आपणास कुठलाही मोकार वगैरे नाही.' अशी विनंति केल्यावरून त्यास बादशाहानें ज्ञान मुहम्मदाचा मुला व कर्नाटकाचा सुभेदार मुहम्मद इब्नसत्तान याजकडे जाऊन पादशाही मसल तींत म्हणजे स्वारींत सामील व्हावें असें आज्ञापिलें आहे. या फर्मानाची तारीख हि. १०६७ सफर २४ ही आहे. मुहम्मद आदिलशाह हि. १०६७ मोहरम २ रोजी वारला व २ रा अली आदिलशाह गादीवर आला. अर्धान् हे फर्मान ते गादीवर आल्यानंतर एक महिन्याच्या आंतच सोडलें आहे. या फर्मानावरून मुहम्मद इब्नसत्तानानें यापूर्वीच पादशाही मसलत सुरू केल्याचें कळते. म्हणजे इकडे बादशाह गादीवर बसतो न बसतो तोंच दुसरीकडे पादशाही स्वागी सुरू झाली होती. अर्धान् य स्वारीचें महत्त्व व जरूरीही तशीच असली पाहिजे हें उघड आहे; मात्र या फर्मानावरून स्वारी कोणावर झाली व तिचें क्षेत्र कोठें होतें याची नीट कल्पना येत नाही. फार त येवढें म्हणता येईल की, रौलोजीस कर्नाटकच्या सुभेदारास मिळण्याविषय फर्माविलें आहे त्या अर्थी या स्वारीचें क्षेत्र कर्नाटकात कोठें तरी होतें. पण प्रस्तुत लेखाक आणि लेखाक ७६ यामुळे या स्वागीवर आणसी प्रकाश पडत आहे. पैकी ७६ वा लेखाक हि. १०६७ सफर १५ या तारखेचा आणि फार्सी व मराठी अशा दोन भाषांतील असून त्यांत गद्ग परगण्याचा देसाई वैरुटाद्रि नागोजी यास ज्ञान मुहम्मदाचा मुलगा मुहम्मद इब्नसत्तान या 'बराबरी वजिरासी देतून कर्नाटके सुभेदारी सरफ-

१ ले. ६०. २ श. १५७८ मार्गशीर्ष वद्य १०; इ. १६५६ डिसेंबर १.
३ श. १५७८ कार्तिक वद्य १३; इ. १६५६ नोव्हेंबर ४. ४ श. १५७८
मार्गशीर्ष वद्य १; इ. १६५६ नोव्हेंबर २२,

राज करून सीव्या बंदखणासी दफे करीव्यापदल पाठविले असे तरी नुवा अपुले हशम जमायेतसहीत खान मशारानुलेखासी जाऊन त्यांचे रजातलर्षी असोन मसलद करून अपुले खिजमत जाहीर करणे' असा हुकूम केला आहे. फार्सी मज कुरातही वरील आशयाचेच शब्द आहेत खानापूर व गदग अशा दोन्ही फर्मांनात आलेला मुहम्मद इस्लासखान एकच आहे व तारखाही अगदी जवळच्या असल्याने इस्लासखानाची खारी शिवाजीवरच होती हे निश्चित ठरते आणि शिवाजी अथवा त्याचे लोक फर्मांनात कोठे तरी गडबड करीत होते येवढे अनुमान होते निश्चित प्रदशाचा मागमूस मात्र यावरूनही लागत नाही तो उलगडा प्रस्तुत फर्मांनावरून काहीमा करता येतो हे फर्मान हि १०६७ खल २९ या तारखेचे' व २ व्या अली आदिलशाहाने गुतलच्या हनुमत गोंडास पाडलेले आहे यांत प्रस्तुत गोंडास लिंगदहळिळ व कोधीहळ ही गावे इनाम दिल्याचे नमूद आहे, पण यक्षिसाचे कारण सांगनांना 'हरामखोर सीवा याने निष्ठे-तून पाय चाहर गकून व पादशाही विलायतींत डबळाडवळ करून पाय पसरले होते. तेव्हा त्या हगमसोराम दफे करण्यासाठी खान मुहम्मदचा मुलगा मुहम्मद इस्लासखान यास फर्मांकची सुमदारी देऊन उत्तम वजीरा सह पाठविले होते त्या प्रसंगाने मुन्ही (हनुमत गोंडा) त्याच्या (मु इ) समक्ष मासूर तर्फे आपल्या लोकांसह सीवाच्या लोकाशी खूप लढाई दिली व त्यांचा मोड केला' अशी हकीकत नमूद केली आहे यांतही वरील दोन फर्मांनात आलेला मुहम्मद इस्लासखान उल्लिखित आहे, हरामखोर सीवा पण आहे आणि फर्मांनाची तारीखही पहिल्या दोन फर्मांनाततर अर्डीच सवा दोन महिन्यांनी आहे तेव्हा हेही वरील स्वारीलाच उद्देशून असले पाहिजे मासूर हे गाव म्हैसूर संस्थानच्या शिमोगा जिल्ह्या पेची शिकारपूर तालुका व धारवाड जिल्ह्यापेकी हिरे केरूर अथवा कोड तालुका यांच्या सरदहीवर असून धारवाड गॅझिटवरमये त्याजविषयी थोडी माहिती आहे अगदी च्या या फर्मानामुळे येवढे निश्चित होते की, शिवाजीचे लोक धारवाड जिल्ह्याच्या अगदी दक्षिण टोकापर्यंत गेले होते, पण तेथे म्हणजे मासूरच्या आसपास त्यांचा पराजय झाला तसेच ही स्वारी नेमकी केव्हा सुरू झाली ते समजत नसले तरी मुहम्मद आदिलशाह आसन्नमरण असता ही चालू होती व त्याच्या मरणानंतर दोन महिन्यांनी तिजमधील एक भाग सपला असे दिसते या वेळी स्वतः शिवाजी व त्याचे लोक आपसी कोठे कोठे धुमाकूळ घालीत होते हे समजण्यास साधन नाही. शिवापूर शकावलीत श १५७८ आश्विन वद्य १ आणि माघ शुद्ध ६ या दोन दिवसांचे व शिवाजीच्या हालचाली सांगणारे उल्लेख आहेत, पण मधील काळाचे नाहीत

आणि ही स्वारी नेमकी त्या काळातच पडते. जेथे शकावलीचीही तीच गत आहे. इतर शकावलीतही ही माहिती आलेली नाही. विशेषतः शिवभारतात शिवाजीच्या हालचालीचा उल्लेख नसावा हे आश्चर्य होय. अथवा आश्चर्य कसले ! ज्या कारणाने आलमगीनाम्यासारख्या पंधात शायिस्तेखानावर शिवाजीने पातलेल्या छाप्पाचे अथवा शिवाजीने केलेल्या मुत्तेच्या लुटीचे वृत्त गळले, त्याच कारणाने शिवाजीच्या या स्वारीचे वर्णन शिवभारतात व इतरत्रही गळले गेले असेल. परमानंदाचा वाटले असावे की, आपण तर 'यशासि शिवराजस्य श्रोतव्यानि' असे श्रोत्या ब्राह्मणांना सांगून बसलो^१ तेव्हा आता शिवराजाच्या अयशाचे वर्णन कसे करावे ! किंवा मुसलमानी दुरागी बाकिनिवीस बादशाहाच्या अपयशाची नोंद करणे त्याचे क्रीडाच्या भयाने टाळात. तसेच येथेही झाले असेल

ही स्वारी बेवडघारच थांबली की नाही याविषयी शंका येते. शिवाजीची कटकट अजिचात बंद पडली नसावी. कारण गद्ग देसायांकडाले हि १०६८ जवळ १९ चे फर्मान पुढे छापले आहे.^२ त्यात अफजलखानास मोठी फौज व कोटली तरी सुभेदारी देऊन पाठविण्याचे सांगून गद्गच्या देसायांना त्यास आपल्या जमावासह मदत करण्यास आज्ञापिले आहे. हे फर्मान जागजागी फारून मजकूर नाहीसा झाल्यामुळे अफजलखानास कुठे, कोणत्या स्वारीवर पाठविले ते समजत नाही, पण बहुधा शिवाजीच्या हालचालींना पाचबंद घालण्यासाठीच त्याची योजना झाली असावी. श. १५८० व १५८१ चा आरंभ यांतही शिवाजीने तैरदाळ परगण्यात काही गडबड उडविली होती, मात्र तीत त्यास माघार घ्यावी लागली असे दिसते. पण तो विषय प्रस्तुत टाचणाच्या कक्षेबाहेरचा आहे. मुहम्मद आदिलशाहाचे दुसऱ्या विकोपास जाणे व राज्याचा पुढील वारस कोण हा प्रश्न उत्पन्न होऊन तशांतच औरंगजेबाची विजापूरवर स्वारी या बाबींनी विजापुगस जो गोंधळ उडाला त्याचा पुणेवर फायदा घेण्याचे शिवाजीने ठरविले होते असे वाटते. यामुळे श. १५७८ मध्ये त्याने बऱ्याच प्रकरणांना हात घातला. पैकी चंद्रराव प्रकरणाने यश मिळाले, तर कर्नाटकातील स्वारी काहीशी आंगलट आली.

१९

या वेळी विजापूरच्या राज्यात चाकरीची (आणीबाणीची) वेळ घेण्यास कारण काय झाले ते नीट समजत नाही. मोगलांची स्वारी होणार हे या वेळी निश्चितपणे माहित झाले होते, पण ती प्रत्यक्ष मुद्द झाली नव्हती आणि तिचे क्षेत्र विजापूरपासून फार दूर उत्तरेस होते.

२०

हे धाडण्याचे कारण बहुधा शिवाजी व अफजलखान यांचा संपर्क असावे.

२१

गुजालच्या शेट पूर्वेत सुमारे दहा मैलांवर व तुंगभद्रेच्या पलीकडे होळल गांव आहे, पण येथे कोणाची सरहद्द होती तें समजत नाही. कदाचित् नेहमी उठावणी करून विजापूरकरांस घास देणाऱ्या हरपनहळ्ळीचे नायकाच्या प्रदेशाची सरहद्द येथे विवक्षित असणे शक्य आहे.

२२

यांत शर्शासान तोरगळ व मलनाड याच्या स्वारीवर नेमण्याचे सांगितले आहे. तारीखे अलीगढे बादशाह ता. १ शावान सन १०७२ मध्ये मस्तुतच्या स्वारीवर निर्घाल्याचे सांगितले आहे. तत्पूर्वी बरेच दिवस शर्शासान मलनाडच्या स्वारीवर होता. तेथें तारीखे अलीच्या ह्मिषेयानें ही स्वागी निदान हि. १०७२ च्या मध्याम सुद्ध झाली असली पाहिजे. पण युसमध्ये या प्रमंगाची तारीख १०७३ शावान १ अशी दिली आहे. मला वाटते दोन्ही तारखा चुकल्या असून सरी तारीख या फर्मानाच्या तारखेनेतर केव्हां तरी असली पाहिजे.

२३

क्र. २२ च्या फर्मानांत हनुमत गोडास शर्शासानाच्या मदतीस जाण्याचें हल्ले हुकूम असून यांत तो बादशाही स्वारीत मरण पावल्याचे सांगितले आहे. तेथें तो पद्दुधा मलनाडवरलि स्वारीत मेला असावा.

२४

एकविंशत्याच्या फर्मानांत शत्रूच्या सरहद्दीचा प्रश्न आला असून त्यातील टीपेंत मी कदाचित् हरपनहळ्ळीकरांची सरहद्द तेथे विवक्षित असावी असे सुचविले आहे. तें या फर्मानामुळे दृढ होते. यांत हरपनहळ्ळीचा मापक व विजापूरकर यांच्या रेटारेटीचा स्पष्ट उल्लेख आहे. एकविंशत्या लेखातील होळल इंगलपिसून पणळप आहे.

२५

या फर्मानांत आलेले इथियशाह व सटियद् मस्तूम हें शर्शासानाचे मुलगे असल्याची माहिती जुनीच आहे. या फर्मानांत त्यांची कोणत्या कामावर काम नेमणूक झाली होती हें स्पष्ट केले नसल्याने मोठीच हाती छात्री आहे.

२६

हाں-हां بہادر ظفر حنک کو کلتاش بادشاہ عالمگیر عازی
असा मजदूर असल्याने हा हुकूम मान जहान यहादु
याचा आहे हें उपद्रव ठाणे. अष्टदुल-जरीम यहलमान याने श्वासमानास केद
व टाग करून सर्व अधिकार बळकाविल्यावर मो व दमनी मादास याने ये जास्त
जास्त विमुक्त वेळ लागते रोवटी [हि १०८३] माहसम १९ या तारखेस दमनी

१ इस्लामिनिंग द. १५६. २ द. ३९९. ३ द. १५९८ येथे व प. २, ६-१९५६ मार्च २१.

सरदार सय्यद मन्वूम शर्मास्तान व अब्दुल-करीम यांमध्ये चरमक उडाली. नं शर्मास्तान बहादुरस्तानास सन्दलापूर येथे भेटला. दोघांनी मिळून अब्दुल-करीम पूर्वप्रमाणे एक सरदार म्हणून रहावे; पण बादशाहीचा कारभार दक्षिणी लोक पाहावा असे घडवून आणण्याचे ठरविले. त्याप्रमाणे बहादुरस्तानाने ना. रविलावल रोजी' कुत्नुद्दीनस्तान व इस्लामस्तान रूमा यांस विजापूरवर जाणव्यास सांगितले. त्याप्रमाणे ते गेले; पण अब्दुल-करीमने अलियाबादेनज लडाई देऊन इस्लामस्तानास ठार व कुत्नुद्दीनस्तानास पराजित केले. युद्धमध्ये अमाहिनी आली आहे. या चकमकींतच सुमारे पावणेच महिन्वानी हा का लिहिन्द्रा. तेव्हां अजूनही बहादुरस्तानाचा विजापूरवर हला करण्याचा विचार हे असे दिसते. मोगली साधनां यापेक्षा अधिक माहिती नाही. पण इस्लामस्तान मृत्यूची तारीख मासिरे आलमगारीच्या कलकत्ता प्रतीत ११ रविलासर^३ व आ प्रतीत १५ रविलावल^४ अशी दिली आहे. अब्दुल-करीमने सिकंदर आदिलशाह केंद्र टाकल्याचा उल्लेख मात्र कोठेच नाही.

३०

या फरमांचा आरंभाचा भाग नाहीसा झाल्याने यांत कोणता नवाब उरला होता हे समजण्यास मार्ग नाही.

३१

माआमध्ये ता. ६ व १५ (आषाढ ११) जिल्हेज दि. १०१७ यांचे दरम्यान कासिमस्तानाची बसवापट्टण तर्फेवर आणि शेख चांदची तेथल्या किल्ले दारीवर नेमणूक झाल्याचे सांगितले आहे.^५ या कागदाच्या वेळी कासिमस्तान आपल्याच जागी असून शेख चांदच्या जागी गासी बेग आलेला दिसतो. य पत्रातील कानही मजकुरात बादशाही सैन्यासह कूच करून बाळापूरच्या प्रदेशात जाण्याविषयी उल्लेख आला आहे, पण त्याचा हेतू नीट ध्यानात येत नाही.

३२

पत्राच्या स्वहस्तावरून मागिल पत्रातील कासिमस्तानच येथे उल्लिखित आहे असे वाटते. पण माआमधील उल्लेखावरून कासिमस्तान औरंगजेबाच्या ४७ व्या जुलूसमध्ये निघत होता असे दिसते.^६ येथे तर त्यास मरहूम म्हटले आहे. तेव्हा हा कासिमस्तान भिन्न तरी असेल किंवा हा लेख व माआमधील उल्लेख यांमध्ये काही गफलत असेल.

३३

यावर शिक्का किंवा तुम्हा काहीच नाही. यामुळे हा कागद कोणाकडून व केशी सुटला हे निश्चयाने काहीच सांगता येत नाही. मी हा शाहआलम बहादुराचा आहे असे धरून तारीख घातली आहे.

१ ज्येष्ठ १५ ३०; जून २. २ पृ. ४५०-५१. ३ पृ. १५१.

४ औरंगजेबनामा २-६२. ५ श. १६०८ कार्तिक शुद्ध ८ व १५ २; इ. १६८६ आक्टोबर १४ व २३. ६ पृ. २८३ ७ पृ. ४७०.

३४, ३५

ही कर्मानें फार जुनी आहेत येवढ्यासाठीच प्रसिद्ध केली आहेत.

३६

हे व अशाच प्रकारची काही कर्मानें वेदें प्रसिद्ध करण्याचें कारण म्हणजे विराज्यकारभारातील वेतन विषयाची माहिती देनात हे होय. पगार नाण्यांत ठरविला असला तरी तो नोकर असेल तेंच किंवा महिन्याच्या महिन्यास न मिळता किंवा आधिल गांवाच्या सरकारी उत्पन्नांतून अर्धातू वसुलीच्या दिवसांत मिळे प्रतें दिसतें. विविध नोकर कोणत्या सुद्धर सर्गांत, कोणाकडे, कामावर ठेवला, त्यास काय पगार ठरविला, कोणाची पगाराची वांटणी काढून या मनुष्यास दिल्ली प्रसल्यास, ती का व कोणाकडून काढली हा तपशीलही अशा कागदांत दिलेला जावळतो.

३८, ३९, ४१

या तीन कर्मानांत अकरादांचे मुख्य म्हणून तीन निरनिराळे इतम निर्देशिले आहेत. तिघांचीही नेमणूक सु. १०१३ पासूनच झाली आहे. सरनोयत व सरनोयत अधिकाऱ्यांप्रमाणें सर अकराद व सर सर अकराद असे अधिकारी असावे.

४६, ४७, ४९, ५१, ५२,

ही पांच कर्मानें कारभारातील पगार विषयाला उद्देशून आहेत. त्यांचा अर्थ सामान्यतः वर आलेल्या अनेक कर्मानांप्रमाणें आहे, पण तो सुस्पष्ट करता येत नाही. म्हणून फक्त पाठच द्यावा लागला आहे.

५२ मध्ये 'दर मस्लिहत कन्दनूल हनुअ वन्ती' असा प्रयोग आला आहे. तेव्हा कन्दनूल व वन्ती या दोन ठिकाणी आदिलशाही स्वारी चालू होती असे दिसतें.

५३

हे व क्र. ५६ यांवर २ व्या इबाहीम आदिलशाहाचा पुढील मजकुराचा तुमा आहे. انوال مظفر (ترایم عادلشاه حلد ملك تده ادا)

५५

या कर्मानांत उल्लेखितल्या कन्दनोलच्या मसलतीची अधिक माहिती अद्याप इताप्र कोठें उपलब्ध झालेली नाही. ५२ मध्ये तिचा फक्त उल्लेख आहे. कन्दनोल हे कर्नूलचें जुने अपभ्रष्ट नाव असावें. युद्ध व इ. स. च्या १६ व्या शतकातील नांव कन्दनोल होतें असे दिसतें. इफ्त कुर्सीमध्ये हि. १०३० मध्ये कर्नूल जिंकल्याचें नमूद आहे. तो या स्वारीचाच परिणाम असावा.

५६

२७ रचिलासंरला श. १५४२ ची माघ वद्य चतुर्दशी येते. अर्थात् येथें सौर वर्षप्रतिपदेस उद्देशूनच नोरोध शब्द वापरला आहे. इंग्रजी तारीख ११ मार्च १६२१ ही आहे.

६३

या फर्मानांत उल्लेखिलेल्या मसलतीचा निःश्रय्यात्मक तपशील समजण्यास साधन नाही. मलिकंबरने मरणापूर्वी धोडे दिवस विजापुरी प्रदेशावर स्वारी केली होती तिला उद्देशून हा उल्लेख असेल काय !

६७

या फर्मानांत उल्लेखिलेल्या मसलतीचाही तपशील समजण्यास साधन नाही.

६९

या फर्मानाची तारीख हि. १०४२ मोहरम १५ (श. १५५४ श्रावण वद्य २, इ. १६३२ जुलै २३) आहे. यांत मीर अली रजा याजकडे असलेला गद्ग परगण्यातील सर्व गांवाचा मोक्यासा दूर करून तो शहाजी भोसल्याचा फर्जेद संयजी यास दिला असल्याचें सांगितलें आहे. मीर अली रजा किती तरी दिवस पंजापूर मामल्याचा इबालदार होता. तो या शुमारास मेला असेल म्हणून किंवा इतर कांहीं कारणानें त्याजकडून ही गांवे दूर झालीं असावी. पण मुख्य मुद्दा संभाजी व त्याजबरोबर शहाजी यांसंबंधी आहे. संभाजी या वेळी स्वतंत्र कर्तृत्व दाखवील इतका मोठा असेल काय ! फर्मानाच्या पाठीवर दोन मोठे सूचक वाक्यसंज्ञ आहेत ते असे—'शाहाजीस मोक्यासा दिले या फर्मान' 'देहाये पा गद्ग हा (इस्तिकामत) संयजी भोसला'. यावरून उघड होतें की, फर्मानात जरी संभाजीस मोक्यासा दिल्याचें लिहिलें आहे तरी तो वस्तुतः शहाजीसच दिलेला होता. या फर्मानाच्या मितानंतर एका महिन्यातच शहाजीने निजामशाही उभारल्याचें जाहीर केलें. अर्थात् फर्मानाचे वेळी शहाजी त्याच उद्योगात गडून गेला असला पाहिजे पण याच वेळी स्वतःच्या उद्योगात यश मिळेल की नाही, याविषयी त्याला शंका येऊन त्याने आदिलशाहीशीं पक्कें सूत्र बांधून ठेवण्याचा प्रयत्न केला असावा. या प्रयत्नाचा एक भाग म्हणून त्याने आपल्या मुलाच्या नावानें विजापुराशीं नातें जोडून ठेविलें

७२

श. १५६१ च्या या फर्मानांत लश्करास धान्य व इतर जिन्नस पुरविण्याबद्दल व्यवस्था केली आहे. लश्कर फोडें चाललें होतें हें समजण्यास यांत साधन नसलें तरी बंधुधा कर्नाटकावरील स्वारी येथें विवक्षित असावी.

७६, ७७

अनुक्रमे १८ व १९ चांच्या टीपा पहाण्या.

७९

अफजलखानास फौजेसह फौजे पाठविलें तें या फर्मानांत सांगितलें होतें; पण फर्मान फाटल्यामुळें तो मजकूर नाहींसा झाला आहे. इतरत्र आलेल्या माहितीचाही उपयोग होण्यासारखा नाही. उ. औरंगझेवानें श. १५७८-७९ च्या उत्तरार्ध-पूर्वार्धांत बेदर व कल्याणी किल्ले घेण्याचे जे यशस्वी प्रयत्न केले त्यास विरोध करण्यासाठीं अफजलखानास पाठविलें होतें, पण या फर्मानाच्या फालाचे सुमारास तें प्रकरण संपून सुमारे सहा महिने झाले होते. तेव्हां त्याचा वेधे काहीं संबंध दिसत नाही.

८५

या फर्मानाच्या पाठविर मरहूमदमानाच्या मध्यस्थीनें हें सुट्याचें सांगितलें असून त्याचे मागे अल्फांजांची एक मोठी मालिका आहे. तिजसाठीं पहा मुपो-ट्या घोरपडे घराण्याचा इतिहास परिशिष्ट अ. पृ. ५३. या मजकुराच्या उजव्या अंगास एक लंचवतुंळी अस्पष्ट शिस्काही आहे.

८६-८८

हीं तिन्ही फर्मानें एकाच विषयाला उद्देशून असून त्यांचा फालही जाळ नसून एकच आहे यांत जमशोदखान व हद्दी चिमणाजी सादवीर यांच्या शिफारसीवरून सिफदर आदिलशाहानें गद्गचा देसाई श्रीनिवास पेंफाटाद्री पास ५०० स्वारांची विजारत (सादारी) दिल्याचें नमूद आहे देसाई वास्तवीर पाहिजे तर मुक्यतः मुलकी अधिकारी. त्यास आयजून सरदारगी देण्याचें कारण काय याचा तपाम केला पाहिजे. आमं म्हणतो की, जानेवारी १६८५ च्या शेवटीं मुअज्जमनें गद्ग वगैरे ठिकाणें हस्तगत केलीं अर्थात् गद्गचे देसायांना एक तर मोगलांचे अर्कीत व्हावयास पाहिजे होतें किंवा आपल्या घननावर पाणी सोडून आदिलशाह फौजेच राहावयास पाहिजे होतें त्यानें उत्तरोक्तकडे रहावे यासाठीं वरील दोन फर्मानांचें प्रयोजन दिसतें.

९१, ९२

* श. १५८३च्या पहिल्यामासघरातच शिवाजीनें बहुतेक तऱ्फकोटण पादास्त केले. यामुळे तळपोरणच्या दक्षिणेस जमलेल्या विजापुरी मुलूखास शिवाजीच्या लक्षापास वसा प्राप्त होऊ लागला हें या दोन फर्मानांत दिसतें. ९१ व्या फर्मानांत

१ इंग्लिशकॅलेंडर १८२ व टीप ६०, पृ. ११८; रि. व. सा. ६१९.

आलेला गजाचा मुनालीक मधू हा शिवाजीचा मनुष्य असला पाहिजे हे उपड आहे; पण घायली शाम... पंडित मुभेदार तटकोरण हा शिवाजीकडचा असेलमें घात नाही. या वेळी शिवाजीचा तटकोरणचा मुभेदार पिलाजी नाळकंठराव होता. विशेषतः घायली शाम...ला पंडित, मजलिसी, मुभेदार या उपाधि ल'दिन्यामुळे तो शत्रु पक्षाकडिल संभवत नाही.

९४

औरंगजेबाचे मरणानंतर त्याचे मुलगे बहादुरशाह व कामरुख घानधील वितुष्ट घातून पहिला उत्तरेतून दुसऱ्यावर चालून आला. कामरुख मार्गे इतत इतत जुलूम १ च्या शाह्याल महिन्याच्या असेरिस हेदराघादेपासून २।३ मजलिस आला होता. त्यापूर्वी जमादिलासलच्या आरंभी तो धन्दागरूला होता. आणि या पचासून तर रसर १९ च्या पूर्वीच काही दिवस तरी कामरुख हेदरायादच्या घातून असावा असे दिसते. तेव्हा हे पत्र व मुन्तसब यांचा मेळ कसा घाटावपाचा !

९५

या कागदावर शिक्का नाही व जुलूम कोणाचा हेही निर्दिष्ट नाही. यामुळे या कागदाचा जास्त विचार करणे अशक्य आहे.

१ शिवकालीन पत्रसारसंपह ८५७, ८७१. २ मुन्तरवघुल्लुवाय पृ. ६१९, ६१८; इलियट डौसनच्या ७ व्या भागांत या हकीकतीचा सारांश देतांना तो मुन्तरवचप्रमाणे दुसऱ्या जुलूममध्येच घातला आहे; पण मुन्तरवचमध्ये शब्दाल महिना पहिल्या जुलूमचा सांगितला असता तेवढा उल्लेख इलियट डौसनमध्ये गळला. यामुळे इंडोवर विसयणारा मनुष्य ही हकीकत दुसऱ्या जुलूममध्ये झाल्याचे धरील व त्याचा घोटाळा उडेल. मी धरील सर्व विचार करून या लेखातील १९ रविलासूर ही तारीख शाहआलम बहादुरशाहाच्या पहिल्या जुलूममधील धरली आहे. दुसऱ्या जुलूममधील या तारखेस कामरुख प्रकरणाचा विचार जात नव्हता.

६ आदिलशाही शिक्के

गेल्या सुमारे दहा वर्षांत अदमासे एक हजार आदिलशाही फर्माने माझ्या पाहण्यांत आलीं त्यांत काहीं चनावटही आढळलीं कित्येक फाटलीं होती व कालानिर्देश नाहीसे झाले होते पण त्या सर्वांचे सम्यक्ज्ञान होण्यास शिक्क्यांची फार मदत झाली इतरांनाही अशाच मदत व्हावी म्हणून मला आढळलेले आदिलशाही शिक्के पुढे देत आहे

या शिक्क्यांचे चार प्रकार करता येतात (१) फर्मानांचे आरम्भ उठविलेले बादशाही शिक्के, (२) फर्मानांच्या शेवटी उठविलेले प्रधानांचे शिक्के, (३) फर्मानांच्या शेवटी उठविलेल्या मोहरा, (४) फर्मानांच्या पाठीवर उठविलेले निरनिराळ्या शेरें-यांचे शिक्के पैकीं दुसऱ्या दोन प्रकारातील शिक्के लावणे हे अविशय जिकिरीचे आहे तेव्हां त्याविषयी यथे काहीं एक न लिहिता फक्त पहिल्या दान प्रकारासयर्थाच विचार करणार आहे

बादशाही शिक्के प्राय रघु उठलेले आढळतात तेव्हां त्यांचे वाचन प्रयास न पडतां होऊ शकले पण प्रधानांचे शिक्के प्राय रघु नसतात आणि मजकुरावर किंवा दुसऱ्या शिक्क्यांवर अशांत उठलेले असतात यामुळे काहीं शिक्क्यांचे समाधानकारक वाचन २५।३० प्रती घरकाइनें अभ्यासूनही देतां आले नाही, पण त्यांचा आकार, व्यास, लागला तेवढा मजकूर, काल, हा तपशील दिला असल्याने शिक्का ओळखण्यास अडचण पडणार नाही

फर्मानांच्या समाप्तीतील मजकूर व सालचे शिक्के यांच्या सद्यधाविषयी येवढेंच म्हणतां येईल की, ज्याच्या माहितीनें फर्माने निराले त्याचा शिक्का बहुधा उठविलेला आढळतो पण काहीं फर्मानांवर ज्याच्या माहितीनें ते मुल्लें त्यांचे नांव नमूद असूनही त्याचा शिक्का मात्र नाही प्रधानांच्या शिक्क्यांविषयी असे सामान्य विधान करण्यास हाकत नाही की ते बहुधा राजकीयेतर फर्मानांवर उठविले जात

अधुल-हसन

(१) अष्टकोन १ $\frac{3}{4}$ "

کار ملے شاہ جہاں محمد شاہ

اورالعس ود از بدہاے دولت جہا ۱۰۶۳

अधुल-हसन हा मुहम्मद व दुसरा अली यादान आदिलशाहांच्या कारकिर्दीत एक प्रतिष्ठे स्थिति होती ऐकासा ३।७५ (इ. १०६५ रघु १२) हे फर्माने याच्या माहितीनें मुल्लें आहे येथे अधुल-हसन नामक एका एकरधनें विनायूरच्या इतिहासावर एक पद्य लिहिला आहे तो हाच असतल काय ।

इ १०६८ रघु १ (ऐकासा ३।७८) । इ. १०७० रघुजान १४ (ऐकासा १।२३)

अली आदिल १ ला

(१) वनूट मुमारे २४

لافتح الله على لاسيف الله ذوالفقار
اسد الله العال على اس ابى طالب

हा शिक्का मला मुधोळचे राजपराले^१ घोरपडे याजफ्दाल आणि सानाग व विजापूर येथील म्हासिपमें पानील कर्मानावर^२ पहावयास सावडला याचे काळ अनुक्रमे हि. १७२१/५६४-६५, मु. १४३१/५६४-६५ व हि. १७४१/५६६-६७ असल्याने ही तीनही कर्माने पहिल्या अली आदिलशाहाच्या फाराक्रेदित पडतान. अली आदिलशाहाचा खून झाल्यावर दुसरा इमाहीम गादीवर बसला. पण तो लहान असल्यामुळे सर्व अधिकार किश्वरसान नावाच्या मधानाने बळकाविला त्याची सत्ता दु सड झाल्यामुळे सादशाहासड इतरांनी त्यास विजापुराडून पड काढावयास लाविले, पण सादशाही शिक्काही त्याजघरोवर गेल्यामुळे राजघरावर कोणता शिक्का उडवावा असा मज्ज पडला. तेव्हा रफीउद्दीन शिगधीने सांगितले की, اسد الله العال على اس ابى طالب हा मज्जर असलेला शिक्का खून झालेल्या सादशाहाच्या घोरावर असे तो शिक्का कर्मानावर उडविला जाई व तो आज सजिन्यांत आहे, तोच शिक्का मुळ करावा तेव्हा तोच शिक्का काही काळ चालू राहिला, पुढे किश्वरसानाचा खून झाल्यावर त्याच्या गुलामाने त्याजवळचा शिक्का विजापुरास आणला तेव्हा पुन्हा जुना शिक्का मुळ झाला असे बुसमर्थ सांगितले आहे^३ किश्वरसानानंतरचा विजापुरी मधान इम्लानसमान यास हि. १६२ मध्ये पदच्युत केले गेले अर्धाव त्यापूर्वी केवळ तरी करील हकीकत पडली असली पाहिजे.

मी २ व्या इमाहीम आदिलशाहाची कर्माने पाहिली ती सर्व हि. १६१ सफर २४ च्या पुढची असून त्यावर केवळ नाद अलीचा शिक्का आडळला उपर्युक्त शिक्का असलेले इमाहीमचे कर्मान मी अद्याप पाहिले नाही. पण मला येथे हे लक्षांत आणून द्यावयाचे आहे की, बुसमर्थे चर्चिलेल्या शिक्कयांतील मज्जर उद्दत करताना अर्धा भाग निष्काळजीपणाने गाळला आहे.

पहिल्या अली आदिलशाहाच्या हि. १७७ च्या कर्मानावर नाद अलीचा शिक्का आहे हेही येथे नमूद करतो^४

१ मुधोळच्या घोरपडे राजपराल्याचा इतिहास परिशिष्ट अ पृ २०

२ ज्ञपसिद्ध.

३ फार्सी मत पृ १६९.

४ एकासा २११७

अली आदिल २ रा

दुसऱ्या अली आदिलशाहऱ्या अगदी आरंभाच्या कर्मानावर नाद अलीचा शिक्का असून नंतर क्रमानें पुढील चार शिक्के वापरण्यांत आलेले आढळतात.

(३) बहद्दळी पिंपळपान ४" X २ ३/४"

یا علی مدد

مہر شاہے زن ز مہر مرتضیٰ نو مہر و ماہ

خسرو عادل علی بعد از محمد بادشاہ ۱۰۶۸

- दि. १०६८ रसर १ (ऐकासा ३१७८) दि. १०७० जवळ २७ (ऐकासा २१११,
दि. १०६९ रसर १९ (ऐकासा ११२३) दि. १०७० रजव ७ (ऐकासा २१११)
दि. १०७० जवळ २ (शिक्कासा ४६८८) दि. १०७० रमजान १४ (ऐकासा ११२३)

(४) पिंपळपान १ १/४" X २ ३/४"

یا علی مدد

از تولدے علی زن سک پر خورشید و ماہ

شاہ دین پرور علی بعد از محمد بادشاہ ۱۰۶۷-۱۰۶۸

हा शिक्का फक्त एका कर्मानावर आढळला

दि. १०६८ जवळ १९ (ऐकासा ३१७९)

(५) वतूळ २ ३/४"

نو فرمان سک شاهے زن نناکد الم

لده حیدر علی ابن محمد بادشاہ

- दि. १०७१ रजव ५ (ऐकासा ११२४) दि. १०७३ जवळ १५ (ऐकासा २११२)
दि. १०७१ जिल्काद १७ (ऐकासा ३१८१) दि. १०७४ मोहरम ८ (ऐकासा ११२७)
दि. १०७१ जिल्हेज २३ (ऐकासा ११२५) दि. १०७५ रजवशेवट (ऐकासा १२८०-२९)
दि. १०७२ सकर (ओटव) दि. १०७६ रसर २५ (ऐकासा ३१८२)
दि. १०७२ जवळ ७ (ओटव) दि. १०७८ रसर १२ (आपटे)
दि. १०७२ रजव ५ (ऐकासा ३१२६)

(६) वतूळ २ ३/४"

مرید نجف شاه علی بادشاہ

ابن غازک سلطان محمد شاه

हि. १०८१ सफर ३, १७, २० (आपटे) हि. १०८२ मोहरम २० (आपटे)
 हि. १०८१ शायान ७ (रेकासा ३१२५) हि. १०८२ रमजान १७ (आपटे)
 हि. १०८१ जिल्हेज १९ (आपटे) हि. १०८३ रजब २१ (आपटे)

आका खुस्त्र

हा शिक्का मला फक्त एका फर्मानावरच आढळला. आका मुखव कोणत्या अधिकारावर होता हे समजत नाही.

(७) लंबवर्तुळ $१\frac{1}{2}'' \times \frac{3}{4}''$

بندہ درگاه عالیہ محمد عادلشاهے (تا خسرو سلم ۱۰۵۰)
 हि. १०६२ मोहरम १३ (रेकासा ११२२)

इस्लासखान

(८) बहुदलमध्य वर्तुळ $\frac{3}{4}''$

बहुदळांत: اخلاصخان عادلشاهے
 समासांत رسائد بخلق خداے ... مند هر دو سراے

इस्लासखान ही पदवी आहे. पुढे मुहम्मद, यूसुफ व रेहान असे तीन इस्लासखान पदवी धारण करणारे येणार आहेत. यार्चे नाव काय होते हे शिक्का पूर्ण न लागल्याने समजत नाही. इमाहीम आदिदशाहाच्या कारकिर्दीतील हि. १००९ रमजान १२ या तारखेपासून हि. १०३३ रमजान १३ या तारखेपर्यंतच्या मी पाहिलेल्या प्रत्येक फर्मानावर याचा शिक्का आढळला.

खानभाई

(९) वर्तुळ $१''$

در (۲) سلطان محمد عادلشاهے کوش دادارے
 بکار فلک چو مشغول شد نواب خانہاے

हा शिक्का मला नीट लागलेला नाही, पण तो नवाय खानभाई याचा आहे हे निश्चित. कारण हा शिक्का असलेल्या काही फर्मानावर बोरसूर व रसाल क्विबा क्तरिन बद्दान. दरगाह शाहनशाहें नواب खान भां २ व रसाल क्विबा क्तरिन बद्दान. दरगाह शाहें नواب खान भां २ असा मजकूर लिहिलेला आढळतो.

हि. १०४५ शाबान १२ (एकासा ११६) हि. १०४६ रज्ज ६ (पोतदार)
 हि. १०४५ रमजान १५, १६ (पोतदार) हि. १०४६ जयल १, ६, १०, २५ (पो.)
 हि. १०४६ मोहरम ७ (") हि. १०४६ रबी किंवा जुमाद (पो) ५
 हि. १०४६ सफर २६ (") हि. १०४६ शाबान १२ (")

ख्वाजा कमाल

(१०) विपक्षपान $१\frac{१}{२}'' \times \frac{३}{४}''$

العاجز نا طاعم الاوامر والنواهي
 اهل العناد خواجه كمال عان اشاه

हा कोण होता नें समजत नाही.

हि. १०४८ जस्तर १५ (एकासा ३१७१) हि. १०५० रवळ १२ (एकासा ३१७३)
 हि. १०४८ शाबान २४ (एकासा ११४४)

गाझी साहिब इमान

(११) वर्तुलमध्य द्वादशकोन $१\frac{३}{४}''$

वर्तुळांत: غازی صاحب زمان بنده محمد سلطان

समासांत:... رور حهان سنه ۱۰۶۲ کرو ا... ن خان جود خان

हा शिक्का मला फक्त एकाच फर्मानावर (हि. १०६२ मोहरम १३ एकासा ११२२) आढळला. शिक्का धारण करणाराचे नांव नीट लागलेले नाही. यामुळे त्याच्या पदवीने त्यास उल्लेखिले आहे.

दियानतुलमुल्क

(१२) वर्तुळ $१''$

از داد دیانت پادشاه ملک جناب
 داد دیانت الملوك مرا فرحب خطاب

विजापूरच्या उमरावात याचे निश्चित स्थान कोणते हे ठाऊक नाही, पण एकासा ३१५३ व ३१५६ हीं फर्मानें अनुक्रमे अमीर जुम्ले व संर मजिस्त हे अधिकार असणाऱ्या दियानतुलमुल्कच्या माहितीने मुठली असून एकासा ३१४९-६७ या सर्व कागदांवर हा शिक्का उटविलेला आहे.

दौलतखान

हा शिक्का मला नीट लागलेला नाही पण त्यांत वरील नांव आहे हें निश्चित.

(१३) लंबवर्तुळ $१\frac{३}{४}'' \times १\frac{३}{४}''$

المتركل على الله الملك العنان
 نل العناد نورس دَوْلَتخان

हि. १०४० रव ७ (ओणव)

हि. १०४३ रम २५ (ओणव)

हि. १०४१ रस १५ (ऐफासा ३१६८)

हि. १०४४ मोहम २६ (पोतदा)

नाद अली

(१४) वर्तूळ ३५१

نان علنا مطهر العصاب تعدد عوناك في اللواب كل عم
و عم سلعلى بولادك نا على نا على نا على

हा एक मुसलमानी भत्र आहे. इस्माईल व २ रा इजाहीम याच्या मी पाहि
लेल्या झाडून साया फर्मांनावर मला हाच शिकका आढळला शिवाय मुहम्मद,
ग अली व सिक्कर यांच्या गजवर्गेतील अगदी आरभी आरभीच्या फर्मांनावर
व १ ल्या अलीच्या काही फर्मांनावर हाच शिकका उठविलेला आढळून यतो

मजिलसरान

हा मनुष्य कोणत्या अधिंशारवर होता हे समजत नाही याचा शिककाती
नी लागला आहे असे म्हणता येत नाही

(१५) वर्तूळ १

در سعد شاه شون امر نशाے
رمر يادم ام حطاب معلسماے

हा शिकका गदग-देसावाकडील हि. १०२७ जिल्काद् १० पासून हि. १०३५
जसर १३ पर्यंतच्या प्रत्येक फर्मांनावर आढळला

मुस्तफाग्वान

हा मुहम्मद आदिलशाहाच्या कारकिर्दीतील एक प्रसिद्ध मुसद्दा व सेनापति
होता हा हि. १०५८ जिल्काद् ३ रोजी वारला

(१६) वर्तूळ १

امنى مصطفى حاس ندد محمد سلطان ۱۰۳۷

हि. १०४० रव ७ (ओणव)

हि. १०४१ रव १५ (ऐफासा ३१६८)

हि. १०४३ रस २५ (ओणव)

हि. १०५० जिल्हेज ६ (ऐफासा ११८)

हि. १०४५ शावान १२ (ऐफासा ११६)

हि. १०५१ जव ११ (ऐफासा ११९, १०)

हि. १०४७ रजब (ऐफासा ११०)

हि. १०५१ जव १७ (ऐफासा ३१७४)

हि. १०४८ जसर १७ (ऐफासा ११७१)

हि. १०५२ सफ ५ (ऐफासा ११११)

हि. १०४८ शावान ३ (ऐफासा ११५)

हि. १०५२ जव १७ (ऐफासा १११२)

हि. १०४८ शावान २४ (ऐफासा ११४४)

हि. १०५५ रस १७ (ऐफासा १११४)

हि. १०५० रव १२ (ऐफासा ३१७३)

१५)

हि. १०५० जिन्हेज ५ (ऐफासा ११७)

हि. १०५५ रम १६ (ऐफासा ११६९)

(१७) अष्टकोन १०१"

سکر خادم درگاه مصطفی خان
بندہ محمد ابراہیم سلطان

या शिक्क्याची प्रतिकृति सध्या मजपाशी नाही. यामुळे याची पुन्हा तपासणी करता आली नाही.

हि. १०४७ रजब १७ (मिरज दर्गा) हि. १०५२ रजब १४।

(१८) अष्टकोन १५६"

خطاب بلند ... حاتم امین مصطفی خان
دادار رحیمی محمد سلطان

हा शिक्का फक्त एकाच दिजरी १०६२ मोहरम १३ या तारखेच्या फर्मानांत पहावयास मिळाला. यामुळे वाचन समाधानकारक करता आले नाही.

मुहम्मद आदिल

(१९) वर्तूळ २" व २३"

شاهنشہ دین محمد ابراہیم
در ریزہ نین شاه شد شعب اقلیم

याच्या मध्ये 'नाद अली' चा मंत्र, त्या भोवती वर दिलेला मजकूर व त्या भोवती किरणमय दुहेरी कडे असते.

हा एकच शिक्का दोन आफारांत उठविलेला सापडतो. लद्दान आफाराचा हि. १०५० जिल्हेज ५ (एकासा १७) पासूनच्या पुढील फर्मानांवर आढळतो. तत्पूर्वी नादअलीचा शिक्का उठवीत. हि. १०५९ सफर २७ (एकासा ३१२) नंतर मोठ्या आफाराचा शिक्का उठवू लागले.

मुहम्मद इखलासखान

(२०) बहुदळी पिंपळपान १३" × १३" आणि १३" × २५"

ہو القادر

حامد زان علی عادلشاه محمد احلاصکان

हा २ व्या अलीचा अगर्दी आरंभीचा प्रधान सान मुहम्मद याचा मुलगा होता. यासच शिवाजीने कर्नाटकात केलेल्या पहिल्या स्वारीचा प्रतिकार करण्यात पाठविलेले होते (पहा हेच पुस्तक पृ. ११६ टॉप १८)

हि. १०६८ रसर १ (एकासा ३७८) - हि. १०७० रमजान १४ (एकासा ११९)

यूसुफ इस्लासखान

(२१) बतूळ १"

نوسف اخلاصخان نذره محمد سلطان

हा कोण होना तें ठाऊक नाहीं; पण याचा शिक्का मात्र अनेक फर्मांना
वर आढळला

हि १०४५ रमजान १५ (पोतदार)	हि १०४६ जवळ १ (पोतदार)
हि १०४५ रमजान १६ "	हि १०४६ जवळ २ "
हि १०४६ मोहरम ७ "	हि १०४६ जवळ २५ "
हि १०४६ सफर २४ "	हि १०४६ शायान १२ "
हि १०४६ रसर ६ "	

रेहान

(२२) एकादशकीन ३^७"

ر دادر سلطان محمد خسرو دنا و دس
نفس مهر ربحان اخلاصخان عرچنس

इस्लासखान पदवी धारण करणाऱ्या रेहानचा हा शिक्का आहे.

हि १०४७ रजब (एकासा ०१७०)	हि १०५२ सफर ५ (एकासा ११११)
हि १०५० जिल्हेज ५ (एकासा ११७)	हि १०५२ जवळ १७ (एकासा १११२)
हि १०५० जिल्हेज ६ (एकासा ११८)	हि १०५५ रसर १५ (एकासा १११४,
हि १०५१ जवळ ११ (एकासा १११, १०)	१५)
हि १०५१ जवळ १७ (एकासा ११७४)	हि १०५५ रसर १६ (एकासा ११६१)

शाहनवाझखान

शाहनवाझखान हा पदवी आहे याचें नांव काय होतें हें समजत नाहीं २ या इनामीच्या कारकिर्दीत एक मसिद्द शाहनवाझखान होऊन गेला ताच हा अखेर का नाहीं तें सांगता येत नाहीं २ या इनामीच्या कित्येक फर्मानें शाहनवाझखानाच्या माहितीनें निघालीं आहेत हा व शिक्केकरी एक की दोन हेई सांगता येत नाहीं

(२३) बतूलमध्य बतूळ ३^५"

در سایر نادشاه عادل مشهور حیاں جو اسماں

१०-६

از دولت شم ملک حناں شاه نوار حیاں شد حطام

००९ रमजान १२ (एकासा ३१३४)	हि १०३४ जसूर १ (एकासा ३१६०)
०११ रमजान ४ (एकासा ३१३५)	हि १०३५ रसूर १४ (एकासा ३१६१)
०१३ जिल्हेज ५ (एकासा ३१३६)	हि १०३५ जवल ५ (एकासा ३१६२)
०१८ रमजान २६ (ओम्ब)	हि १०३५ जसूर १३ (एकासा ३१६३)
१०२० जिल्काद १६ (एकासा ३१३७)	हि १०४८ जसूर १५ (एकासा ३१७१)
१०३४ रवल ५ (एकासा ३१५९)	हि १०४८ शावान २४ (एकासा ११४४)

(२४) शाहनवाझखानाचा आणखी एक वागोळा $\frac{1}{2}$ इंच व्यासाचा शिक्का रुध आहे. तो अजून चांगला लागला नाही पण त्यांत **سہاں شد نواب** **سہاں شد نواب** इत्यादि मजकूर आहे

१०२२ रजब ५ (एकासा ३१३८)	हि १०२५ मोहरम १५ (एकासा ३१४४)
१०२३ रवल ७ (एकासा ३१३९)	हि. १०२६ जसूर १५ (एकासा ३१४५)
१०२३ रवल २५ (एकासा ३१४०)	हि १०२७ जसूर २५ (एकासा ३१४६)
१०२४ रसूर २२ (एकासा ३१४१)	हि १०२७ शावान ३ (एकासा ३१४७)
१०२४ जवल २४ (एकासा ३१४२)	हि १०२७ जिल्काद १० (एकासा ३१४८)
१०२४ जसूर ७ (एकासा ३१४३)	

सिकंदर आदिल

(२५) वनूळ १ $\frac{1}{2}$

سلطان سکندر نادرے اس عادلشاه علی

याच्या कारकिर्दीच्या अगदी आरंभी नाद मलीचा शिक्का फर्मानावर सांप-
ला. नंतर हा शिक्का उठवू लागले याचा प्रथम प्रयोग हि. १०८९ सावान २८
तास्रेच्या फर्मानावर केलेला दिसतो (पहा मुयाळच्या घागड घागण्याचा
हास परिशिष्ट पृ १२६) याचा आणखी एक शिक्का आहे तो असा—

(२६) चौकोन १" × $\frac{3}{4}$ "

مدن نا صلی الدس

याचा पहिला उपयोग मला हि १०९५ जसूर १९ या तास्रेच्या फर्मा-
नावर आढळला

सूची

- अअजमसाल १८
 अअतवारसाल १०
 अफजलसाल मुहम्मदशाही ७९
 अब्दुल-करीम २९
 अब्दुल-करीम बहलूलसाल २७
 अब्दुल-घनी बिन यूसुफ तुर्कमान ५१
 अब्दुर्रमजान बिन मिया अली लश्करी ४३
 अब्दुर्रहीम ७०
 अमीनुलमुल्क ७१
 अय्यास ४४
 अली आदिलशाह २ रा १८, २१, २३,
 २७, ७८, ८२, ९१, ९२.
 अलीसाल बिन जानअली लश्करी ३७
 अली बिन नूर मिया ५२
 अली बिन मता शिल्लिदार ५४, ५७.
 असदसाल ८९
 अथरुमान बिन अथरुमान ४६, ५८
 अहमद हाजी मुबारक २७
 अहरणी २७
 अहतनायाद ४६, ४७ (= गुलजुर्गा)
 अलंद ११
 आलमगीर बादशाह ८९
 अलीमिया ९
 इब्लससाल ३४, ३६, ३८-४०, ४२,
 ५२, ५४, ५५, ५७, ७०, ७४.
 इगलगेरे ९० (कोलक)
 इमाहीम आदिलशाह २ रा १-३, ३४-६७
 इमाहीमसाल ५७
 इमाहीमपूर १३ (केहर-बंकापूर)
 इमाहीम ससाल १५
 इरमाईलसाल बिन मिधानजी लश्करी ६२
 अंकलगी (इंगलगी) ११ (कुन्दगोळ द ९)
 अंकुससाल ८
 आंबली २७
 इंगलदहच्छी ४६
 उगार ३८ (मिरज आ ३२)
 उमजी ३६ (बदामी)
 ऊडचण नायक ६, ९०
 ऐवज बेग ६१
 औरणी (अहरणी) २७
 कर्णगिनहाळ ५२, ६३ (गद्ग पूरू ८)
 कनकागिरी ६, ९० (कोपळ ई २४)
 कमंडोली ११ (कुन्दगोळ द ४)
 करीम शहा ७
 कनाटक १८, ३२, ७६
 कन्हाड ४९ (सातारा)
 कलकेरा ८२, ८९
 कलगूर ११
 कलमरू १३, ६८
 कशोळी ५१ (राजापूर)
 कादिर मुहम्मद ७०
 कागिनेले २७ (डावेरी नै १६)
 कारडगी ११ (बंकापूर ई ८)
 कासिम आका बिन असू आका ४९
 कासिमसाल ३१
 कुर्तकोटी ४४, ६० (गद्ग नै ८)
 कुदकेरे (गुडिगेरे ?) ८२ (मुडगी ई ९,
 रुथो ८२
 केहर सुद २, ७, १३, २७ (कोड ५१०)
 " सुदक २७ (कोड नै ९)
 कोषगेरे १७ (गद्ग)

होशियार १८
 कोय सुदं ५४, ५७, ५९ (गद्ग ई ७)
 ,, सुद्रुक ५७ (गद्ग ई ८)
 कोण्ड ८२, ९०
 कोयनाल ११ (कुंदगोळ द ७)
 कोन्हापूर ५१
 कोयदकोटा (कुर्तकोटी) ६०
 कुंचरगोडा १५, २८
 कुंजी ५२
 कुंदगल (गंतकल १) (चळ्यागी पृ ३२)
 कुंदनूल (वर्तूल) ५२, ५५.
 कुंदगोळ ११, ४० (हुयळी आ १३-
 जमसिंडी)
 पेंगनायक ३, ९
 मवासखान २६, २७, ६९
 सानगोडा १५, १३, १४
 सान जहान २९
 सान बाबा १०
 सान मुहम्मद १२, १८, २६, ७६
 सायानी पिन शेस मुहम्मद ४९
 सुर्शिदखान २
 सेळणा ५१
 गद्ग ३४-४०, ४२-६७, ६९, ७०,
 ७२, ७१, ७५-८२, ८५-८७,
 ८९, ९३ (धावाड)
 गाछी बेग ३१
 गुसल ३, ६, ७, ९, ११, १२, १४-
 १६, १८, १९, २१, २६, २८, ३३
 (हवेली पृ १७)
 गोरगाठपूर ३८, ३९, ४६, ५८ (गद्ग)
 गोविंद नायक ११
 गंगावती (कोण्ड) ५, ६
 चिक्कगोडा २७
 चिक्कगोडा २७, २८

चिक्कण २३
 चित्रकलकार १६
 चीनागोडा गनसिप १४
 चंदनगुनी २७ (सोरब-हैखर वा १०)
 चिंचवली ५२ (गद्ग नै १४)
 चोटी जुमला २७ (कोड पने १६)
 जमशीदखान ८७, ८८
 जलाल मीरान लश्करी ५०, ५४
 जालीहळी ५१
 जामूर ४६
 झेनुल-आबिदिनि शाह मुराद ३९
 तडस २७ (हुयळी द १५)
 तरलसव ११
 तळकोकण ९२
 तिमामी किरटो ७४
 तिमामी नायक १३
 तिळवाळिळ २, ७, २७ (झानगल आ १२)
 तुपदकोरिष्टी ३७, ५३, ७५, ७८
 (नवलगुंद पृ १०)
 तोरगल २२, ३७, ४६ (सामदुर्ग प ६)
 तेंगहळिळ २७, २८
 धियक संकाजी ८२
 दत्ती ८२
 दर्वाश पिन हाजी मया लश्करी ४३
 दाऊदखान ४३, ४९
 दाऊद पिन शेस अलाउद्दीन ६०
 दादाजी पंडीत ७२
 दिलारखान १, २
 दिवानतराव ५७
 दिवाननुल्मुल्क ५३, ५६
 देमगोडा ४०
 दावणी ४ (डोळे झेनुल-सिमोगा)
 धोंडी वेंकटात्री ८३
 नरगुंद ४४ (नवलगुंद द १२)

- नरसो पंडीत ४७
 नरसिंग कोळी ४०
 नरेगल २७ (हानगल ई १४)
 नागावी ४९ (गद्ग द ४)
 निलगुंद ४४ (गद्ग ने १३)
 नुस्रताबाद (सागर-कलचगे) ४७, ५१
 पुरदिलसान ३३
 फतहपुर २६, २८
 बडी सहिया १४
 बदामी ३६, ७४, ८०, ८१, ८५, ८९
 (विजापूर)
 बन्धुगोदी ४
 बलेवाड ३७, ४८
 बसवापट्टण २७, ३१, ३२ (शिमोग्गा)
 घाघाजी शाम...पंडित ९२
 चिदरी बुद्रुक २७
 बुळणा देसाई १३
 चेटगरे ७०, ७१, ७३, (गद्ग ई २)
 चेटूर ४४ (गद्ग ने १२)
 चेतनाळ ८१ (बदामी द ९)
 चेलोशी (कन्हाड) ४९
 चेलवंकीकोप ६५
 चंकापूर १-३, ७, ९, १३, १४, १६,
 १९, २१, २४, २६, २७, ४७,
 ६३, ६६ (धारवाड)
 भरण्या करल १४
 भरतूम रेहान ६४
 भघू (मुघो) ९१
 भलनाड २२
 मलिक अमजम मलिक कासिम ५९
 मलिक अब्दुल-बादि ४३
 मलिक सुर्द ७०
 मलिकजी बिन हसन ५२
 मलिक रेहान १६
 मलिक शेरदिल ३७
 मल्लूर लक्षणा १४
 मसऊदसान ८५
 महाकूट बिन मलकारजी ७४
 माजन लेरी ७४
 मासूर १८, २७ (मुहम्मद कोट)
 मीर्सासान बिन अहमदशाह लख
 ३८, ४६
 मीर्सा मुहम्मद समान बिन सधियद् अह-
 मद ५८
 मीर्सा हुसैन बिन जमशदिसान ५२, ६३
 मीर अली रजा ३, ६६, ६९
 मीरान ५९
 मीरान बिन शम्सुद्दीन ५४, ५४
 मीरान मुहीउद्दीन ४९, ६०.
 मुगळी सुर्द ४६
 मुद्गल ६८ (निजाम)
 मुघारकसान ५३
 मुगारिछुद्दीन सवाससान २८
 मुगारिछुद्दीन सान मुहम्मद १:
 २६, ७६
 मुर्तजासान ५३
 मुर्तजाबाद ५४
 मुवे ५२ (धारवाड ई १४ ?)
 मुस्तफासान ३५, ६८, ९१, ९२
 मुहम्मद अमीन बिन भाजा
 शुस्नरी ६१
 मुहम्मद आदिलशाह ५-१७, ६८-
 ७३-७५, ९०
 मुहम्मद इस्लामतमान १८, ७६, ८१
 मुहम्मद इस्लामतमान ४७
 मुहम्मद कामपत्या ९४

मुहम्मदकोट उर्फ मासूर १८, २७ (कोड
६ १०)
मुहम्मदमान बिन अलीसान ४२
मुहम्मदनगर (कर्नूल) १७
मुहम्मद हसन बलद जमशदसान १५
मुहम्मदहीन अब्दुल-कादिर ४४
मुहम्मदहीन अली शुजाअतसान ४२
मुहम्मद ४४ (गद्ग ने १३)
मूता बिन अब्दुल घनी ५१
मोट बेन्नूर २७ (हावेरी आ ७)
मंगवाड ३७
मशरफत बिन सावंतराय ४९
मिहकिलि ८, १०, १८, २७ (कोड
आ ९)
महम मुहम्मद ७५
रणो बेन्नूर २, ८, १० (धारवाड)
रामण्णा ६४
रायबाग ३८, ३९, ५१
रायाजी त्रिमल ठाणेदार ७४
रुद्रो चिमणार्जो पंडित ८६-८८
रौलकुन्दह ८२
रामदा बराल ११
रामभापूर २ (हानगल आ १२)
रघुबीधर तुकदेव ७४
रामेश्वर १५, २९, २८, ९३ (मिरज-
धारवाड)
रिंगणगोडा २७-२९
रिंगदुडकिलि १८, ६२ (हावेरी दने ५ १)
रुद्रवटी ९३ (गद्ग आ १८)
रारिकंदू ५१
रिजापर किल्ला २९, ३२
रंजनाव १३
रंजना ८९, ९३

रेंकटाद्री नागोजी ७६, ८०, ८१
रेंकटाद्री नारायण ४७, ६५, ६७, ६८
रामशेर अली बिन मिथा इस्माईल
शिलेदार ६२
रामसासान २२, २५, २९
रामकुंदहीन अली इब्न शम्ससान लश्करी
४५
रामकुंदहीन बिन मीर अली ६०
शरीफ मुहम्मद ७५
शाह (हर्षाव) २५
शाह अबुल-हसन ७५
शाह कमालुद्दीन शाह इस्माईल लश्करी
३९
शाहासादा आलमिया ९
शाहजी भोसले ६९
शाह नवाझसान ३, ३५, ४४, ५८-६७
शिरगोने ६८ (होसपेट ई ४४)
शिरहटी १५ (सांगली-धारवाड)
शिराजी (सांवा) १८, ७६
शीवपूर ९० (कोपळ)
शेस अल्लाउद्दीन बिन बलीलश्करी ६१,
६३
शेस अहमद १०
शेस कर्षार शेस तामुद्दीन जुनेदी ४२
शेस मन्दूम जुनेदी ४०
शेस मिथा सिराज ५२, ६३
शेरसान ४
शेर मलिक ४४
श्रीनिवास ८९
श्रीनिवास गिरमाजी ८४
श्रीनिवास रेंकटाद्री ८१, ८५ ८८
श्रीवर्मा ८९, ९३
सप्तदुर्ग ६१
सर्पद कासिममान बाल साज १२

सय्यद नूरुद्दाह ८०

सय्यद मरूम २५

सय्यद मुस्तफा बिन सय्यद ख़ दामिया
२५

सामनिया मन्वी १२

सामराणी २७ (हल्याळ द ६)

सावसी ११ (कुदगोळ आ ६)

साब्शी २७, ११, १२, (देवगड)

सिक्दर आदिलशाह २८-३० ८३-८८

सिद्गोडा २०

सिद्दिया शाचाडी ११

सिद्दी अघर २८

सिद्दी इरमाईल लश्करी २८

सिद्दी एश ३६

सिद्दी जोहर ३६

सिद्दी सालिम ८५

सिद्दी हिलाल ३६

सिद्दी हिलाल गद्दुद्दीन ३६

सीदी दिलावर ७

सादी सन्धल १०

मुलताननगर (बसवापट्टण) २७

मूळ ८५ (घनामी नै ११)

सोमनकटा ५१ (गद्ग आ ७)

सोमापूर ३६ (गद्ग आ ६)

सोरटूर ६५ (गद्ग द १३)

सकाजी ८२

समाजी (सयजी) ६९

हडगली ७, ९, २१, २२, २७ (गद्ग
आ ३६)

हनलगेरे २५ (गद्ग प ४)

हनुमत गोडा (घाप) १, २, १
१६, १८-२हनुमत गोडा (मुन्गा) २२,
२८, ३१, ३३

हरपनहज्जि २२ (घब्जारी)

हरिहर २७ (चित्तदुर्ग-ह्मेसु

हलवाफल (हलवागली) ८२
आ ७१)

हल्याळ ५१ (कारवार)

हसन अली बिन अब्दुल-हुसेन
२२

हसन रुमीस्तान ५१

हसनशाह ६८

हावरी २७ (धारवाड)

हिणरगे २६ (कलयगे ईरू १२)

हिंहाळ ८०, ८१ (घदामी ३

हिंगहज्जि ८२

हुइलगाळ २३ (गद्ग)

हुसेनस्तान बिन शाह मुराद २५

हुसेन बिन सिराज ६०

हैदराबाद १२

होरलीपोरी १, २, ७

होसमावी २७ (कोड वा ६)

होळ ९, २१ (हावेरी पूई २१)

होळे होन्नर २, २७ (शिमोगा)

BHAVAN'S LIBRARY, BOMBAY-7

A B—This book is issued only for one week till _____

This book should be returned within a fortnight from
the date last marked below

Date	Date	Date

Bharatiya Vidya Bhavan's Granthagar

Call No M954/KHA/31908

Title इतिहासिक पारशी साहित्य

Author वर्णिक हरि अवर संपा

Date of issue	Borrower's No.	Date of issue	Borrower's No.
---------------	----------------	---------------	----------------

19/11/52 Binding

BHAVAN'S LIBRA

Chowpatty Road
BOMBAY 7